

pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2012

Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2012

Ljubljana, april 2012

Izdajatelj: UMAR, Ljubljana, Gregorčičeva 27

Odgovarja: mag. Boštjan Vasle, direktor

Glavna urednica: Lejla Fajić

Prispevke so pripravili:

Lejla Fajić, Matevž Hribnik, Marjan Hafner (predpostavke pomladanske napovedi); Marjan Hafner (kreditna aktivnost v Sloveniji in razmere v bančnem sektorju); mag. Barbara Ferk, Jasna Kondža, Janez Kušar, dr. Jože Markič, Ivanka Zakotnik, Lejla Fajić (gospodarska rast, agregati potrošnje, scenarij v primeru izrazitega znižanja gospodarske aktivnosti v mednarodnem okolju); Marjan Hafner, mag. Rotija Kmet Zupančič, mag. Mateja Kovač, Mojca Koprivnikar Šušteršič, Janez Kušar, mag. Tina Nenadič, dr. Ana Murn, Jure Povšnar, Eva Zver (gibanja dodane vrednosti); Jure Brložnik, mag. Barbara Ferk, Helena Mervic (razpoložljivi dohodek gospodinjstev in zasebna potrošnja v obdobju 2008–2011); mag. Marko Glažar (rast potencialnega BDP); Tomaž Kraigher, Mitja Perko (zaposlenost, brezposelnost); mag. Ana Tršelič Selan (plače); Miha Trošt, Janez Dodič (inflacija); Slavica Jurančič (cenovna in stroškovna konkurenčnost, tržni deleži); Janez Kušar, dr. Jože Markič, Jure Povšnar, Marjan Hafner, Mojca Koprivnikar Šušteršič (tekoči račun plačilne bilance); Jasna Kondža (javne finance); Ivanka Zakotnik, Branka Tavčar (nacionalni računi); Branka Tavčar (ocena uspešnosti napovedi), mag. Marko Glažar, mag. Urška Lušina (ekonometrična podpora napovedi, desezoniranje časovnih vrst).

Uredniški odbor: Lidija Apohal Vučkovič, mag. Marijana Bednaš, Lejla Fajić, dr. Alenka Kajzer, mag. Rotija Kmet Zupančič, Janez Kušar, mag. Boštjan Vasle

Izdelava grafikonov, statistična priloga: Marjeta Žigman, Bibijana Cirman Naglič

Tehnična urednica: Bibijana Cirman Naglič

Oblikovanje: Katja Korinšek, Pristop

©2012, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Razmnoževanje publikacije ali njenih delov ni dovoljeno. Objava besedila in podatkov v celoti ali deloma je dovoljena le z navedbo vira.

Kazalo

Povzetek.....	3
Predpostavke pomladanske napovedi.....	9
Gospodarska rast.....	14
Agregati potrošnje v letu 2011	14
Napoved agregatov potrošnje v letih 2012–2014	15
Dodana vrednost po dejavnostih v letu 2011	19
Napoved dodane vrednosti v letih 2012–2014.....	20
Tveganja za uresničitev napovedi gospodarske rasti.....	23
Trg dela	24
Zaposlenost in brezposelnost	24
Plače	26
Inflacija	28
Tekoči račun plačilne bilance	31
Javne finance.....	32
Ocena uspešnosti napovedi	32

Statistična priloga	37
---------------------------	----

Okvir 1: Kreditna aktivnost v Sloveniji in razmere v bančnem sektorju	12
Okvir 2: Razpoložljivi dohodek gospodinjstev in zasebna potrošnja v letih 2008–2011	17
Okvir 3: Rast potencialnega BDP	22
Okvir 4: Scenarij v primeru izrazitega znižanja gospodarske aktivnosti v mednarodnem okolju	23
Okvir 5: Cenovna in stroškovna konkurenčnost.....	29

Publikacija predstavlja podrobnejšo obrazložitev Pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2012, s katero se je vlada RS seznanila 15. marca 2012.

Povzetek

V letu 2011 se je okrevanje gospodarske aktivnosti prekinilo. Bruto domači proizvod se je realno znižal za 0,2 %, pri čemer so pozitivni impulzi za rast prihajali iz izvozno usmerjenega dela gospodarstva, domača potrošnja pa je upadla. Nižje kot v predhodnem letu so bile namreč investicije, zasebna in državna potrošnja, pozitiven prispevek k rasti so imele le spremembe zalog. Močno se je poslabšala tudi dostopnost do virov financiranja. Slabo stanje javnih financ, predvsem pa pomanjkanje načrtov za kredibilno konsolidacijo, ter poslabšanje razmer v bančnem sistemu so v okolju splošnega zaostrovanja na trgih obveznic držav evrskega območja privedli do dviga zahtevane donosnosti na slovenske obveznice, zaradi česar se je država ob koncu leta zadolžila na domačem trgu. Kreditna aktivnost bank je bila tudi v letu 2011 šibka.

Ključne predpostavke Pomladanske napovedi so poslabšane razmere v mednarodnem okolju in začetek fiskalne konsolidacije v Sloveniji. Obeti glede gospodarske aktivnosti v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah so se v zadnjih mesecih močno poslabšali. Napoved znižanja BDP v evrskem območju izhaja iz slabega razpoloženja podjetij in potrošnikov, sprejetih varčevalnih ukrepov držav v okviru javnofinančne konsolidacije ter iz negotovosti na finančnih trgih. Takšne razmere se bodo močno odrazile tudi na aktivnosti v Sloveniji, kjer dodaten razlog za upočasnitev aktivnosti prav tako predstavljajo ukrepi, povezani s konsolidacijo javnih financ. Napoved upošteva načrtovane usmeritve javnofinančne politike, ki izhajajo iz Izhodišč za pripravo rebalansa proračuna za leto 2012, za prihodnje obdobje pa so bile začrtane v programih stabilnosti. Zniževanje javnofinančnega primanjkljaja se v skladu s temi usmeritvami osredotoča na racionalizacijo in zmanjševanje vseh skupin odhodkov. To bo imelo kratkoročno negativne posledice za gospodarsko aktivnost, vendar brez konsolidacije ni mogoče obnoviti dostopa do virov financiranja, ki bo omogočil oživitev gospodarske aktivnosti v naslednjih letih.

Pričakujemo, da se bo zniževanje bruto domačega proizvoda, ki smo ga beležili že lani, v letu 2012 poglobilo, padec aktivnosti bo 0,9-odstoten. Nadaljnje znižanje gospodarske aktivnosti v letošnjem letu izhaja iz predvidenega nižjega tujega povpraševanja in zaostrenih pogojev financiranja države in bank. Realna rast slovenskega izvoza se bo tako v primerjavi z letom 2011 močno upočasnila (na 1,4 %). Hkrati pričakujemo nadaljnje znižanje bruto investicij v osnovna sredstva (-1,5 %), na kar bo vplivalo nadaljnje krčenje močno zadolženega nemenjalnega dela gospodarstva ter dodatno znižanje investicij države. Rast investicij pričakujemo le v industriji (oprema in stroji), in sicer relativno močno v energetskem sektorju in šibko v predelovalnih dejavnostih. Predvidena javnofinančna konsolidacija se bo močno odrazila na državni potrošnji, ki bo realno za 3,5 % nižja kot v letu 2011. Zaradi pričakovanega poslabšanja razmer na trgu dela ter ukrepov omejevanja usklajevanja socialnih transferjev pričakujemo nadaljnje znižanje razpoložljivega dohodka (-1,3 %) ter v razmerah povečane negotovosti in previdnosti potrošnikov tudi realno znižanje zasebne potrošnje za 1,2 %.

Znižanje gospodarske aktivnosti bo poslabšalo razmere na trgu dela, povprečno število brezposelnih se bo letos približalo 119 tisočim. Ob nadaljnjem zniževanju gospodarske aktivnosti in ukrepih omejevanja novega zaposlovanja v sektorju država pričakujemo nadaljnje zniževanje števila zaposlenih, letos za 2,2 %, stopnja registrirane brezposelnosti pa naj bi se povišala na 12,9 %. Gospodarske razmere tudi letos in v prihodnjih dveh letih predvidoma ne bodo omogočale vidnejše rasti plač v zasebnem sektorju, zaradi ohranjanja sedaj veljavnih ukrepov do konca leta pa bodo plače v javnem sektorju še naprej stagnirale. Realno naj bi se tako skupna bruto plača na zaposlenega letos znižala za 0,2 %.

Gospodarska aktivnost bo v letih 2013 in 2014 postopoma naraščala, razmere na trgu dela pa se bodo še poslabšale. V mednarodnem okolju se v teh letih ponovno pričakuje gospodarska rast, kar bo povečalo rast slovenskega izvoza. Pozitiven prispevek h gospodarski rasti naj bi ponovno dosegla domača potrošnja, ki bo izhajala iz krepitve investicijske dejavnosti, tako poslovnih investicij kot realizacije gradbenih del, ki so bile v krizi prekinjene ali odložene, in okrevanja zasebne potrošnje, povezane s pričakovanim popuščanjem zaostrovanja razmer na trgu dela. Zaradi zamika v prilagajanju zaposlenosti gospodarski aktivnosti se bo zmanjševanje števila zaposlenih nadaljevalo tudi v letih 2013 in 2014, vendar manj intenzivno, brezposelnost pa bo v letu 2013 predvidoma narasla na približno 124 tisoč, v letu 2014 pa pričela postopno upadati.

Negotovost glede napovedi ključnih agregatov iz Pomladanske napovedi ostaja velika. Napoved je odvisna od stabilizacije razmer v mednarodnem okolju, tako glede obsega gospodarske aktivnosti kot tudi stabilizacije razmer na finančnih trgih. Simulacije kažejo, da bi globlji upad gospodarske aktivnosti v evrskem območju, povezan z javnofinančno konsolidacijo ali zaostritvijo razmer na finančnih trgih, dodatno povečal padec aktivnosti v Sloveniji, ki bi se nadaljeval tudi v prihodnjem letu. Tveganja pa izhajajo tudi iz domačega okolja. Letos so povezana zlasti z dostopom do virov financiranja države in bančnega sektorja. Gospodarska rast v prihodnjih letih in z njo povezana stabilizacija in izboljšanje razmer na trgu dela pa sta odvisni predvsem od uspešnosti načrtovane konsolidacije javnih financ in sprejetja ukrepov za povečanje konkurenčnosti gospodarstva ter reformnih naporov na področju sistemov ureditve trga dela ter socialne zaščite.

Na podlagi primerjave ocen uspešnosti napovedi ugotavljamo, da napovedi UMAR ne kažejo sistematičnega precenjevanja ali podcenjevanja. Tudi letos smo po objavi podatkov za gospodarsko aktivnost in inflacijo v letu 2011 pripravili oceno uspešnosti napovedi domačih in tujih institucij, ki se ukvarjajo z napovedmi. Za presojo glede točnosti napovedi je ključno, da je njihova povprečna napaka preko daljšega obdobja čim manjša. Za obdobje od leta 1997 do 2011 povprečje absolutnih napak napovedi UMAR realne gospodarske rasti pri jesenskih napovedih za prihodnje leto znaša 1,70 o. t., pri pomladanskih napovedih za tekoče leto pa 1,02 o. t. Povprečje absolutne napake pomladanske napovedi inflacije za tekoče leto znaša 0,50 o. t., pri jesenskih napovedih za prihodnje leto pa je nekoliko višja, 1,03 o. t. Takšne vrednosti kazalnikov kažejo na nepristanskost napovedi UMAR.

Pomladanska napoved glavnih makroekonomskih agregatov Slovenije

	2011	2012	2013	2014
	Pomladanska napoved			
GOSPODARSKA AKTIVNOST				
BDP, realna rast v %	-0,2	-0,9	1,2	2,2
BDP, v mio EUR, tekoče cene	35.639	35.641	36.589	38.059
BDP na prebivalca v EUR, tekoče cene	17.364	17.428	17.860	18.551
ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST				
Zaposlenost, statistika nacionalnih računov, rast v %	-1,7	-2,2	-1,2	-0,3
Število registriranih brezposelnih, povprečje leta, v tisoč	110,7	118,8	123,9	121,6
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	11,8	12,9	13,5	13,3
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili v %	8,1	8,8	9,3	9,1
Bruto plače na zaposlenega, realna rast v %	0,2	-0,2	0,1	0,9
- zasebni sektor	0,8	0,4	0,8	1,3
- javni sektor	-1,8	-2,0	-1,8	0,0
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega), realna rast v %	1,6	1,4	2,4	2,5
MENJAVA S TUJINO				
Izvoz proizvodov in storitev, realna rast v %	6,8	1,4	5,4	6,1
Izvoz proizvodov	7,7	1,3	5,8	6,5
Izvoz storitev	3,6	1,7	3,7	4,3
Uvoz proizvodov in storitev, realna rast v %	4,7	-1,6	4,9	5,5
Uvoz proizvodov	5,7	-2,0	5,0	5,6
Uvoz storitev	-1,4	0,7	4,3	4,6
TEKOČI RAČUN PLAČILNE BILANCE				
SALDO tekočega računa plačilne bilance v mio EUR	-168	226	423	588
- v primerjavi z BDP v %	-0,5	0,6	1,2	1,5
Saldo blagovno-storitvene menjave s tujino v mio EUR	320	983	1.152	1.411
- v primerjavi z BDP v %	0,9	2,8	3,1	3,7
DOMAČE POVPRASEVANJE				
Domača potrošnja, realna rast v %	-1,6	-3,0	0,7	1,5
v tem:				
Zasebna potrošnja	-0,3	-1,2	0,2	1,5
Državna potrošnja	-0,9	-3,5	-0,7	0,3
Investicije v osnovna sredstva	-10,7	-1,5	4,0	3,0
Sprememba zalog, prispevek k rasti BDP v o.t.	1,0	-1,3	0,0	0,0
TEČAJ IN CENE				
Razmerje USD za 1 EUR	1,392	1,320	1,322	1,322
Realni efektivni tečaj - deflator CPI	-1,0	-0,7	0,0	0,0
Inflacija (dec./dec.)	2,0	2,0	1,9	2,0
Inflacija (povprečje leta)	1,8	2,0	1,8	1,9
Cena nafte Brent v USD / sodček	111,0	115,0	112,0	110,0

Vir: do leta 2011 SURS, BS, ECB, EIA, 2012–2014 napoved UMAR.

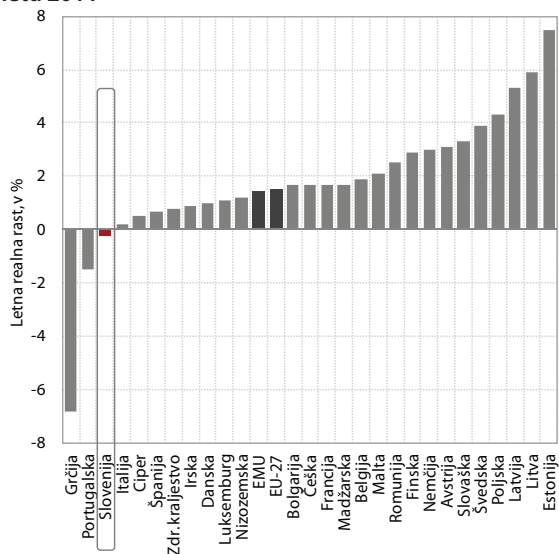
Pri pripravi Pomladanske napovedi so bili upoštevani statistični podatki, informacije in sprejeti ukrepi, znani do 7. marca 2012.

pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2012

Predpostavke pomladanske napovedi

V vseh pomembnejših partnericah Slovenije so lani beležili rast gospodarske aktivnosti, ki je bila v nekaterih državah še višja kot leto prej. Bruto domači proizvod evrskega območja je bil v letu 2011 za 1,4 % (EU 1,5 %) višji kot leto prej, ko je bila rast 1,9-odstotna (EU 2,0 %). Kljub ohlajanju svetovne gospodarske rasti je bilo tuje povpraševanje glavni dejavnik rasti v letu 2011, čeprav se je rast izvoza v primerjavi z letom prej skoraj prepolovila. Upočasnilo se je tudi okrevanje domačega povpraševanja. V prvi polovici leta je pozitivno h gospodarski rasti prispevala še investicijska aktivnost podjetij, medtem ko je bila zasebna potrošnja, zaradi zaostrenih razmer na trgih dela, še naprej šibka. V drugi polovici leta pa je s povečanim tveganjem širitve dolžniške krize v evrskem območju prišlo do močnega padca zaupanja podjetij in gospodinjstev v nadaljnje okrevanje, kar je vplivalo na dostopnost do virov financiranja in upočasnitev vseh komponent domače potrošnje. Razlike v rasti gospodarske aktivnosti med posameznimi državami članicami EU so se lani močno povečale, saj se je padec BDP še poglobil v državah, ki jih je dolžniška kriza najbolj prizadela, v nekaterih novih državah članicah EU (Madžarska, Poljska) pa se je rast, v primerjavi z letom prej, še pospešila. Prav tako so relativno visoke stopnje gospodarske rasti, podobno kot v letu prej, beležile nekatere izvozno usmerjene države (Nemčija, Avstrija, Finska, Slovaška, Švedska). Gospodarska aktivnost se je lani pospešila tudi v državah na območju nekdanje Jugoslavije, glavni dejavnik krepitve pa je bilo izvozno povpraševanje in obnovitev investicijske aktivnosti. Kljub pozitivnim premikom pa je tudi v tej regiji v zadnjem četrtletju lanskega leta prišlo do močne upočasnitve rasti gospodarske aktivnosti.

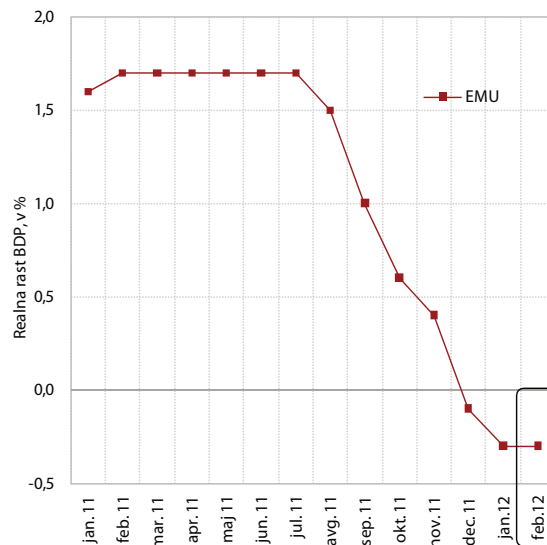
Slika 1: Rast bruto domačega proizvoda v državah EU v letu 2011

Vir: Eurostat.

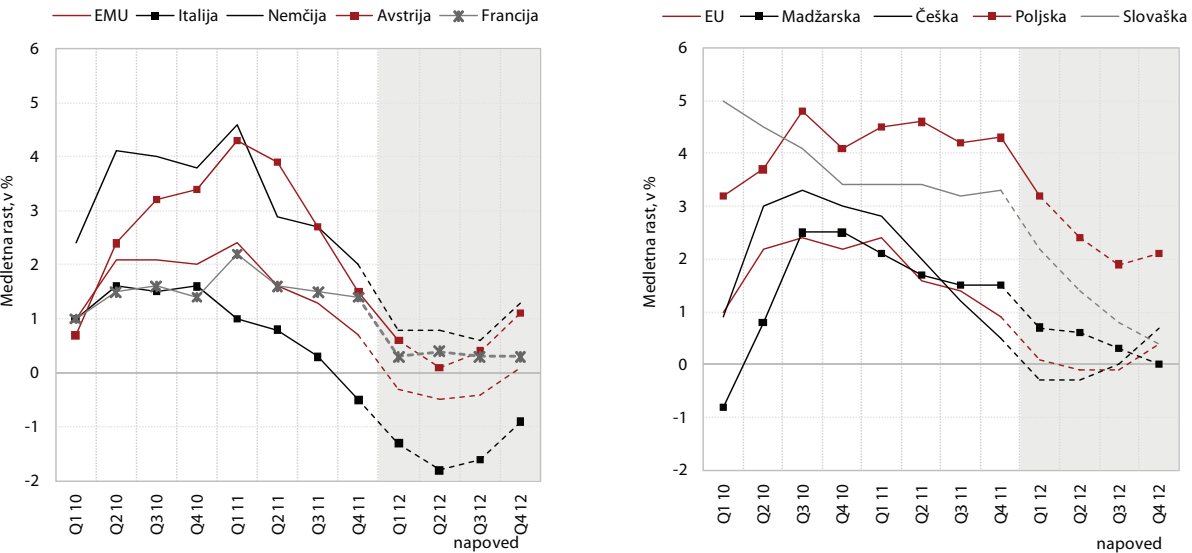
Obeti glede gospodarske rasti v najpomembnejših trgovinskih partnericah so se v zadnjih mesecih poslabšali. Nižje napovedi so povezane z nadaljnjimi napetostmi na finančnih trgih, slabim razpoloženjem podjetij in potrošnikov in slabšanjem razmer v svetovnem gospodarstvu. Na gospodarsko aktivnost bodo vplivali tudi varčevalni ukrepi držav. Gospodarska aktivnost v državah evrskega območja se je v zadnjem četrtletju leta 2011 znižala bolj od pričakovanj, po napovedih mednarodnih institucij pa naj bi se zastoj rasti nadaljeval tudi v prvih dveh četrtletjih leta 2012. Postopna, a še vedno skromna krepitev gospodarske aktivnosti, se pričakuje šele od sredine letošnjega leta naprej. V zadnjem mesecu je prišlo tudi do relativno večjega poslabšanja napovedi tudi za države nekdanje Jugoslavije.

Slika 2: Spremembe napovedi za gospodarsko rast v evrskem območju za leto 2012

Vir: Consensus.

Slika 3: Napovedi rasti BDP v najpomembnejših trgovinskih partnericah iz EU

Vir: Eurostat, Evropska komisija (Interim forecast, februar 2012).

Tabela 1: Predpostavke napovedi glede gospodarske rasti v najpomembnejših partnericah

Realne stopnje rasti, v %	2011*	2012		2013		2014
		Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)
EU	1,5	0,2	0,0	1,3	1,2	1,7
Evropsko območje	1,4	-0,1	-0,3	1,2	0,9	1,5
Nemčija	3,0	0,5	0,6	1,7	1,5	1,7
Italija	0,4	-1,0	-1,3	0,3	0,1	0,6
Avstrija	3,1	0,8	0,7	1,6	1,6	1,7
Francija	1,7	0,1	0,4	1,2	1,0	1,5
Združeno kraljestvo	0,8	0,7	0,6	1,6	1,8	2,2
Češka	1,7	0,3	0,0	2,5	1,9	2,6
Madžarska	1,7	-0,3	-0,5	1,1	1,3	2,6
Poljska	4,3	2,4	2,5	2,5	3,2	4,0
Hrvaška	0,3	0,0	-0,5	1,2	1,0	2,0
BiH	1,7	1,1	0,8	2,5	2,0	3,0
Srbija	1,9	2,0	0,7	2,5	2,0	3,0
Makedonija	3,1	2,6	2,3	3,0	3,0	4,0
ZDA	1,7	2,1	2,2	2,5	2,5	3,2
Rusija	4,3	3,5	3,5	4,1	3,8	4,2

Vir: Eurostat (za leto 2011); EC Interim Economic Forecast, februar 2012; Consensus Forecasts, februar 2012; Eastern Consensus Forecasts, februar 2012; EIU Country Reports, februar 2012, IMF World Economic Outlook update, januar 2012; WIIW Monthly Report, november 2011; ocena UMAR.
Opomba: * predhodni podatki. Za Francijo in Češko za leto 2011 napovedi EK (februar 2012), za Hrvaško, BiH, Srbijo, Makedonijo in Rusijo ocene Consensus (februar 2012).

Pomladanska napoved predpostavlja stabilnejše cene surovin, kot smo jih beležili lani. Cena nafte Brent se je v prvih dveh mesecih letos močno zvišala in preseгла 120 USD za sod. Kljub pričakovanemu ohlajanju svetovne konjunktore zaradi negotovih geopolitičnih razmer v državah proizvajalkah cene nafte tako ostajajo visoke, ohranjajo pa se tudi tveganja za še višjo rast. Zato za

leto 2012 predpostavljamo nekoliko višje cene kot v povprečju lanskega leta, v naslednjih letih pa le rahlo znižanje. Nasprotno so se proti koncu leta 2011 zniževale cene ne-energetskih surovin. Skladno s takšnimi tekočimi gibanji in napovedmi mednarodnih institucij smo tako za letos predpostavili padec teh cen, za naslednja leta pa predpostavljamo, da bodo stabilne.

Tabela 2: Predpostavke napovedi glede cen surovin

	2011	2012		2013		2014
		Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)
Cena nafte, Brent, v USD	111,3	105,0	115,0	100,0	112,0	110,0
Cena nafte, Brent, v USD, rast	39,7	-5,4	3,3	-4,8	-2,6	-1,8
Cene neenergetskih surovin, v USD, rast	17,8	-5,0	-9,5	0,0	0,0	0,0

Vir: EIA, EIU, ECB, IMF Commodity Price Index; predpostavke za obdobje 2012–2014 UMAR.

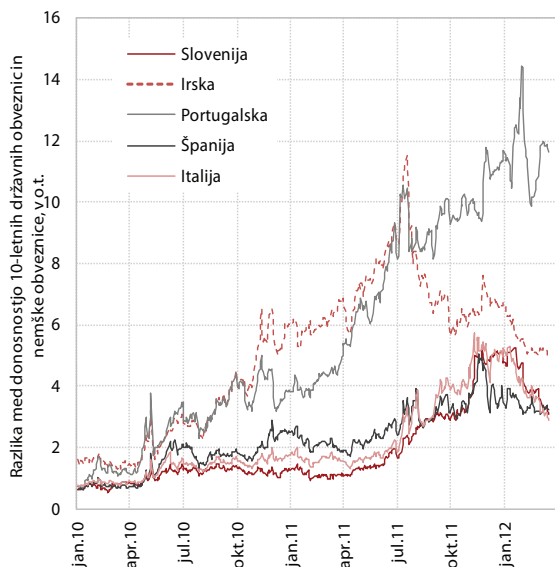
Pomladanska napoved upošteva tečaj evra do dolarja v razmerju 1,322 USD za 1 EUR. Vrednost evra do ameriškega dolarja je v prvih dveh mesecih letos močno nihala. V februarju 2012 je razmerje med valutama v povprečju znašalo 1,322 USD za 1 EUR, na čemer temelji tudi predpostavka do konca obdobja napovedi¹. To je za 5,2 % manj kot v letu 2011.

Razmere na trgih državnih obveznic še vedno ostajajo zaostrene. Bonitetne agencije (Moody's in Standard and Poor's) so v začetku letošnjega leta znižale bonitetne ocene več državam evrskega območja, med drugim tudi Sloveniji. Ob znižanju bonitetne ocene Avstriji in Franciji, ki sta imeli do sedaj najvišjo AAA oceno, so agencije znižale tudi bonitetno oceno Začasnega evropskega instrumenta za finančno stabilnost (EFSF), ki je do sedaj temeljila na AAA oceni šestih držav članic evrskega območja. V zadnjem mesecu so se napetosti na finančnih trgih zmanjšale, k delni povrnitvi zaupanja pa je pripomogla aktivnejša vloga ECB in odločnejše ukrepanje vlad držav članic EU (predvsem v Italiji in Španiji) v smeri fiskalne konsolidacije. To je vplivalo na znižanje zahtevanih

donosnosti državnih obveznic v evrskem območju, ki pa še vedno ostajajo na visokih ravneh. Znižala se je tudi donosnost do dospelja slovenske 10-letne državne obveznice, in sicer na okoli 5 %.

Na medbančnih trgih razmere ostajajo močno zaostrene, kar vpliva na kreditiranje v realnem sektorju. V reševanje krize se je konec leta 2011 aktivneje vključila ECB, ki je uvedla dodatne nestandardne ukrepe za povečanje likvidnosti bank. Decembra lani in februarja letos sta bili tako izvedeni dve avkciji refinanciranja z ročnostjo treh let. Sredstva so bila na voljo v neomejeni količini, po 1-odstotni obrestni meri, banke pa so si skupaj izposodile za 1.019 mrd EUR². Visoki zneski depozitov čez noč pri ECB, ki so sledili obema avkcijama, kažejo na ohranjanje nezaupanja na medbančnem trgu. Posledično se takšne razmere odražajo tudi na kreditni aktivnosti evrskega območja, saj je bil neto tok kreditov v evrskem območju v zadnjem četrtletju leta 2011 močno negativen. Po podatkih ECB so bila neto odplačila kreditov v evrskem območju največja po začetku krize leta 2008. Banke so v istem obdobju še dodatno poslabšale posojilne pogoje za podjetja in gospodinjstva, glavni razlogi za poslabšanje pa so nizka pričakovanja glede okrevanja gospodarstva in lastne likvidnosti ter otežen dostop do svežih finančnih virov. Kljub ukrepanju ECB pa ob negotovosti na finančnih trgih banke pričakujejo nadaljevanje zaostrovanja posojilnih pogojev in zmanjšanje povpraševanja po kreditih tudi v začetku letošnjega leta.

Slika 4: Pribitki na 10-letne obveznice nad nemškimi obveznicami

Vir: Eurostat, preračuni UMAR.

¹ Za leto 2012 predpostavljeno razmerje znaša 1,320 USD za 1 EUR, saj upošteva dejansko realizacijo za januar in februar.

Ocenjujemo, da bo kreditna aktivnost v Sloveniji tudi v letu 2012 ostala skromna. Glavna omejitev kreditne aktivnosti bo zapadanje obveznosti bank in njihove potrebe po refinanciranju, delno pa tudi nadaljnje slabšanje kakovosti bančne aktive. Z znižanjem bonitetne ocene Sloveniji in zaostrovanjem dolžniške krize se problem refinanciranja bančnega sistema pogloblja, saj to omejuje in draži dostop do svežih virov financiranja. Odločitev ECB, da bankam evrskega območja ponudi možnost kreditiranja za obdobje treh let, sicer zmanjšuje pritisk na slovenski bančni sistem, ki izhajajo iz poplačila obveznosti. Zaradi povečevanja obsega nedonosnih in slabih terjatev v okolju nizke gospodarske aktivnosti pa ocenjujemo, da ne bodo vzpostavljene razmere za širjenje kreditne aktivnosti bank (gl. Okvir 1). Izboljšanja ne pričakujemo pred letom 2013.

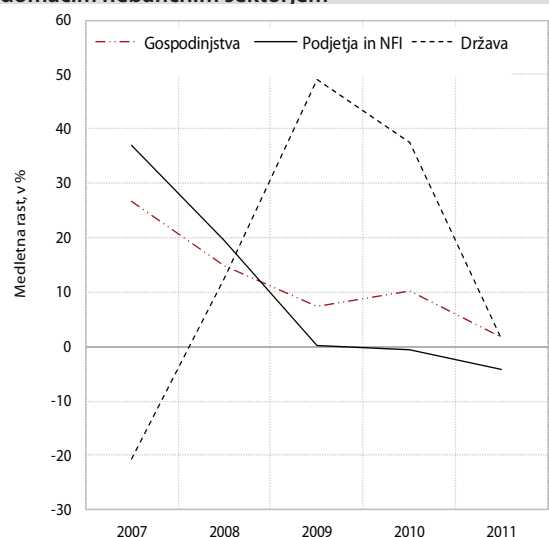
² V avkciji decembra 2011 si je pri ECB 523 bank izposodilo 489 mrd EUR, februarja 2012 pa 800 bank 530 mrd EUR.

Okvir 1: Kreditna aktivnost v Sloveniji in razmere v bančnem sektorju

Kreditna aktivnost domačih bank se je lani močno znižala, do izboljšanja pa ni prišlo niti v prvih mesecih letos.

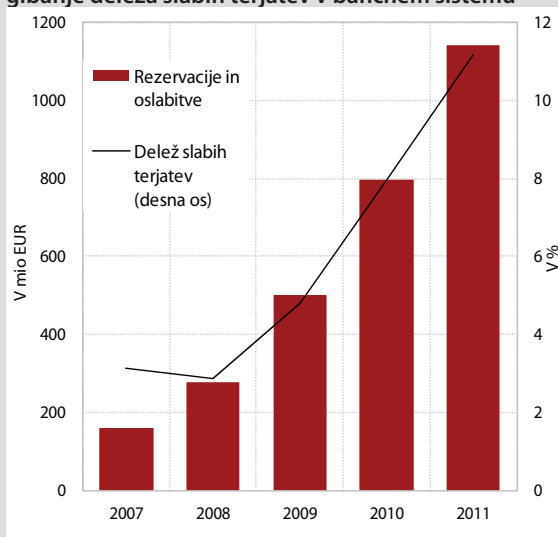
Obseg kreditov domačim nebančnim sektorjem se je znižal za skoraj 800 mio EUR³, medtem ko se je še leta 2010 okrepil za 1,1 mrd EUR. Največji del znižanja je posledica manjšega obsega kreditov podjetij in NFI, v manjši meri pa tudi manjšega obsega kreditov države, medtem ko se je obseg kreditov gospodinjstev še vedno krepil, a je bil prirast na najnižji ravni od leta 2005 od kar imamo primerljive podatke. Finančno močnejša podjetja so lani izkoristila krepitev kreditne aktivnosti v tujini, tako da se je zadolževanje v tujini nekoliko okrepilo, a tudi to ni nadomestilo izpada domačih sredstev. Razmere na slovenskem kreditnem trgu tudi na začetku leta 2012 ostajajo slabe. Kreditna aktivnost se je sicer nekoliko okrepila, kar pa je posledica zadolževanja države za poplačilo zapadlih obveznosti, medtem ko se je zadolževanje podjetij in NFI ter gospodinjstev še naprej umirjalo.

Slika 5: Medletne rasti obsega kreditov domačih bank domačim nebančnim sektorjem

Vir: BS, preračuni UMAR.

Slika 6: Oblikovanje dodatnih oslabitev in rezervacij ter gibanje deleža slabih terjatev v bančnem sistemu

Vir: BS, preračuni UMAR.

Bančni sektor v Sloveniji se še naprej sooča z nizko kapitalsko ustreznostjo, nadaljnjim slabšanjem kakovosti bančnih naložb in velikimi likvidnostni pritiski, kar močno omejuje ponudbo kreditov.

Lani so banke oblikovale za 1,1 mrd EUR rezervacij in oslabitev, kar za dobrih 40 % presega vrednost iz leta 2010. Likvidnostni pritiski na slovenski bančni sistem so se lani tako še okrepili. Banke so imele še v začetku leta 2011 za dobro petino obveznosti do tujih bank, ki zapadejo v obdobju enega leta, ob koncu leta 2011⁴ pa je ta delež narasel že na preko 30 % (približno 4 mrd EUR). Ker so se pritiski refinanciranja na banke v celotnem evrskem območju lani močno povečali, je ECB konec leta sprejela dodatne ukrepe za blažitev likvidnostnih težav in spodbujanje kreditiranja. Najpomembnejše med njimi so operacije dolgoročnejšega refinanciranja z ročnostjo 36 mesecev, kjer je v dveh avkcijah decembra in februarja evropskim bankam posodila za dobrih 1.000 mrd EUR sredstev. Slovenske banke so si po naši oceni na teh avkcijah zagotovile za približno 3 mrd EUR dolgoročnih sredstev.⁵

³ Velik upad je tudi posledica okrepljenega oblikovanja oslabitev povezanih z nižjo kakovostjo bančnih kreditov.

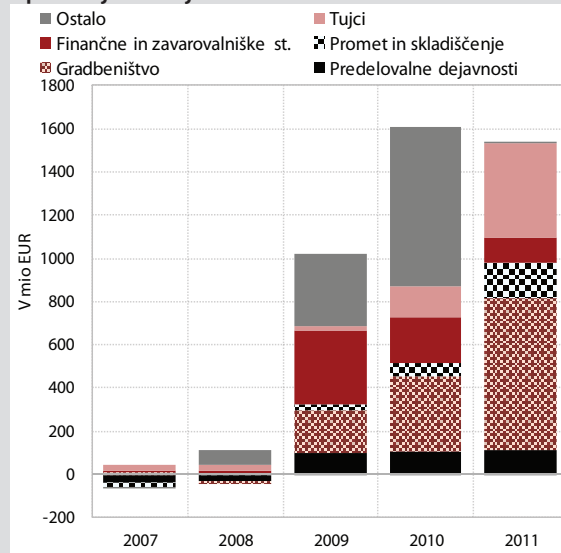
⁴ Podatek je za oktober 2011.

⁵ Točnih podatkov o tem koliko so si slovenske banke zagotovile na drugi avkciji še ni na voljo, na prvi avkciji pa je ta znesek znašal blizu 900 mio EUR.

Okvir 1: Kreditna aktivnost v Sloveniji in razmere v bančnem sektorju - nadaljevanje

Hitro slabšanje kakovosti bančne aktive se je nadaljevalo tudi lani. Obseg slabih terjatev se je tako okrepil za 1,5 mrd EUR, kar je le nekoliko manj kot leto pred tem. Banke so imele med svojo aktivo že za 5,3 mrd EUR oz. 11,2 % slabih terjatev. Več kot tri četrtine teh slabih terjatev predstavljajo terjatve do gospodarstva, predvsem do tistih dejavnosti, ki so bile med krizo najhuje prizadete in kjer se razmere še naprej zaostrejejo. To so gradbeništvo in nekatere druge dejavnosti, ki so bile pred izbruhom finančne krize vpletene v prevzemne aktivnosti.

Slika 7: Neto priliv slabih terjatev v nekaterih bolj izpostavljenih dejavnostih

Vir: BS, preračuni UMAR.

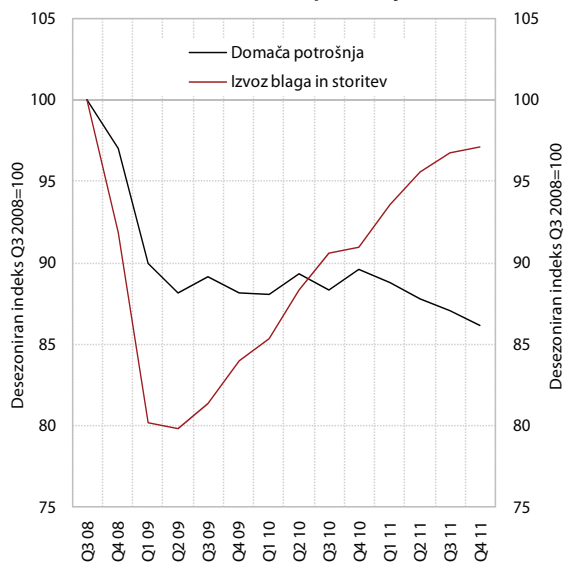
Pomladanska napoved temelji na usmeritvah ekonomske politike, ki bodo pripeljale do znižanja javnofinančnega primanjkljaja. Napoved upošteva načrtovane usmeritve javnofinančne politike, ki izhajajo iz izhodišč za pripravo rebalansa proračuna za leto 2012 ter dinamiko zniževanja primanjkljaja v prihodnjih letih, ki je bila načrtovana že v programih stabilnosti. Zniževanje javnofinančnega primanjkljaja bo v skladu s temi usmeritvami doseženo z omejevanjem večine javnofinančnih odhodkov. Z začetkom leta 2012 je že v veljavi Zakon o dodatnih interventnih ukrepih za leto 2012, ki je za polovico leta zamrznil uskladitve plač v javnem sektorju, transferjev posameznikom in gospodinjstvom ter pokojnin, poleg tega pa je do priprave rebalansa zamrznjeno izvrševanje državnega proračuna, kar z omejitvijo porabe sredstev iz proračuna na že prevzete obveznosti upočasnjuje potrošnjo v tem obdobju. Predpostavili smo, da se zaradi nujnosti javnofinančne konsolidacije restriktivna politika plač in zaposlovanja ohranja tudi v drugi polovici leta 2012 in prihodnje leto.

Gospodarska rast

Agregati potrošnje v letu 2011

V letu 2011 je bilo okrevanje gospodarske aktivnosti prekinjeno. Močnemu padcu v letu 2009 je leta 2010 sledila le skromna gospodarska rast (1,4 %), v letu 2011 pa se je bruto domači proizvod ponovno znižal (-0,2 %). Izvoz blaga in storitev je bil v primerjavi s predhodnim letom višji za 6,8 % in se je tako ohranil kot glavni dejavnik okrevanja gospodarske aktivnosti, vendar se je tudi ta impulz v letu zmanjševal z upočasnjevanjem rasti gospodarske aktivnosti v trgovinskih partnericah. V letu 2011 je tako izvoz realno že dosegel povprečno vrednost iz leta 2008. Po drugi strani se je zniževanje domače potrošnje lani še poglobilo (-1,6 %), izrazito je bilo zlasti ob koncu leta.

Slika 8: Realni izvoz in domača potrošnja

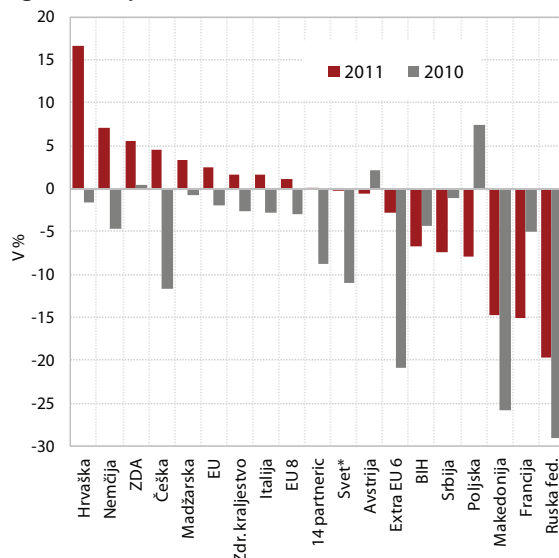

Vir: SURS.

Upadanje slovenskega tržnega deleža na svetovnem trgu blaga se je v letu 2011 umirilo, v EU pa se je tržni delež povečal. Po triletnem krčenju tržnega deleža na svetovnem trgu, ki je bilo v EU med višjimi, je bilo lansko znižanje precej manj izrazito (-0,2 %, podatek za prvih devet mesecev 2011). To je predvsem posledica rasti deleža na nemškem in hrvaškem trgu. Zaradi rasti tržnega deleža na nemškem trgu, pa tudi italijanskem in nekaterih manjših EU trgih⁶ pa se je povečal tržni delež v EU (za 2,5 %), ki tako lani ni več opazneje odstopal od dosežene ravni pred krizo. Upadanje tržnega deleža zunaj EU se je v letu 2011 umirilo zaradi rasti na Hrvaškem, nadaljevalo pa se je krčenje tržnih deležev v Rusiji, Srbiji, Bosni in Hercegovini ter Makedoniji (gl. Slika 9).

⁶ Na trgu Združenega kraljestva, češkem, madžarskem, slovaškem, nizozemskem, belgijskem, danskem, grškem, finskiem in švedskem trgu.

Slika 9: Sprememba tržnih deležev v pomembnejših trgovinskih partnericah

Vir: SURS, WIW, U.S. Census Bureau; preračuni UMAR.

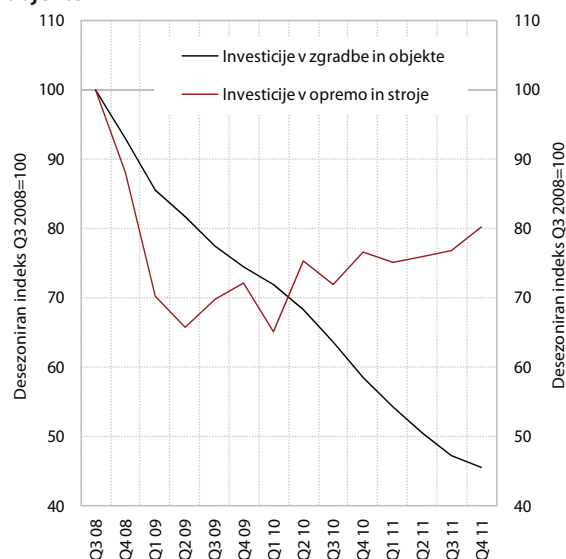
Opombe: *Podatek za q1 do q3 2011.

Skupino 14 partneric sestavljajo države: Nemčija, Italija, Francija, Avstrija, Poljska, Madžarska, Češka, Združeno kraljestvo, Hrvaška, Srbija, Ruska federacija, BiH, ZDA; Makedonija.

Skupino Extra EU 6 sestavljajo države: Hrvaška, Srbija, Ruska federacija, BiH, ZDA; Makedonija.

Bruto investicije so bile lani realno za 5,6 % nižje kot predhodno leto. Investicije v osnovna sredstva so bile nižje za 10,7 %, znatno pa so se povečale zaloge, kar je k rasti BDP prispevalo 1 o. t. Po razpoložljivih podatkih je bilo povečanje zalog prisotno v vseh segmentih (industrija, trgovina, gradbeništvo). V povezavi s spodbudami iz mednarodnega okolja so se v zadnjih dveh letih povečevale tudi domače investicije v opremo

Slika 10: Investicije v opremo in stroje ter zgradbe in objekte

Vir: SURS, preračun UMAR.

in stroje, kjer je bila lani rast (6,4 %) še višja kot predhodno leto. Nasprotno gradbene investicije ostajajo precej pod ravno predkriznih let. Na nadaljnje znižanje gradbenih investicij (-25,2 %) je lani vplivalo nadaljevanje krčenja investicijske aktivnosti v nemenjalnem, storitvenem delu gospodarstva, kar povezujemo z razdolževanjem tega segmenta gospodarstva, pa tudi nižji javnofinančni izdatki za investicije (-16 %, nominalno).

Že tretje leto je bila nižja zasebna potrošnja, prvič po začetku krize pa se je znižala potrošnja države.

Znižanje potrošnje države (-0,9 %) je bilo posledica sprejetih varčevalnih ukrepov v okviru priprave rebalansa proračuna in zamrznitve izvrševanja proračuna v sredini in ob koncu leta, kar je zadrževalo proračunsko porabo. To se je odrazilo na znižanju vmesne porabe, zaradi omejenih javnofinančnih sredstev za plače pa se je upočasnila tudi rast števila zaposlenih v sektorju država. Še nadalje se je lani ob skromni realni rasti plač in nadaljnjem zniževanju števila zaposlenih zmanjšala potrošnja gospodinjstev (-0,3 %), ob tem pa je bilo znižanje razpoložljivega dohodka po naši oceni še večje (-0,9 %; gl. tudi Okvir 2). Drugo leto zapored se je znižal obseg potrošniških posojil (za 110 mio EUR). Kazalniki trgovinske dejavnosti kažejo, da so gospodinjstva še naprej odlagala nakupe trajnih dobrin. Tako se je prihodek v trgovini s pohištvo, gospodinjskimi napravami in gradbenim materialom realno zmanjšal za skoraj desetino, fizične osebe pa so na novo registrirale za 12,6 % manj osebnih avtomobilov (tj. 10 tisoč oz 30 % manj kot leta 2008). S tem se je tudi delež trajnih dobrin v strukturi potrošnje na domačem trgu zmanjšal na 9,1 % in dosegel najnižji delež od leta 1995.

Napoved agregatov potrošnje v letih 2012–2014

Bruto domači proizvod bo v letu 2012 v primerjavi s predhodnim letom predvidoma nižji za 0,9 %. Takšna pričakovanja izhajajo iz predpostavk poslabševanja razmer v mednarodnem okolju in zaostrenih pogojev financiranja države in bank, ki so v procesu razdolževanja (gl. tudi poglavje Predpostavke napovedi). Pričakujemo, da zaradi povečevanja obsega nedonosnih in slabih terjatev v bankah v okolju nizke gospodarske aktivnosti letos tako še ne bodo vzpostavljene razmere za širjenje njihove kreditne aktivnosti. Na gospodarsko aktivnost bodo imeli pomemben učinek tudi ukrepi za javnofinančno konsolidacijo, ki se osredotoča na racionalizacijo in zmanjševanje vseh skupin odhodkov.

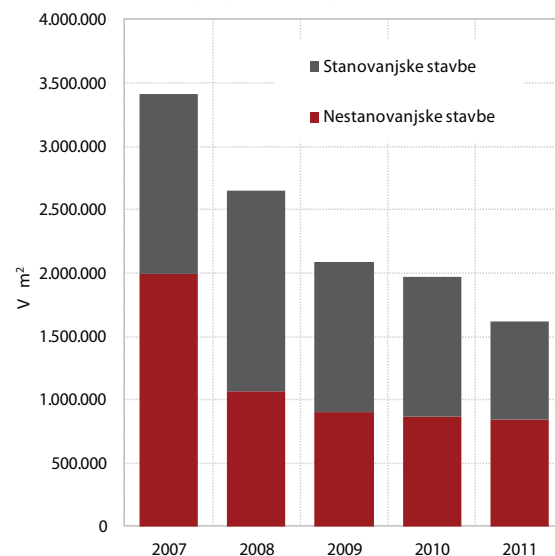
Poglobljeno znižanje bruto domačega proizvoda letos bo predvidoma izhajalo iz močne upočasnitve rasti izvoza in še izrazitejšega znižanja domače potrošnje.

V najpomembnejših partnericah iz evrskega območja bo glede na predpostavljene napovedi BDP letos nižji kot lani (-0,3 %), nekoliko ugodnejša gibanja pa so vendarle pričakovana v nekaterih ostalih partnericah izven EU (gl. Tabela 1). Ob šibkem tujem povpraševanju se bo tako realna rast slovenskega izvoza v primerjavi z letom 2011 močno upočasnila (na 1,4 %), kar bo glede na prevladujoč delež v izvozu izhajalo zlasti iz upočasnitve rasti izvoza na trge EU. Ob nadaljnjem krčenju investicij in močnejšem upadu zasebne in državne potrošnje se bo domača potrošnja letos zmanjšala za 3,0 %. Takšna gibanja bodo vplivala tudi na znižanje uvoza blaga in s tem skupno znižanje uvoza blaga in storitev realno za 1,6 %.

Znižanje bruto investicij bo letos predvidoma 7,4-odstotno, kar je zaradi pričakovanega znižanja zalog več kot lani.

Zaradi pričakovanega znižanja gradbenih investicij predvidevamo nadaljnje znižanje bruto investicij v osnovna sredstva (-1,5 %). Izdana gradbena dovoljenja kažejo na znižanje stanovanjskih investicij, kar je posledica nakopičenih zalog neprodanih stanovanj. Negativno bodo na gradbene investicije vplivali nižji investicijski odhodki države. Na podlagi izdanih gradbenih dovoljenj napovedujemo tudi nadaljnje znižanje investicij v zasebnem nemenjalnem sektorju (predvsem trgovini). Povečanje investicij pričakujemo le v industriji, in sicer relativno močno v energetskem sektorju in šibko v predelovalnih dejavnostih, kar bo vplivalo na pozitivno rast investicij v opremo in stroje, prisotno tudi v predhodnih dveh letih. Po rasti zalog tudi v letu 2011, v letu 2012 pričakujemo njihovo znižanje in s tem negativen prispevek k rasti BDP v višini 1,3 o. t.

Slika 11: Skupna predvidena površina stavb z izdanimi gradbenimi dovoljenji v obdobju 2007–2011

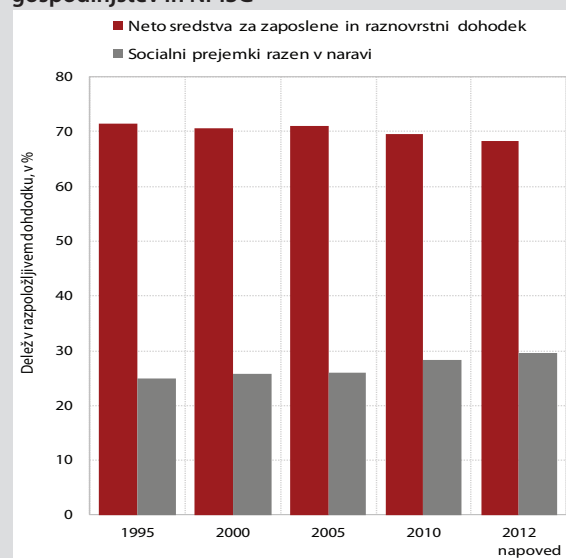
Vir: SURS.

Okvir 2: Razpoložljivi dohodek gospodinjstev in zasebna potrošnja v letih 2008–2011

Razpoložljivi dohodek gospodinjstev se bo letos predvidoma znižal že četrto leto zapored. V primerjavi z letom 2008 je bil razpoložljivi dohodek leta 2011 realno nižji za 3,4 %, letos pa naj bi se znižal še za 1,3 %. Glavni razlog so že od začetka krize zaostrene razmere na trgu dela, ki vodijo v zniževanje števila prejemnikov plač. To se je od leta 2009 do leta 2011 znižalo za skoraj 8 %, nadaljnje znižanje pa je pričakovano tudi do konca obdobja napovedi. Povprečne bruto plače so se od začetka krize realno povišale za 4,9 %, v obdobju 2012–2014 pa ne pričakujemo bistvene rasti. To pomeni, da se bodo sredstva za zaposlene, ki zajemajo bruto dohodek od dela in so največja kategorija razpoložljivega dohodka, letos in še v prihodnjih dveh letih realno zniževala. Podjetniški in drugi dohodki gospodinjstev so na krizo reagirali takoj, saj se realno znižujejo že od leta 2008. Vse večji pomen pa so v zaostrenih gospodarskih razmerah dobili socialni transferji⁷.

Delež socialnih transferjev v razpoložljivem dohodku se je v zadnjih letih povečeval. Zaradi restriktivnejše politike usklajevanja v letih 2010 in 2011⁸ so socialni transferji sicer rasli zmerneje kot v predhodnem obdobju; realno so se v povprečju na leto povečali za 2,3 %, kar je za odstotno točko manj kot v povprečju obdobja 2000–2009. Zaradi zmanjševanja ostalih dohodkov, predvsem od dela, pa se je njihov delež v razpoložljivem dohodku od leta 2008 do 2011 povečal za skoraj 4 o. t. Glavnino (leta 2011 dobrih 63 %) socialnih transferov predstavljajo pokojnine. Število prejemnikov pokojnin se je zaradi napovedi pokojninske reforme in negotovosti na trgu dela v letih 2010 in 2011 povečalo še bolj kot bi se iz demografskih razlogov, in sicer povprečno na leto za 2,5 %, povprečje obdobja 2002–2009 pa znaša odstotno točko manj. Masa pokojnin pa se je v letih 2010–2011 zaradi nižjega valorizacijskega odstotka povečevala počasneje (povprečno letno realno za 1,7 %) kot v prejšnjih letih (2002–2009: 4,5 %). Najbolj so se od začetka krize povečali transferi brezposelnim, ki po zadnjih podatkih zajemajo 3,7-odstotni delež, kar je glede na leto 2008 za dobri 2 o. t. več. Leta 2011 je bil obseg teh izplačil 3-krat višji kot pred tremi leti, saj se je hkrati z zmanjševanjem števila zaposlenih, povečevalo število registriranih brezposelnih (v primerjavi z letom 2008 jih je leta 2011 bilo kar za tri četrtine več), hkrati pa je Zakon o trgu dela z letom 2011 razširil nekatere pravice na tem področju.⁹ Letos se je začel uporabljati Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, na osnovi katerega se pri centrih za socialno delo uveljavljajo vse pravice iz javnih sredstev. Prve ocene kažejo, da je zaradi upoštevanja določenih pogojev in premoženja pri uveljavljanju teh pravic dodeljenih manj sredstev, kot v prejšnji ureditvi.

Slika 12: Delež dohodkov od dela in socialnih prejemkov v bruto razpoložljivem dohodku gospodinjstev in NPISG

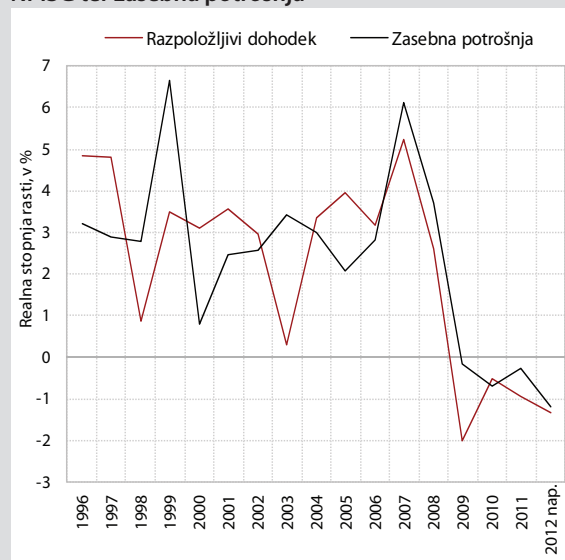
Vir: SURS, napovedi in preračuni UMAR.

Opomba: Ker so na voljo novejši podatki o posameznih kategorijah razpoložljivega dohodka, ki se objavi(jo) skupaj enkrat letno v okviru sektorskih računov, so ti upoštevani pri izračunu dohodka. Neto sredstva za zaposlene in raznovrstni dohodek je umetno sestavljena kategorija: (sredstva za zaposlene + bruto poslovni presežek in raznovrstni dohodek – davki na dohodek in premoženje – prispevki za socialno varnost).

Okvir 2: Razpoložljivi dohodek gospodinjstev in zasebna potrošnja v letih 2008–2011 - nadaljevanje

Skladno z dohodkom se je gibala tudi zasebna potrošnja. Slabe razmere na trgu dela in splošne gospodarske razmere ter s tem povezana negotovost so vplivali na to, da je bila zasebna potrošnja leta 2011 v primerjavi z letom 2008 realno nižja za 1,1 %, ¹⁰ kar je nekoliko manjši padec kot pri dohodku (za 2,3 o. t.). Nagnjenost k potrošnji se je v tem obdobju nekoliko povečala ¹¹. Gospodinjstva v času gospodarske krize zmanjšujejo izdatke, ki se jim v slabšem gospodarskem okolju lažje odpovedo, predvsem za trajne dobrine ter nekatere vrste storitev (npr. rekreacijo in kulturo). V primerjavi z letom 2008 so do leta 2011 izdatke za trajne dobrine realno znižala za 9 %. S tem se je tudi delež trajnih dobrin v strukturi potrošnje na domačem trgu zmanjšal na 9,1 %, kar je najmanj od leta 1995. Že tretje leto zapored in hkrati najbolj doslej se je zmanjšal tudi prihodek v trgovini z živili, pijačami in tobakom, kar bi lahko pojasnjevali z zamenjavo dražjih živil s cenejšimi in večanjem nakupov v diskontih. Vsaj še naslednji dve leti ne pričakujemo oživitve trga s trajnimi dobrinami, hkrati pa pričakujemo, da se bo zaradi vztrajanja krize nagnjenost k potrošnji, ki se je v letih krize nekoliko povečala (po naši oceni leta 2011 na 86,5 %), letos začela zmanjševati.

Slika 13: Razpoložljivi dohodek gospodinjstev in NPISG ter zasebna potrošnja

Vir: SURS, napoved in preračuni UMAR.

Opombe: Kjer so na voljo novejši podatki o posameznih kategorijah razpoložljivega dohodka, ki se objavi(jo) skupaj enkrat letno v okviru sektorskih računov, so ti upoštevani pri izračunu dohodka. Zasebna potrošnja je deflacirana s pripadajočim deflatorjem, razpoložljivi dohodek pa z indeksom cen življenjskih potrebščin.

⁷ Skupaj s pokojninami, razen socialnih transferov v naravi.

⁸ Zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize (ZIUZGK), Uradni list RS, št. 98/2009; Zakon o interventnih ukrepih (ZIU), Uradni list RS, št. 94/2010.

⁹ Uradni list RS, št. 80/2010. Zakon, ki se je začel uporabljati z letom 2011, je med drugim razširil krog obveznih zavarovancev in oseb, ki se lahko prostovoljno zavarujejo za primer brezposelnosti, s tem pa tudi upravičencev do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti; skrajšal pogoje za pridobitev denarnega nadomestila s prej 12-ih mesecev zaposlitve v 18-ih mesecih na 9 mesecev v zadnjih 24 mesecih in s tem v večji meri omogočil pravico do denarnega nadomestila mladim; zvišal znesek denarnega nadomestila za primer brezposelnosti v prvih treh mesecih prejemanja s 70 % na 80 % od osnove; podaljšal trajanje denarnega nadomestila za starejše od 50 let z več kot 25-imi leti delovne dobe (do 19 mesecev) ter starejše od 55 let z zavarovalno dobo nad 25 let (25 mesecev).

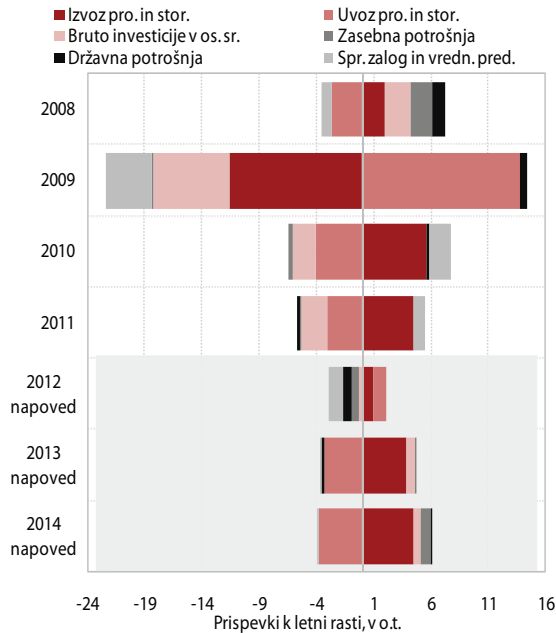
¹⁰ Zasebna potrošnja je deflacirana z deflatorjem zasebne potrošnje iz nacionalnih računov, razpoložljivi dohodek pa z indeksom cen življenjskih potrebščin, vendar razlika med njima v dolgoročnem povprečju (ob letnih nihanjih) ne presega 0,2 o. t.

¹¹ Nominalna rast zasebne potrošnje v obdobju 2008–2011 je znašala 2,1 %, razpoložljivega dohodka pa 1,0 %.

Znižanje končne potrošnje gospodinjstev in države bo letos predvidoma 1,8-odstotno. Zaradi poslabšanja razmera na trgu dela ter ob predvidenih ukrepih omejevanja usklajevanja socialnih transferjev pričakujemo nadaljnje znižanje razpoložljivega dohodka (-1,3 %) ter v razmerah povečane negotovosti in previdnosti potrošnikov tudi realno znižanje zasebne potrošnje za 1,2 %. Razpoložljivi dohodek se bo tako znižil že četrto leto in bo tako letos v

primerjavi z letom 2008 po naši oceni realni nižji za 4,7 % (gl. tudi Okvir 2). Predviden fiskalni napor za znižanje javnofinančnega primanjkljaja se bo močno odrazil tudi na državni potrošnji. Pričakujemo, da bo ta realno za 3,5 % nižja kot v letu 2011, do česar bo privedla načrtovana restriktivna plačna in kadrovska politika, predvidena krčenja izdatkov za blago in storitve v vseh javnofinančnih blagajnah pa bodo vplivala tudi na nadaljnje znižanje vmesne porabe.

Slika 14: Prispevki agregatov povpraševanja k rasti BDP

Vir: SURS, 2012–2014 napoved UMAR.

Gospodarska aktivnost bo po pričakovanjih v letih 2013 in 2014 naraščala ob okrevanju izvoznega in domačega povpraševanja. V mednarodnem okolju se v teh letih ponovno pričakuje gospodarska rast, ki bo spodbudila rast slovenskega izvoza. Rast domače potrošnje bo še relativno nizka, na kar bo vplivala tudi nadaljnja konsolidacija javnih financ, vendar pa bo njena uspešna izvedba hkrati omogočila povrnitev zaupanja in obnovitev dostopa do virov financiranja. Postopno izboljšanje je s tem pričakovati tudi pri dostopnosti do virov financiranja zasebnega sektorja, k čemur naj bi prispevalo predpostavljeno izboljšanje razmer na medbančnih trgih v tujini in razmer v domačem bančnem sektorju. Oživljanje domače potrošnje bo izhajalo tudi iz krepitve investicijske dejavnosti, tako poslovnih investicij kot realizacije gradbenih del, ki so bile v krizi prekinjene ali odložene. V razmerah pričakovanega popuščanja zaostrovanja razmer na trgu dela zlasti proti koncu obdobja napovedi pričakujemo tudi okrevanje zasebne potrošnje. Potrošnja države se bo realno znižala tudi v letu 2013, v letu 2014 pa bo rast predvidoma nizka.

Tabela 3: Napoved gospodarske rasti

	2011	2012		2013		2014
		Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)
Realne stopnje rasti, v %						
Bruto domači proizvod	-0,2	0,2	-0,9	2,0	1,2	2,2
Izvoz	6,8	2,9	1,4	6,0	5,4	6,1
Uvoz	4,7	1,0	-1,6	4,6	4,9	5,5
Saldo menjave s tujino (prispevek k rasti v o.t.)	1,4	1,4	2,1	1,3	0,5	0,7
Zasebna potrošnja	-0,3	-0,5	-1,2	0,3	0,2	1,5
Državna potrošnja	-0,9	-0,7	-3,5	0,3	-0,7	0,3
Bruto investicije v osnovna sredstva	-10,7	0,0	-1,5	4,0	4,0	3,0
Sprememba zalog in vrednostni predmeti (prispevek k rasti v o.t.)	1,0	-0,8	-1,3	-0,3	0,0	0,0

Vir: SURS, 2012–2014 napoved UMAR.

Dodana vrednost po dejavnostih v letu 2011

Dodana vrednost je leta 2011 ostala približno na ravni predhodnega leta (-0,1 % realno). Po izboljšanju v letu 2010 se je lani aktivnost umirila v večini dejavnosti. Nižjo rast dodane vrednosti kot leto prej so zabeležili v industriji (B-E), tržnih (G-N, R-T) in javnih storitvah (O-Q). V gradbeništvu (F) pa je bilo zmanjšanje dodane vrednosti največje v zadnjih treh letih, odkar se neprekinjeno znižuje. Upadanje dodane vrednosti se je nadaljevalo tudi v primarnih dejavnostih (A), kjer je bil padec lani nižji kot v predhodnih dveh letih.

V predelovalnih dejavnostih je bila dodana vrednost leta 2011 realno za 2,9 % višja kot leto prej. V prvi polovici leta se je še povečevala, v tretjem četrtletju pa se je zmanjšala in na tej ravni ostala do konca leta (desezonirano). Kletni rasti dodane vrednosti so prispevale predvsem tehnološko zahtevnejše panoge, ki so najbolj izvozno usmerjene. Ob rasti tujega povpraševanja¹² so tako proizvodnjo ponovno povečale bolj od povprečja predelovalnih dejavnosti¹³. Z umiritvijo povpraševanja s tujih trgov, pa se je v drugi polovici leta, predvsem v zadnjem četrtletju, njihova rast upočasnila. V večini tehnološko manj zahtevnih panog pa se je proizvodnja v zadnjem četrtletju lani že znižala pod raven izpred leta dni. Najbolj v nekaterih srednje nizko tehnološko zahtevnih panogah (predvsem v proizvodnji izdelkov iz gum in plastičnih mas¹⁴), ki so največ prispevale k skupnemu znižanju dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti v drugi polovici leta. Gre za panoge, ki so kot pretežne proizvajalke blaga za vmesno porabo umirjanje tujega povpraševanja zaznale med prvimi¹⁵. Med tehnološko manj zahtevnimi panogami je tako dodana vrednost lani presegla raven iz leta 2010 le v usnjarski, kovinski in lesni industriji, ki so bolj izvozno usmerjene, ter v prehrabeni industriji, ki je manj odvisna od konjunkturalnih gibanj.

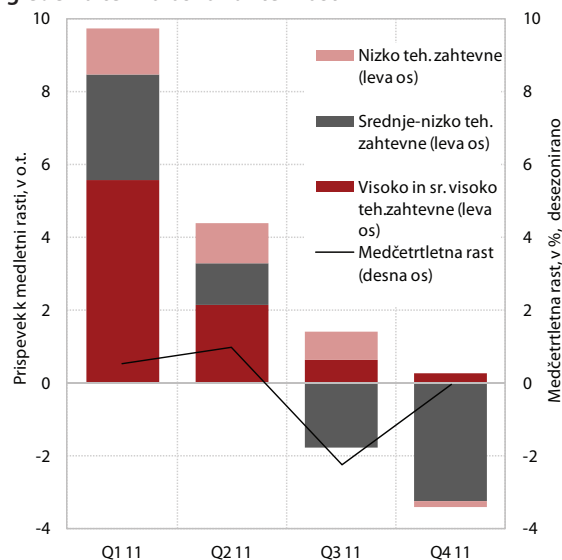
¹² Prihodki od prodaje na tujem trgu so se povečali za 3,8 %, prihodki od prodaje na domačem trgu pa so ostali na podobni ravni kot leto prej.

¹³ Med tehnološko zahtevnejšimi panogami se je znižala le proizvodnja vozil in plovil, zlasti v drugi polovici leta, ko je bila že desetino nižja kot v enakem obdobju leta 2010. Na nižjo proizvodnjo vozil in plovil sta vplivala skromnejše tuje povpraševanje in naravna nesreča na Japonskem. Po dveh letih visokega tujega povpraševanja po vozilih, ki je bil rezultat denarnih spodbud nekaterih držav za nakup novih osebnih (predvsem okolju prijaznejših) in lahkih gospodarskih vozil, se je tuje povpraševanje v letu 2011 po pričakovanjih zmanjšalo. Proizvodnja je bila medletno višja le v prvem četrtletju leta 2011, ko je Francija, ki je poleg Nemčije največja uvoznica slovenskih cestnih vozil, še sofinancirala nakup novih cestnih vozil za naročila prejeta do konca leta 2010. Dodatno je k umiritvi aktivnosti v proizvodnji vozil in plovil prispevala naravna nesreča na Japonskem, zaradi katere je bila (predvsem v drugem četrtletju) motena dobava električnih delov v avtomobilski verigi.

¹⁴ Po naši oceni je na proizvodnjo izdelkov iz gum in plastičnih mas, ki se je znižala za skoraj 20 %, vplivala tudi rast cen vhodnega materiala (t. j. naravna guma), ki je podjetja niso uspela v celoti prevaliti na kupce.

¹⁵ Rast prihodkov od prodaje blaga za vmesno porabo na tujem trgu se je po močni rasti v letu 2010 v začetku leta 2011 ustavila (desez.). Ob koncu leta pa so se prihodki od prodaje blaga na tujem trgu zmanjšali in zaostali za enakim obdobjem leto prej.

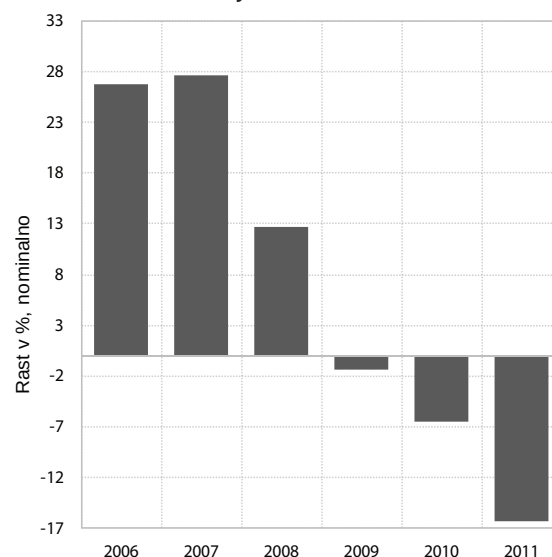
Slika 15: Obseg proizvodnje predelovalnih dejavnosti glede na tehnološko zahtevnost

Vir: SURS.

V gradbeništvu se je lani dodana vrednost znižala za 20,3 %. V treh letih se je tako dodana vrednost v gradbeništvu skoraj prepolovila. Aktivnost se je lani znižala v vseh segmentih gradbeništva. V gradnji stanovanj so na to vplivale večje zaloge neprodanih stanovanj, na gradnjo nestanovanjskih stavb in inženirskih objektov pa sta negativno vplivala zaostreni javnofinančni položaj in predvsem nižja investicijska aktivnost v nemenjalnem storitvenem delu gospodarstva.

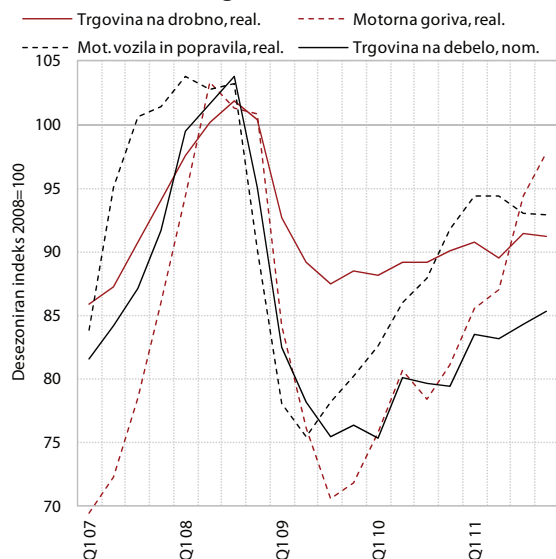
Slika 16: Bruto investicije države

Vir: SURS.

V tržnih storitvah (dejavnosti G-N, R-T) se je dodana vrednost v letu 2011 realno zvišala za 0,6 %. Gibanja v vseh dejavnostih tržnih storitev so bila v razmerah šibke domače proizvodne in gradbene aktivnosti ter pešanja tujega povpraševanja slabša kakor v letu 2010. Najvišjo, okoli enoodstotno, rast dodane vrednosti so zabeležili v pretežno tradicionalnih storitvah (G,H,I - trgovina, promet in gostinstvo), v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (M,N) ter v poslovanju z nepremičninami (L). V tradicionalnih storitvah se je relativno precej okrepil prihodek v prometni dejavnosti, kjer se je predvsem zaradi velikega povečanja obsega prevozov blaga na železnici najbolj povečal prihodek v kopenskem prometu. Povečal se je tudi prihodek v trgovini z motornimi vozili in popravili¹⁶ ter v trgovini na debelo, gostinski prihodek pa je bil ob sicer večjem številu prenočitev le malo višji kot v predhodnem letu¹⁷. Pri pomembnejših strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih so se prihodki okrepili v pravno-računovodskih storitvah in znižali v arhitekturno-projektantskih. Finančne in zavarovalne dejavnosti (K) so glede na ostale tržne storitve beležile podpovprečno rast dodane vrednosti. K temu je po naši oceni največ prispevalo nadaljnje poslabševanje razmer v bankah (gl. Okvir 1). Nižja kot v letu 2010 pa je bila tudi stopnja rasti zavarovalnih premij. Znižanje dodane vrednosti v letu 2011 so med tržnimi storitvi poleg drugih storitvenih dejavnosti (R,S,T) zabeležili še v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih, kjer so upadli prihodki v radijski in televizijski dejavnosti ter v telekomunikacijah, pri računalniškem programiranju pa so se nekoliko povejšali.

Slika 17: Prihodek v trgovini

Vir: SURS, preračuni UMAR.

¹⁶ V letu 2011 je bilo število prodanih novih avtov nekaj manjše kot pred letom, vendar se je po podatkih Sekcije za osebna motorna vozila pri GZS zmanjšala predvsem prodaja majhnih in srednje velikih osebnih avtov. Nekaj so k višjemu realnemu prihodu prispevale tudi nižje cene avtov (po statistiki cen življenjskih potrebščin so bile cene novih osebnih avtomobilov v letu 2011 glede na leto 2010 nižje za 1,2 %, cene rabljenih avtomobilov pa za 8,2 %).

¹⁷ Skupaj se je število prenočitev v letu 2011 povečalo za 5,3 %, od tega prenočitve tujih turistov za skoraj desetino, število prenočitev domačih turistov pa je ostalo na približni ravni leta 2010.

Realna rast dodane vrednosti javnih storitev (O-Q) se je v letu 2011 močno upočasnila (na 1,6 %). Upočasnitev povezujemo z omejenimi javnofinančnimi sredstvi za plače javnega sektorja, kar je upočasnilo rast zaposlovanja. V dejavnosti javne uprave se je število delovno aktivnih znižalo za 1,3 %, najbolj v civilnem delu državne uprave in občinah. Tudi v izobraževanju (M) se je rast zaposlenosti močno znižala (1,8 %), bistveno nižja kot v preteklih letih pa je bila predvsem v osnovnem šolstvu, še vedno pa je bila relativno visoka v vrtcih in na področju drugega izobraževanja in usposabljanja. V dejavnosti zdravstva (Q86) se je rast zaposlenosti okrepila, kljub varčevalnim ukrepom in slabim poslovnim rezultatom izvajalcev, v socialnem varstvu (Q87, Q88) pa se je rast upočasnila zaradi znižanja števila zaposlenih v socialnem varstvu brez nastanitve.

Napoved dodane vrednosti v letih 2012–2014

V letošnjem letu bo v večini dejavnosti dodana vrednost nižja kot lani, skupaj pa realno za 0,9 %. V industriji bo predvsem zaradi vpliva šibkega tujega povpraševanja in s tem nižjega obsega proizvodnje predelovalnih dejavnosti dodana vrednost upadla pod lansko raven. Znižanje aktivnosti pričakujemo tudi v gradbeništvu, kjer pa bo zmanjšanje dodane vrednosti prvič po treh letih močnega krčenja nižje kot v letu prej. V razmerah nizkega tujega in domačega povpraševanja pričakujemo upad dodane vrednosti v skupini tržnih storitev. Prvič od začetka gospodarske krize pa bo z izvajanjem načrtovanih ukrepov za javnofinančno konsolidacijo prišlo tudi do znižanja dodane vrednosti javnih storitev.

Ob skromnem tujem povpraševanju in še vedno šibkem domačem povpraševanju bo dodana vrednost predelovalnih dejavnosti leta 2012 realno manjša za 0,5 %. Umiritev tujega povpraševanja bo še naprej negativno vplivala zlasti na proizvodnjo vozil in plovil, ki bo letos še nižja kot v letu 2011. Zaradi nizke proizvodne aktivnosti v nekaterih pomembnejših trgovinskih partnericah bo skromno tudi tuje povpraševanje po vmesnih dobrinah. Zato bo proizvodnja nekaterih srednje nizko zahtevnih in tehnološko bolj zahtevnih panog še naprej šibka (zlasti proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas in kovinska industrija) oz. celo nižja kot lani (kemična industrija). V povprečju se bo nekoliko znižala tudi proizvodnja tehnološko manj zahtevnih panog. Te so bodisi usmerjene predvsem na domači trg (prehrabena, lesna, papirna industrija in proizvodnja nekovinskih materialov), kjer ne pričakujemo okrevanja povpraševanja, bodisi so (tudi zaradi delovne intenzivnosti) manj konkurenčne na tujih trgih (zlasti pohištvena in tekstilna industrija). Manj izrazito bo umiritev tujega povpraševanja vplivala na ostale pretežno izvozno usmerjene panoge, najmanj na visoko tehnološko zahtevno farmacevtsko industrijo.

Tabela 4: Pomladanska napoved dodane vrednosti po dejavnostih

	2010	2011	2012	2013	2014
			Pomladanska napoved		
Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	-4,6	-2,3	0,0	0,0	0,5
Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko, plinom in vodo	6,6	2,8	-0,4	2,2	2,8
... od tega Predelovalne dejavnosti	7,4	2,9	-0,5	2,5	3,0
Gradbeništvo	-19,9	-20,3	-5,5	4,0	1,5
Trgovina in popravil avozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	2,5	1,2	-1,1	1,3	2,7
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,5	-1,7	0,5	2,0	2,0
Finančne in zavarovalniške dejavnosti	5,0	0,3	-4,0	-1,0	1,0
Poslovanje z nepremičninami	1,2	0,8	0,5	1,5	2,0
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	4,9	1,2	1,0	2,5	2,8
Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno skrbstvo	2,5	1,6	-0,5	-0,8	1,1
Druge storitvene dejavnosti	0,8	-1,4	-1,5	0,0	0,5
DODANA VREDNOST	1,7	-0,1	-0,9	1,2	2,2
a) Davki na proizvode	-0,6	-0,5	-1,1	0,9	2,0
b) Subvencije po proizvodih	2,7	4,2	-4,0	-2,0	0,0
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	1,4	-0,2	-0,9	1,2	2,2

Vir: SURS, 2012–2014 napovedi UMAR.

V gradbeništvu bo dodana vrednost letos predvidoma za 5,5 % nižja kot lani. Aktivnost v gradbeništvu se je konec lanskega leta – ob mesečnih nihanjih – prenehala zniževati¹⁸. Pričakujemo, da se bo aktivnost letos ohranila približno na tej ravni, zaradi predhodnega zniževanja pa bo v povprečju leta še vedno nižja kot v letu 2010. Še naprej ostajajo ključni dejavniki, ki vplivajo na nizko aktivnost v gradbeništvu velika zaloga neprodanih stanovanj, zaostrene finančne razmere v podjetjih in njihovo razdolževanje ter nižanje investicij države.

Dodana vrednost tržnih storitev bo letos realno za 0,7 % nižja kot leta 2011. Rast, ki bo sicer šibka, pričakujemo le še v nekaterih pretežno na znanju temelječih dejavnostih (strokovno-tehnične in informacijsko-komunikacijske) ter v poslovanju z nepremičninami¹⁹. V ostalih skupinah tržnih storitev se bo dodana vrednost v letu 2012 zmanjšala. V pretežno tradicionalnih ter drugih storitvenih dejavnostih bo zmanjšanje aktivnosti v letošnjem letu posledica nadaljevanja negotovih razmer na trgu dela in s tem nižje zasebne potrošnje, delno pa tudi zmanjšanja aktivnosti v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu ter zmanjšanja povpraševanja iz tujine. Največje zmanjšanje dodane vrednosti pa pričakujemo v finančnih in zavarovalniških dejavnostih, saj ocenjujemo, da se bo kreditna aktivnost zaradi negotovih razmer na mednarodnih finančnih trgih in velike zadolženosti podjetij še naprej krčila.

V javnih storitvah pričakujemo, da se bo ob načrtovani restriktivni politiki na področju zaposlovanja v sektorju država dodana vrednost v letu 2012 znižala za 0,5 %. V skladu z izhodišči za pripravo rebalansa

za leto 2012, bi se načrtovana restriktivna kadrovska politika najbolj odrazila na zaposlenosti pri proračunskih uporabnikih, ki se večinsko financirajo iz javnofinančnih virov in s tem na znižanju zaposlenosti v dejavnosti javne uprave. V dejavnostih izobraževanja ter zdravstva in socialnega varstva, ki se deloma financirajo tudi iz zasebnih virov, pa bi bilo znižanje zaposlenosti manjše. Učinek bi bil manjši predvsem v predšolski vzgoji in v socialnem varstvu, kjer se zaradi demografskih dejavnikov potrebe hitro povečujejo. Umirjeno rast zaposlenosti pričakujemo tudi pri zasebnih izvajalcih javnih storitev (koncesionarji in čisti zasebniki).

V naslednjih dveh letih pričakujemo postopno okrevanje tržnega dela gospodarstva, tako da bo rast dodane vrednosti v letu 2013 dosegla 1,2 %, v letu 2014 pa 2,2 %. Ob rasti tujega povpraševanja in postopnem okrevanju domačega trga pričakujemo ponovno rast dodane vrednosti v industriji (predvsem v predelovalnih dejavnostih) in v večini tržnih storitev. Izjema med tržnimi storitvami bodo le finančne storitve, kjer ocenjujemo, da se bo v razmerah nadaljnega postopnega razdolževanja podjetij upadanje dodane vrednosti nadaljevalo tudi v letu 2013. Po štiriletnem krčenju naj bi se nekoliko povečala tudi aktivnost v gradbeništvu, kjer pričakujemo predvsem dokončanje nekaterih projektov, ki so bili v krizi prekinjeni ali odloženi. V javnih storitvah pa je v skladu z ukrepi za uravnoteženje javnih financ predvideno nadaljevanje restriktivne politike na področju zaposlovanja v sektorju država²⁰. Kljub pričakovani zmerni rasti zaposlenosti in dodane vrednosti pri zasebnih izvajalcih tako pričakujemo, da se bo dodana vrednost v dejavnosti javnih storitev v letu 2013 še znižala, v letu 2014 pa se bo malenkost okrepila.

¹⁸ Vrednost opravljenih del je bila po desezoniranih podatkih v zadnjem četrletju na isti ravni kot četrletje pred tem.

¹⁹ Pri poslovanju z nepremičninami glavnino zavzema stanovanjska dejavnost gospodinjstev, za katere so značilne relativno nizke in konstantne stopnje rasti dodane vrednosti.

²⁰ Napoved rasti dodane vrednosti v teh dejavnostih vključuje predpostavko zelo omejenega nadomeščanja naravnega odliva pri vseh proračunskih uporabnikih.

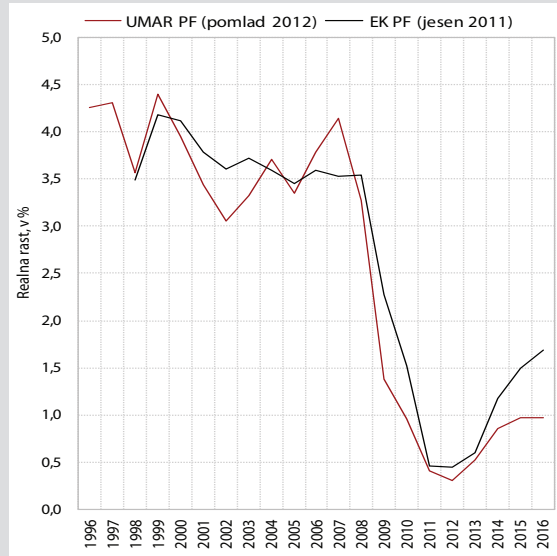
Okvir 3: Rast potencialnega BDP

Na podlagi pomladanske napovedi gospodarskih gibanj, smo z metodo produkcijske funkcije (PF) pripravili ocene potencialne rasti in proizvodne vrzeli. Izračun potencialne rasti temelji na metodi produkcijske funkcije, pri kateri za izločitev ciklične komponente skupne faktorske produktivnosti uporabljamo bivariatni Kalmanov filter (KF).²¹ Za primerjavo je prikazan tudi zadnji izračun rasti potencialnega BDP, ki ga je jeseni 2011 pripravila Evropska komisija (EK). Izračun EK temelji na metodi produkcijske funkcije, ki se v bistvenih značilnostih ne razlikuje od metode UMAR.²² Razlike med našimi izračuni in izračuni EK so posledica različne upoštevanje napovedi (jesenske napovedi EK iz 2011 in zadnje pomladanske napovedi UMAR), ki je pri UMAR tudi za daljše časovno obdobje ter deloma tudi razlik v vhodnih podatkih.²³

Izračuni kažejo, da je potencialna rast za prihodnje obdobje zelo šibka. Izračuni rasti potencialnega BDP z uporabo PF (Kalmanov filter) kažejo, da se je potencialna rast iz ravni okoli 4 % v obdobju pred krizo, po močnem padcu v letih 2008 in 2009, znižala na raven blizu 1 % v povprečju prihodnjega srednjeročnega obdobja.

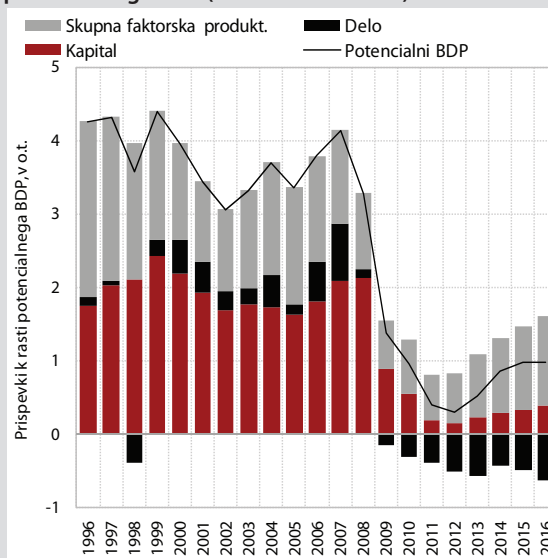
Med posameznimi komponentami izračunane potencialne rasti (z uporabo PF s KF) se v prihodnjih letih glede na predhodno obdobje najbolj znižuje prispevek kapitala. Prispevek kapitala se je po močnem znižanju v letu 2009 namreč še dodatno zniževal (do 0,1 o. t. v letu 2012) in pričakujemo, da bo tudi na srednji rok ostal na ravni pod 0,5 o. t. Prispevek dela k potencialni rasti je relativno nizek že skozi celotno preteklo obdobje do krize v 2008, od leta 2009 pa je negativen. Do leta 2011 ima na to največji vpliv naraščanje naravne stopnje brezposelnosti²⁴ (NAIRU). V kasnejših letih izračunov pa na negativni prispevek dela najbolj vpliva zmanjševanje populacije v delovno aktivni starosti, glede na upoštevanje Eurostatove projekcije demografskih gibanj. Ob nastopu krize smo beležili tudi znižanje prispevka skupne faktorske produktivnosti, vendar tu lahko pričakujemo postopno okrevanje (gl. Sliko 19).

Slika 18: Rast potencialnega BDP, primerjava različnih izračunov

Vir: izračuni UMAR, EK.

Slika 19: Prispevki posameznih komponent k rasti potencialnega BDP (PF Kalmanov filter)

Vir: UMAR.

²¹ Za ocenjevanje ciklične komponente TFP in nezaposelnosti (izračune NAIRU) smo uporabili program GAP (Christophe Planas in Alessandro Rossi, Evropska Komisija, Joint Research Centre, 2010). Program je dosegljiv na eemc.jrc.ec.europa.eu/Software-GAP.htm. NAIRU in ciklična komponenta TFP sta ocenjena z uporabo serij rasti plač in izkoriščenosti kapacitet v bivariatnem modelu neopazljivih komponent.

²² Za podrobnejši opis metodologije glej F. D'Auria, Cécile Denis, K. Havik, K. Mc Morrow, C. Planas, R. Raciborski, W. Röger and A. Rossi: »The production function methodology for calculating potential growth rates and output gaps«, Economic Papers 420, July 2010, DG ECFIN. Evropska Komisija za glajenje serije TFP za Slovenijo od spomladi 2011 uporablja Kalmanov filter, prej pa je uporabljala Hodrick-Prescottov filter.

²³ Od zadnje ocene EK (jesen 2011) so bili objavljeni podatki nacionalnih računov za leto 2011 (BDP, zaposlenost), prav tako pa pri seriji zaposlenosti po statistiki nacionalnih računov upoštevamo tudi popravek zaradi preloma v seriji v letu 2002.

²⁴ V izračunih naravne stopnje brezposelnosti (NAIRU) upoštevamo napovedi anketne brezposelnosti, ki na srednji rok kažejo na poslabšanje (gl. tudi poglavje Trg dela). NAIRU je ocenjen z bivariatnim modelom neopazljivih komponent, kjer poleg serije brezposelnosti uporabimo tudi serijo rasti plač. Izračuni kažejo na naraščanje NAIRU in postopno umiritev na ravni nekaj nad 8 %. Na naraščanje NAIRU, ki je sicer ne moremo direktno opazovati, posredno kaže tudi naraščanje dolgotrajne brezposelnosti.

Tveganja za uresničitev napovedi
gospodarske rasti

Negotovost za uresničitev napovedi glede gospodarske aktivnosti v obdobju 2012–2014 ostaja velika, eno izmed tveganj predstavlja večje poslabšanje razmer v mednarodnem okolju od predpostavljenege. Napoved temelji na predpostavkah izboljšanja razmer v mednarodnem okolju v drugi polovici letošnjega leta, ki bi izhajalo iz povrnitve zaupanja ob postopnem premoščanju dolžniške krize v državah evrskega območja. Iz takšnih predpostavk izhajajo tudi osrednje napovedi mednarodnih inštitucij glede gibanja gospodarske aktivnosti, ki po letošnji blagi recesiji za države evrskega območja prihodnje leto napovedujejo ponovno gospodarsko rast. V povezavi z morebitnim nadaljnjim zaostrovanjem dolžniške krize pa se kljub temu ohranjajo tveganja za globlji padec gospodarske aktivnosti letos in še prihodnje leto. Zaradi tega smo na osnovi simulacij posledic uresničitve takšnega scenarija, ki jih je za države evrskega območja in svetovno gospodarstvo pripravil IMF, pripravili tudi simulacijo posledic njegove uresničitve za slovensko gospodarsko aktivnost (gl. Okvir 4).

Negotovost za uresničitev napovedi je povezana tudi z dejavniki, ki izhajajo iz domačega okolja. Ena ključnih predpostavk napovedi je začetek konsolidacije javnih financ. Kratkoročno bo to sicer imelo negativne posledice za gospodarsko aktivnost, vendar brez konsolidacije ni mogoče obnoviti dostopa do virov financiranja, ki bo omogočil oživitev gospodarske aktivnosti v naslednjih letih. Napoved predpostavlja tudi postopno izboljšanje razmer v slovenskem bančnem sistemu. Za povrnitev zaupanja mednarodnih finančnih trgov in izboljšanje konkurenčnosti gospodarstva pa bo potrebno tudi nadaljevanje reformnih naporov na področju sistemov ureditve trga dela ter socialne zaščite ter sprejetje ukrepov za povečanje konkurenčnosti in rasti na srednji rok.

Okvir 4: Scenarij v primeru izrazitega znižanja gospodarske aktivnosti v mednarodnem okolju

Eno ključnih tveganj za rast svetovnega gospodarstva v naslednjih dveh letih, ki ga izpostavljajo mednarodne inštitucije, je še naprej morebitno poglobljanje dolžniške krize v evrskem območju. Temu bi namreč sledilo močno poslabšanje razmer v finančnem sektorju z izrazitimi vplivi na kreditno in gospodarsko aktivnost. Kljub dogovoru na najvišji politični ravni glede fiskalnega pakta so se napetosti na finančnih trgih EU v zadnjih mesecih nadaljevale, saj gre za ukrep s predvidenimi dolgoročni učinki. V reševanje krize se je aktivneje vključila tudi ECB, ki je z nestandardnimi ukrepi rahlo umirila zaostrene razmere in posredno tudi vplivala na znižanje stroškov zadolževanja v večini držav evrskega območja, vendar je kljub temu zaupanje na finančnih trgih še naprej nizko. Institucije tako ocenjujejo, da bodo za pomiritev finančnih trgov potrebni še nadaljnji odzivi nosilcev ekonomskih politik. Iz simulacij IMF²⁵ izhaja, da bi v primeru uresničitve teh tveganj v sredini letošnjega leta lahko prišlo do večjega padca BDP v evrskem območju. Letos bi bilo znižanje BDP za približno 1 odstotno točko večje od osrednje napovedi za te države in bi doseglo -1,2 %, v letu 2013 pa bi se ta padec še poglobil, in sicer na -1,5 %.

Tabela 5: Simulacija vpliva padca gospodarske aktivnosti v evrskem območju za dodatno odstotno točko na gospodarsko aktivnost v Sloveniji

Realna rast v %	2012	2013	2012	2013
	Pomladanska napoved		Simulacija	
Bruto domači proizvod	-0,9	1,2	-2,9	-2,2
Izvoz blaga in storitev	1,4	5,4	-5,0	-5,9
Uvoz blaga in storitev	-1,6	4,9	-6,8	-6,2
Zasebna potrošnja	-1,2	0,2	-1,6	-1,0
Državna potrošnja	-3,5	-0,7	-3,5	-0,7
Bruto investicije v osnovna sredstva	-1,5	4,0	-6,0	-7,5
Prispevek spremembe zaloga k rasti BDP v o. t.	-1,3	0,0	-1,3	0,0

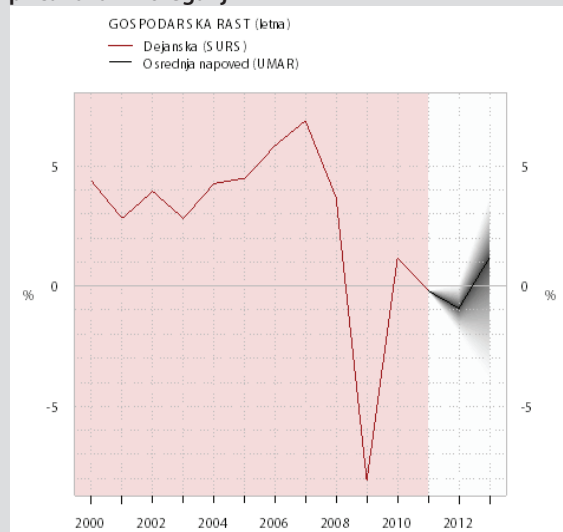
Vir: izračuni UMAR.

²⁵ IMF World Economic Outlook Update, januar 2012.

Okvir 4: Scenarij v primeru izrazitega znižanja gospodarske aktivnosti v mednarodnem okolju - nadaljevanje

V primeru realizacije takšnega scenarija gospodarskih gibanj v evrskem območju bi se v letih 2012 in 2013 bolj skrčil tudi bruto domači proizvod Slovenije. Simulacije kažejo, da bi se ob predpostavki 1,2-odstotnega padca gospodarske aktivnosti v evrskem območju letos, ki bi se odrazilo tudi na slabši gospodarski konjunkturi drugih držav, ki so pomemben slovenski izvozni trg (ZDA, Rusija, države nekdanje Jugoslavije), v letu 2012 bruto domači proizvod v Sloveniji realno zmanjšal za 2,9 %. Najizraziteje bi se znižala izvoz (-5,0 %) in investicije v osnovna sredstva (-6,0 %), na katere bi poleg manjšega izvoznega povpraševanja močno vplivali tudi dodatno zaostreni posojilni pogoji. V razmerah povečane negotovosti in še izraziteje poslabšanih razmer na trgu dela kot v osrednjem scenariju pomladanske napovedi, bi se znižala tudi zasebna potrošnja (-1,6 %). Padec gospodarske aktivnosti bi se nadaljeval tudi prihodnje leto (-2,2 %).

Slika 20: Osrednja napoved rasti BDP in porazdelitev pričakovanih tveganj

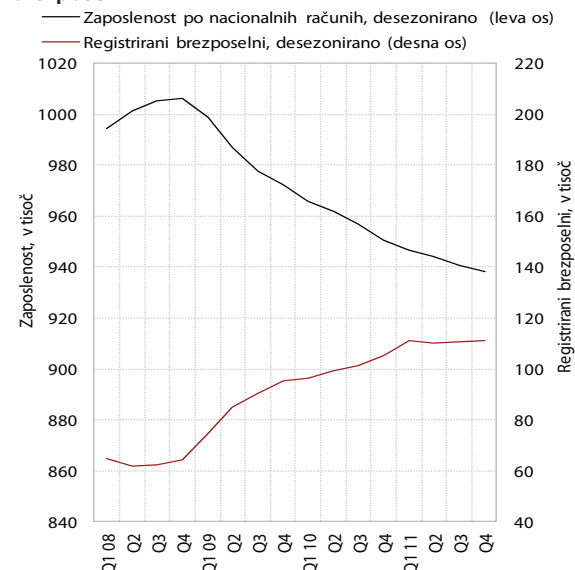
Vir: SURS, 2012–2014 napoved UMAR.

Trg dela

Zaposlenost in brezposelnost

Ob zniževanju gospodarske aktivnosti se je tudi lani zmanjšalo število zaposlenih, vendar v manjšem obsegu kot leta 2010. V povprečju leta je bilo število delovno aktivnih po statistiki nacionalnih računov za 1,7 % manjše kot v letu 2010, glede na leto 2008 pa se je število delovno aktivnih zmanjšalo za skoraj 60 tisoč, in sicer največ v predelovalnih dejavnostih (več kot 38 tisoč). V večini dejavnosti zasebnega sektorja se je zmanjševanje števila delovno aktivnih lani umirjalo, večje zmanjšanje kot leto prej pa je bilo v gradbeništvu, pri poslovanju z nepremičninami in v kmetijstvu. V nekaterih tržnih storitvenih dejavnostih se je zaposlenost tudi povečala (strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti), skupaj pa je bilo število delovno aktivnih v tržnih dejavnostih še vedno nižje kot predhodno leto. V času gospodarske krize se je zaposlenost povečevala le v sektorju država, vendar pa je glede na omejena javnofinančna sredstva za plače tudi pri teh delodajalcih lani prišlo do vidnejše upočasnitve rasti zaposlovanja (z 1,5 % v letu 2010 na 0,4 % v 2011). Pri tem se je v javni upravi število delovno aktivnih znižalo, v ostalih dejavnostih javnega sektorja pa je bilo povečanje med najnižjimi v zadnjih letih.

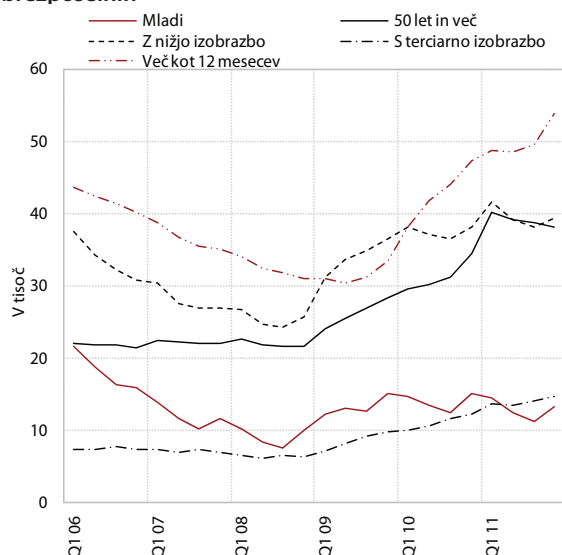
Slika 21: Delovno aktivni prebivalci in registrirani brezposelni

Vir: SURS, ZRSZ, desezoniranje UMAR.

Povprečno število registriranih brezposelnih je lani znašalo 110.692. Povišanje povprečnega števila za desetino v primerjavi s predhodnim letom je v veliki meri posledica velikega povečanja števila brezposelnih ob koncu leta 2010 in v začetku 2011, od marca do decembra 2011 pa se je brezposelnost znižala. V letu 2011 se je med brezposelne prijavilo nekoliko manj oseb kot v letu 2010. Po drugi strani je bilo večje kot leto poprej število brezposelnih, ki so delo dobili (za 7 %) ali so bili črtani iz evidenc iz drugih razlogov (za 9,7 %). V času krize se je poslabšal položaj mladih na trgu dela, kar se kaže v povečanju stopnje brezposelnosti mladih. Ta se je v starosti 15-24 let z 10,4 %, kolikor je znašala v povprečju leta 2008, v letu 2011 povišala na 15,3 %. Poslabšanje položaja je povezano tudi z visokim deležem delnih in začasnih zaposlitev, ki je najvišji v EU. V strukturi brezposelnih naraščata tudi število in delež brezposelnih s terciarno izobrazbo. Poleg tega se strukturni problemi brezposelnosti kažejo predvsem v ponovno naraščajočem deležu starejših brezposelnih (ta se je povečal zlasti ob koncu leta 2010) in deležu dolgotrajno brezposelnih, ki sta ob prilivu novih brezposelnih v začetku krize precej upadla. V letu 2011 se je nekoliko znižal delež brezposelnih z nižjo izobrazbo, katerih priliv se, po tem ko se je ob začetku krize močno povečal, postopoma zmanjšuje.

Slika 22: Naraščanje števila posameznih skupin brezposelnih

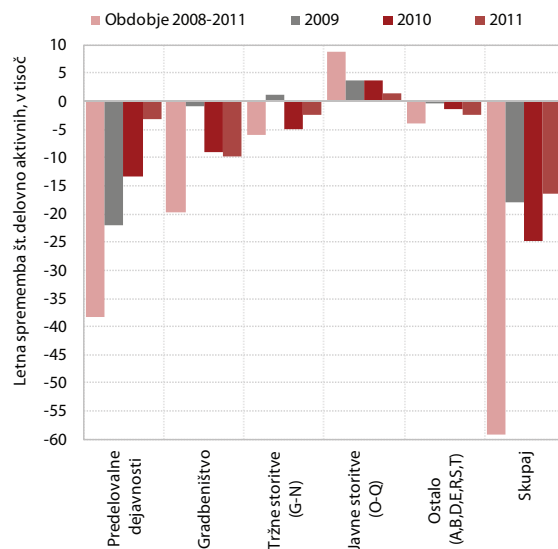

Vir: ZRSZ.

Zaradi znižanja gospodarske aktivnosti letos in počasnega okrevanja v prihodnjih dveh letih ter ob predvideni restriktivni kadrovski politiki v sektorju država v tem obdobju pričakujemo nadaljnje zniževanje števila zaposlenih. Zaradi prilagajanja zaposlenosti predvideni dinamiki gospodarske aktivnosti ter povečevanja strukturnih neskladij, ki se kažejo preko povišane stopnje dolgotrajne brezposelnosti in naravne brezposelnosti, letos in prihodnje leto pričakujemo nadaljnje poslabšanje razmer na trgu dela. Poleg tega

bodo imele tudi javnofinančne omejitve, ki so že v letu 2011 vplivale na upočasnitev zaposlovanja v sektorju država, v teh letih še nekoliko večje posledice na zaposlovanje. Skupno število zaposlenih se bo tako v letu 2012 zmanjšalo celo nekoliko bolj, kot v letu 2011. Zaradi zamika v prilagajanju zaposlenosti gospodarski aktivnosti se bo zmanjševanje nadaljevalo tudi v letu 2013, vendar manj intenzivno. V zasebnem sektorju nadaljnja znižanja zaposlenosti pričakujemo v večini dejavnosti, razen v nekaterih poslovnih storitvenih dejavnostih, vendar tudi pri teh počasneje kot v preteklih letih. V okviru restriktivne politike zaposlovanja v sektorju država, ki je predvidena v izhodiščih za pripravo rebalansa za leto 2012, smo predpostavili, da se bo takšna politika ob omejevanju nadomeščanja upokojenih najbolj odrazila na znižanju števila zaposlenih v javni upravi, v ostalih dejavnostih javnega sektorja pa je predpostavljeno znižanje manjše.

Slika 23: Zaposlenost po dejavnostih (nac. računi) od začetka gospodarske krize

Vir: SURS.

Letos in prihodnje leto pričakujemo tudi nadaljnje naraščanje brezposelnosti. Poleg šibke konjunktura, ki jo bo spremljalo upadanje števila zaposlenih, bo v letih 2012 in 2013 dejavnik nadaljnega naraščanja brezposelnosti tudi starostna in izobrazbena struktura brezposelnih, kjer je zlasti v začetku gospodarske krize prišlo do povečanja števila starejših in nizko izobraženih brezposelnih. Povprečno število registriranih brezposelnih bo tako v letu 2012 predvidoma znašalo 118,8 tisoč, stopnja registrirane brezposelnosti pa 12,9 % (anketna 8,8 %). Kljub pričakovanemu začetku gospodarskega okrevanja v letu 2013 se bo povprečno število registriranih brezposelnih v tem letu nadalje povečalo (123,9 tisoč), saj na trgu dela obrat običajno sledi z zamikom. Znižanje števila brezposelnih pričakujemo v letu 2014, vendar bo kljub temu število še relativno visoko (121,6 tisoč).

Tabela 6: Napoved zaposlenosti in brezposelnosti

v %	2011	2012		2013		2014
		Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)
Zaposlenost po SNA, rast	-1,7	-1,4	-2,2	-0,7	-1,2	-0,3
Število registriranih brezposelnih, povprečje v letu	110,7	116,1	118,8	118,8	123,9	121,6
Stopnja registrirane brezposelnosti	11,8	12,5	12,9	12,8	13,5	13,3
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili	8,1	8,6	8,8	8,8	9,3	9,1

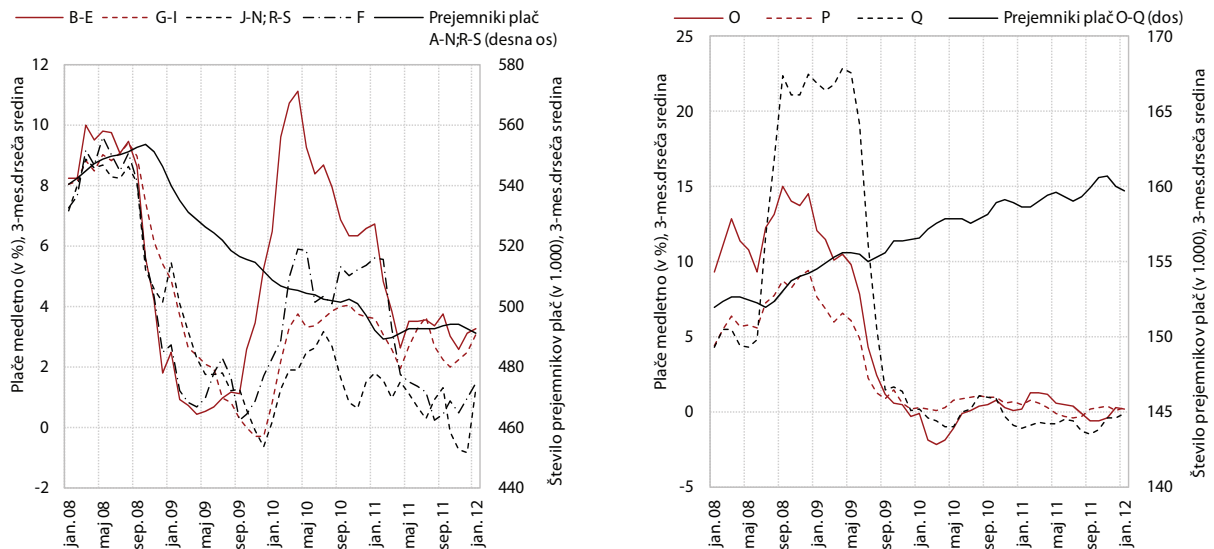
Vir: SURS, 2012–2014 napoved UMAR.

Plače

Zvišanje bruto plače na zaposlenega je bilo v letu 2011 najnižje doslej. Plače v javnem sektorju so tudi lani ostale nespremenjene. To je bila posledica varčevalnih ukrepov interventne narave, ki so se zaradi poslabševanja gospodarskega in javnofinančnega položaja sprejemali vse od začetka leta 2009. Tako je nominalna rast skupne bruto plače (2,0 %) drugo leto zapored izvirala le iz zasebnega sektorja, ki pa se je med letom z zastojem

gospodarskega okrevanja tudi postopoma upočasnjevala. Nadaljnji dvig minimalne plače je imel lani na rast plač zasebnega sektorja bistveno manjši vpliv kot predhodno leto, saj je prispevek tega vpliva ocenjen na manj kot eno odstotno točko, v predhodnem letu pa je znašal približno 3 o. t. Najnižja v zadnjih šestih letih so bila tudi izplačila trinajstih plač in božičnic.

Slika 24: Nominalna rast plač in število prejemnikov plač v dejavnostih zasebnega in javnega sektorja

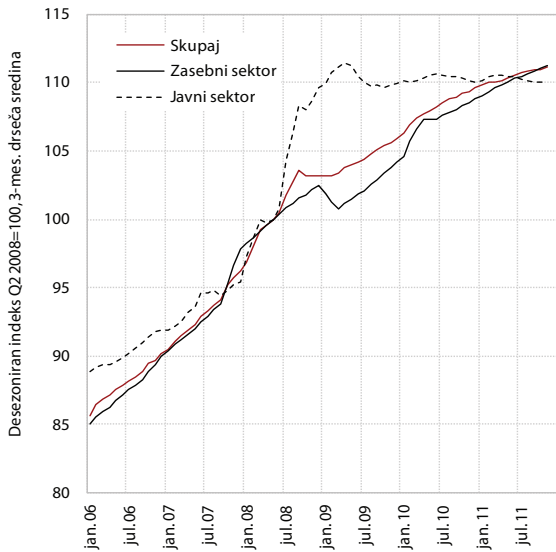

Vir: SURS, desezoniranje UMAR.

Gospodarske razmere tudi letos in v prihodnjih dveh letih predvidoma ne bodo omogočale vidnejše rasti plač.

Letošnje nadaljnje krčenje gospodarstva in predvideno počasno okrevanje v naslednjih dveh letih, težnje po ohranjanju konkurenčnega položaja podjetij, odsotnost pritiskov s trga dela v razmerah visoke brezposelnosti in relativno nizka inflacija, bodo pomembno zaznamovali prihodnja gibanja plač v zasebnem sektorju. V letih 2012 in 2013 bo nominalna rast plač v zasebnem sektorju tako predvidoma podobna kot lani²⁶ (2,4 % in 2,6 %), v letu 2014 pa s postopno krepitvijo gospodarske aktivnosti le nekoliko višja (3,2 %). Predpostavljamo, da se bodo zaradi splošnega gospodarskega in javnofinančnega položaja tudi v javnem sektorju v tem obdobju ohranjale omejitve za vidnejšo rast plač. Zakon o dodatnih interventnih ukrepih za leto 2012 do konca junija ne predvideva uskladiitev plač, predpostavili pa smo, da bodo tudi ukrepi, ki bodo temu sledili, ohranjali restriktivno plačno politiko v javnem sektorju. To bi privedlo do nominalne stagnacije povprečne plače v javnem sektorju v letošnjem in prihodnjem letu, za leto 2014 pa predpostavljamo, da bodo drugi ukrepi za javnofinančno konsolidacijo omogočali politiko plač, ki bi ohranjala njihovo nespremenjeno realno raven.

Slika 25: Raven bruto plače na zaposlenega v primerjavi z drugim četrtletjem 2008

Vir: SURS, desezoniranje UMAR.

Tabela 7: Napoved povprečne rasti bruto plače na zaposlenega

		2011	2012		2013		2014
			Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)
Stopnje rasti, v %							
Nominalna rast	Bruto plača na zaposlenega	2,0	1,7	1,8	2,1	1,9	2,8
	- zasebni sektor	2,6	2,4	2,4	2,9	2,6	3,2
	- javni sektor	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	1,9
	Produktivnost dela	2,4	3,0	2,3	4,1	3,9	4,4
Realna rast	Bruto plača na zaposlenega	0,2	-0,1	-0,2	0,3	0,1	0,9
	- zasebni sektor	0,8	0,6	0,4	1,1	0,8	1,3
	- javni sektor	-1,8	-1,9	-2,0	-1,8	-1,8	0,0
	Produktivnost dela	1,6	1,6	1,4	2,7	2,4	2,5

Vir: SURS, 2012–2014 napoved UMAR.

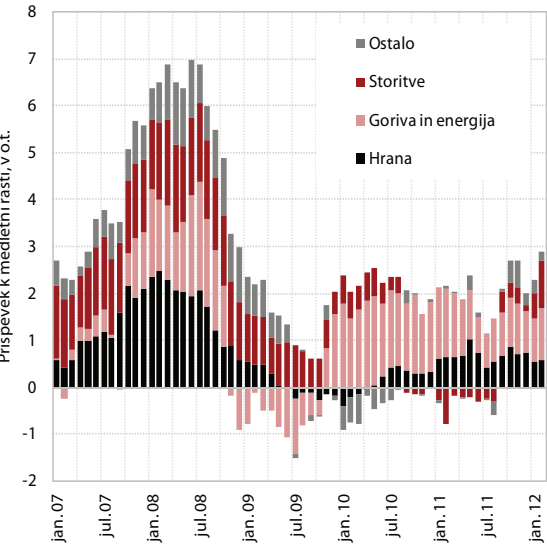
Opomba: Produktivnost dela je merjena kot BDP na zaposlenega. Zasebni sektor vključuje dejavnosti A–N, R–S, javni sektor pa dejavnosti O–Q.

²⁶ Ob tem bo prispevek dokončne prilagoditve novi višini minimalne plače v letu 2012 znašal okoli eno odstotno točko.

Inflacija

Šibka rast gospodarske aktivnosti v zadnjih letih se odraža v manjših inflacijskih pritiskih. Letna rast cen je bila lani 2-odstotna, kar je podobno kot v predhodnih treh letih. Rast cen življenjskih potrebščin je izhajala večinoma iz povišanja cen energentov in hrane (skupaj prispevek 1,8 o. t), v povezavi z rastjo cen surovin na mednarodnih trgih. Cene ostalega blaga so se nadalje znižale, rast cen storitev pa je ostala umirjena. Takšna gibanja beležimo že od začetka krize ter z njo povezanim manjšim povpraševanjem in odsotnostjo pritiska na cene dobrin, katerih nakupe se lahko odloži. Vpliv davčnih sprememb je bil lani za razliko od predhodnih dveh let nevtralen, rast cen, ki so pod neposrednim nadzorom vlade, pa sicer nekoliko višja kot predhodno leto (1,6 % glede na 0,8 %), vendar skladna z usmeritvijo, da naj ne preseže 2 %. Tudi rast cen industrijskih proizvodov domačih proizvajalcev, namenjenih prodaji na domačem trgu, ki lahko pojasnjuje in nakazuje morebitne spremembe maloprodajnih cen, se je lani v primerjavi s predhodnim letom znižala (s 3,5 % na 2,6 %).

Slika 26: Razčlenitev medletne inflacije v Sloveniji

Vir: SURS, preračun UMAR.

Inflacija bo predvidoma tudi v letih 2012–2014 ostala nizka. Tudi v prvih mesecih letošnjega leta na gibanje cen življenjskih potrebščin še naprej vplivajo predvsem cene tekočih goriv (in ostalih energentov), ki sledijo gibanju cen nafte na svetovnih trgih. Nadaljevanje šibkega povpraševanja in obeti glede gospodarske aktivnosti se še naprej odražajo na zelo umirjenem gibanju osnovne inflacije, ki medletno znaša okoli 2 %. Predvidevamo, da se bo medletna inflacija v prihodnjih mesecih po prehodnem zvišanju v začetku leta ponovno znižala ter ob predpostavki odsotnosti cenovnih šokov iz mednarodnega okolja konec letošnjega leta znašala 2,0 %. Okoli te ravni se bo predvidoma ohranjala tudi v letih 2013–2014. Na davčnem področju napoved upošteva predvidene dvige trošarin na tobak in tobačne izdelke ter alkohol, medtem ko morebitni drugi ukrepi na prihodkovni strani, ki bi bili povezani z zniževanjem javnofinančnega primanjkljaja, predstavljajo tveganje za višjo rast cen. Tveganja za višjo inflacijo v celotnem obdobju napovedi izhajajo tudi iz morebitnega odstopanja cen nafte in tečaja evra od predpostavk. Nasprotno, načrtovane spremembe reguliranih cen, ki so pod neposrednim nadzorom vlade²⁷, predvidevajo rast okoli 2 % in ne predstavljajo pritiskov na splošno rast cen, prav tako ne gibanja na področju plač javnega in zasebnega sektorja.

Tabela 8: Napoved inflacije

	2011	2012		2013		2014
		Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)
v %						
Inflacija – povprečje leta	1,8	1,8	2,0	1,8	1,8	1,9
Inflacija – dec./dec.	2,0	1,8	2,0	1,8	1,9	2,0

Vir: SURS, 2012–2014 napoved UMAR.

²⁷ Načrt reguliranih cen za leti 2012 in 2013.

Okvir 5: Cenovna in stroškovna konkurenčnost

Cenovna in stroškovna konkurenčnost sta se v letu 2011 izboljšali pod vplivom padanja relativnih cen in stroškov dela izraziteje kot v večini članic evrskega območja. Kljub takšnim gibanjem, pa se zaradi poslabšanja v predhodnih letih, konkurenčni položaj Slovenije ni opazneje izboljšal. V letih 2012 in 2013, ko predvidevamo bolj skladno rast cen življenjskih potrebščin v Sloveniji in najpomembnejših trgovinskih partnericah kot lani, bo izboljšanje cenovne konkurenčnosti manjše kot lani. Predvideno izboljšanje stroškovne konkurenčnosti v teh dveh letih pa bo večje kot lani. Rast produktivnosti dela, ki bo v primerjavi z dolgoročnim povprečjem pred krizo sicer še vedno opazno nižja, bo namreč napovedano skromno rast plač letos in prihodnje leto prehitela še nekoliko bolj kot lani.

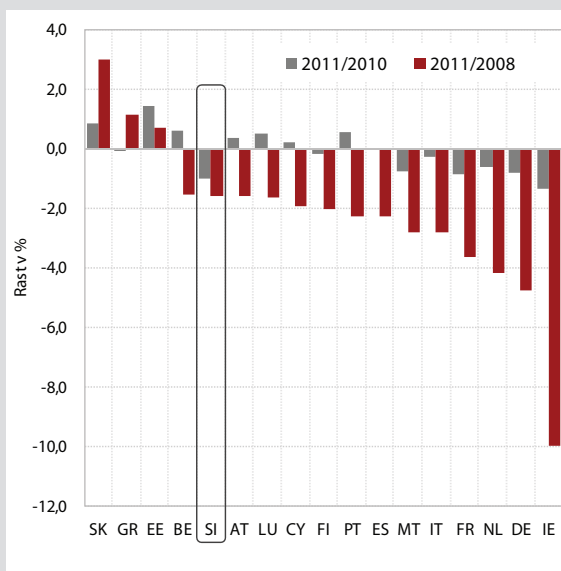
Cenovna konkurenčnost gospodarstva se je v letu 2011 zaradi padanja relativnih cen izboljšala bolj kot v večini članic evrskega območja. Realni efektivni tečaj, deflaciran s HICP, se je v letu 2011 znižal (-1 %) zaradi nižje rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji kot v trgovinskih partnericah, potem ko je bilo znižanje v letu 2010 posledica padanja tečaja evra. Tudi v letu 2011 je evro padel zlasti do CHF, SEK, JPY in CZK, a se je hkrati okrepil do USD, PLN, GBP in HRK. Nominalni efektivni tečaj je posledično stagniral na ravni iz leta 2010 (-0,1 %). Med članicami evrskega območja je bilo izboljšanje cenovne konkurenčnosti v letu 2011 samo na Irskem večje kot v Sloveniji. Padec relativnih cen, ki so se v večini članic lani sicer povečale, je bil v Sloveniji med največjimi. Kljub lani izboljšanemu položaju pa je bila Slovenija v primerjavi s predkriznim obdobjem še vedno v skupini držav evrskega območja z relativno manjšim izboljšanjem cenovne konkurenčnosti v zadnjih treh letih. Takšno gibanje je bilo predvsem posledica strukture naše zunanjetrgovinske menjave. Zaradi večjega deleža blagovne menjave z evrskim območjem so bili tudi učinki padanja evra na izboljšanje cenovne konkurenčnosti Slovenije relativno manjši.

Pričakujemo, da se bo cenovna konkurenčnost v letu 2012 še nekoliko izboljšala, v letu 2013 pa se bo ohranila na doseženi ravni.

Efektivni tečaj se bo letos nominalno in realno znižal (-0,8 % oz. -0,7 %), prihodnje leto pa se bo ohranil na doseženi ravni, ob tehnično predpostavljenem razmerju 1,322 USD za evro od februarja letos. Napovedi v letu 2012 in 2013 predvidevajo podobno rast cen življenjskih potrebščin v Sloveniji in najpomembnejših trgovinskih partnericah.

Stroškovna konkurenčnost se je v letu 2011 pod vplivom padanja relativnih stroškov dela na enoto proizvoda izboljšala izraziteje kot v večini članic evrskega območja. Po treh letih rasti so se v letu 2011 realni stroški dela na enoto proizvoda znižali (-0,4 %), a za manj kot v večini članic evrskega območja in EU. Znižanje je bilo posledica umirjanja rasti plač, ki je bila tako nižja od rasti produktivnosti dela, vendar se je tudi ta zaradi ponovnega padca gospodarske aktivnosti lani močno upočasnila (na 1,6 % s 4 % v letu 2010). V letu 2010 je bila Slovenija še v manjši skupini članic EU (petih) in edina članica evrskega območja z rastjo realnih stroškov dela na enoto proizvoda, v letu 2009 pa je bila njihova rast med najvišjimi. Realni efektivni tečaj, ki se je zaradi padanja vrednosti evra znižal že v letu 2010, je v prvih treh četrtletjih leta 2011 ponovno padel (-1,6 %) pod vplivom padca relativnih stroškov dela na enoto proizvoda. Padec realnega efektivnega tečaja, deflaciranega z relativnimi stroški dela na enoto proizvoda, je bil v prvih treh četrtletjih leta 2011 v evrskem območju med višjimi. Vendar pa je bil njegov padec v letu 2010 med nižjimi v evrskem območju, rast v letu 2009 pa med višjimi. Slovenija je bila zato lani še vedno v skupini članic z največjim poslabšanjem stroškovne konkurenčnosti v času krize²⁸.

Slika 27: Zaostajanje Slovenije pri cenovni konkurenčnosti*

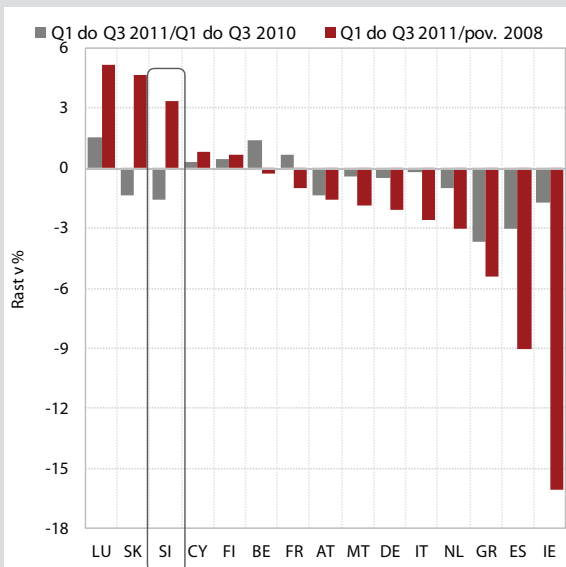
Vir: ECB, preračuni UMAR.

Opomba: * Realni efektivni tečaj, deflaciran z relativnimi HICP.

²⁸ Po rasti realnih stroškov dela na enoto proizvoda je bila Slovenija v letu 2011 glede na leto 2008 na drugem mestu tako v evrskem območju kot EU, med 11-timi oz. 21-timi članicami, za katere so podatki za celo leto 2011 dosegljivi.

Okvir 5: Cenovna in stroškovna konkurenčnost - nadaljevanje

Slika 28: Zaostajanje Slovenije pri stroškovni konkurenčnosti*

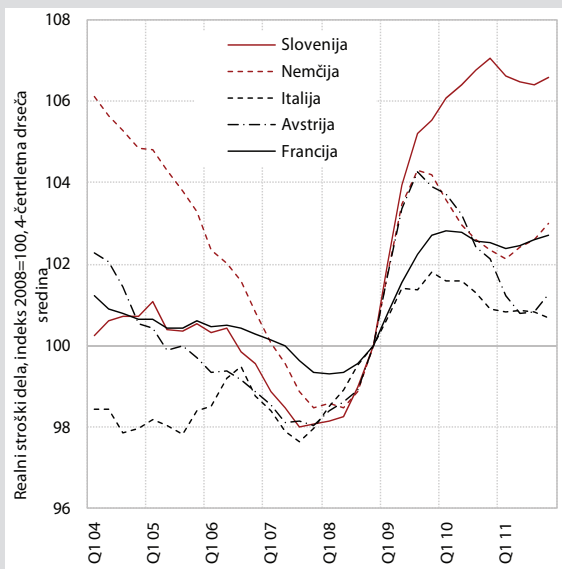
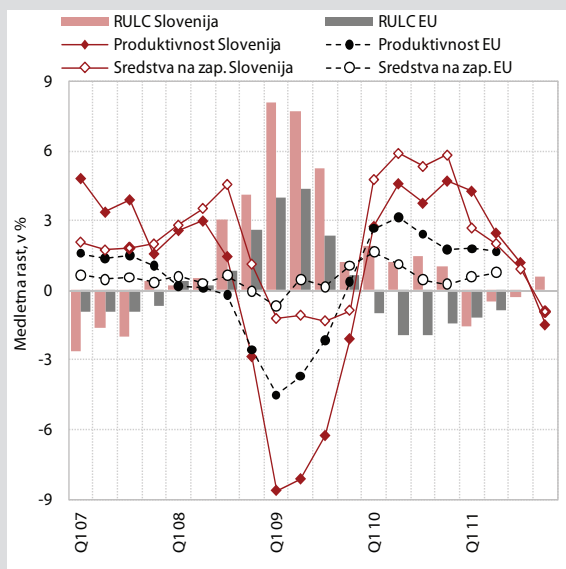

Vir: ECB; preračuni UMAR.

Opomba: * Realni efektivni tečaj, deflaciran z relativnimi stroški dela na enoto proizvoda.

Stroškovna konkurenčnost se bo letos in drugo leto predvidoma izboljšala zaradi nadaljnega zaostajanja rasti plač za produktivnostjo dela. Realni stroški dela na enoto proizvoda bodo upadli (-0,5 % v letu 2012 oz. -1,9 % v letu 2013), znižal pa se bo tudi realni efektivni tečaj, deflaciran z relativnimi stroški dela na enoto proizvoda (-2,4 % oz. -1,6 %). Kljub takšnim gibanjem Slovenija prihodnje leto še ne bo nadoknadila poslabšanja, ki smo ga beležili do leta 2010.²⁹

Slika 29: Realni stroški dela na enoto proizvoda (RULC), mednarodna primerjava

Vir: Eurostat; preračuni UMAR. Opomba: Podatki za EU za q3 in q4 2011 še niso dosegljivi.

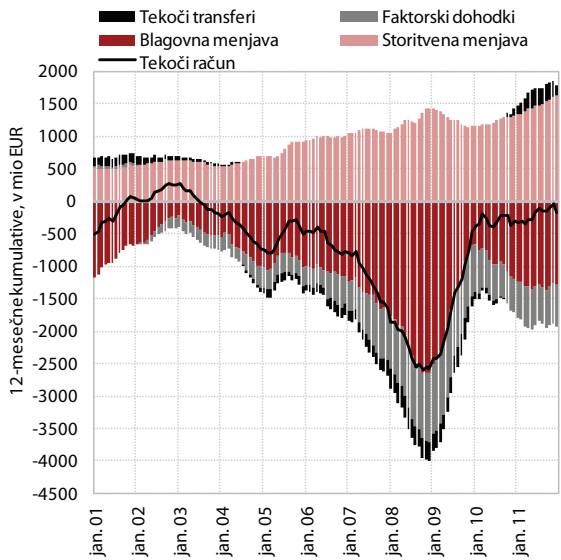
²⁹ Na to kaže gibanje realnih in relativnih (glede na trgovske partnerice) stroškov dela na enoto proizvoda, ki bodo drugo leto predvidoma še vedno precej nad ravniyo doseženo pred krizo. Realni efektivni tečaj, deflaciran z relativnimi stroški dela na enoto proizvoda pa se bo zaradi predpostavljenega padca tečaja evra doseženi ravni pred krizo predvidoma precej približal.

Tekoči račun plačilne bilance

Tekoči račun plačilne bilance je lani beležil primanjkljaj v višini 0,5 % BDP. Primanjkljaj tekočega računa se znižuje že od začetka leta 2009, kar je povezano predvsem z dinamiko in strukturo gospodarske aktivnosti. Ob nadaljnjem upadanju domače potrošnje je bil tako kljub poslabševanju pogojev menjave blagovni primanjkljaj lani le nekoliko višji kot predhodno leto. Neto plačila obresti so se od začetka krize sprva zniževala, predvsem zaradi razdolževanja in težje dostopnosti do tujih virov sredstev. Od tretjega četrtletja leta 2010 pa zaradi povečanega zadolževanja države in zapadlosti plačil kuponov ti odlivi ponovno naraščajo. Kljub močnemu razdolževanju so

bila lani višja tudi neto plačila obresti domačih poslovnih bank, kar povezujemo z zaostrenimi pogoji financiranja na mednarodnih finančnih trgih. Primanjkljaj faktorskih dohodkov je bil tako kljub povišanju presežka v bilanci dohodkov od dela višji kot leto pred tem. Na zniževanje primanjkljaja tekočega računa pa sta v zadnjih letih vplivala izboljšanje črpanja sredstev EU in krepitev presežka v menjavi storitev. Državni proračun, ki je do proračuna EU še v letih 2007 in 2008 realiziral primanjkljaj, je v letu 2009 beležil presežek, ki se je v zadnjih dveh letih še povečal. Lani je na to vplivalo izrazito povečanje pridobljenih sredstev iz strukturnih skladov. Presežek v storitveni menjavi pa je po močnem padcu leta 2009 in povečanju v zadnjih dveh letih, ki je izhajalo iz povečevanja presežka v menjavi storitev potovanj in transporta, lani že tudi rahlo presegel vrednost iz leta 2008.

Slika 30: Tekoči račun plačilne bilance

Vir: BS, preračun UMAR.

Letos pričakujemo, da se bo na tekočem računu oblikoval presežek v višini 0,6 % BDP, ki se bo v prihodnjih dveh letih še povečal (na 1,2 % BDP v letu 2013 in 1,5 % BDP v letu 2014). Presežki so odraz predvidenega preseganja nacionalnega varčevanja nad investicijami, v razmerah razdolževanja poslovnega sektorja in varčevanja sektorja država. Ob pričakovani gospodarski aktivnosti, ki bo tako tudi v teh letih v večji meri temeljila na krepitvi izvoza kot pa domače potrošnje in ob predpostavki relativno stabilnih pogojev menjave pričakujemo zniževanje primanjkljaja v blagovni menjavi. Ob nadaljnji rasti presežka v menjavi transportnih storitev in potovanj se bo tudi skupni presežek v storitveni menjavi še postopno povečeval. V letih 2012–2014 je predvideno tudi ohranjanje ugodnega proračunskega položaja RS do proračuna EU. Po drugi strani bodo še naraščala neto plačila obresti državnega sektorja tujini, predvidoma pa tudi neto odlivi dividend in reinvestiranih dobičkov, kar bo zviševalo primanjkljaj v bilanci faktorskih dohodkov.

Tabela 9: Tekoči račun plačilne bilance

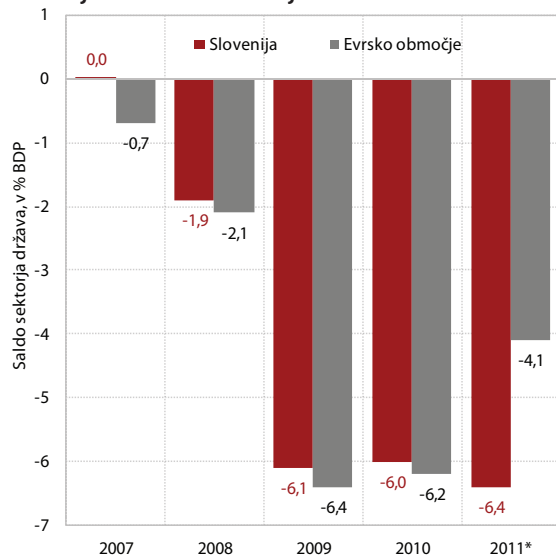
	2011	2012		2013		2014
		Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Zimska napoved (jan. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)	Pomladanska napoved (mar. 12)
Tekoči račun, v mio EUR	-168	-176	226	321	423	588
Tekoči račun, v % BDP	-0,5	-0,5	0,6	0,9	1,2	1,5

Vir: BS, SURS, 2012–2014 napoved UMAR.

Javne finance

Javnofinančni primanjkljaj se je lani še povečal, pomanjkanje načrtov za kredibilno konsolidacijo pa je v okolju splošnega zaostrovanja na trgih obveznic držav evrskega območja privedlo do dviga zahtevane donosnosti na slovenske obveznice. Po izbruhu krize se je primanjkljaj zaradi padca prihodkov na eni strani in pod vplivom povečanja odhodkov (delovanje avtomatskih stabilizatorjev, sprejetje ukrepov za ohranjanje delovnih mest in spodbujanje aktivnosti) na drugi strani, v letu 2009 povečal na 6,1 % BDP, se v letu 2010 ohranil na podobni ravni in v letu 2011 še povečal. Po zadnjih podatkih je v letu 2010 znašal 6,0 % BDP, v letu 2011 pa 6,4 % BDP. V letu 2011 je po naših ocenah prišlo tudi do nadaljnega povečanja strukturne komponente primanjkljaja. Ciklično prilagojeni saldo, ki to komponento ocenjuje, se tako že štiri leta ohranja na visoki ravni. Ob visokih primanjkljajih se je dolg sektorja država s 21,9 % BDP, kolikor je znašal pred krizo, lani povečal na 47,6 % BDP. Takšna gibanja v zadnjih letih, predvsem pa pomanjkanje načrta za kredibilno fiskalno konsolidacijo, so privedli do dviga zahtevane donosnosti na slovenski dolg, pri 10-letnih obveznicah RS na preko 7 %. Zaradi nedostopnosti do virov na evrskem trgu obveznic je RS zato ob koncu lanskega leta za potrebe financiranja primanjkljaja in refinanciranja obstoječega dolga izdala 18-mesečne zakladne menice na domačem trgu.

Slika 31: Sprememba primanjkljaja v sektorju država v Sloveniji in evrskem območju

Vir: SURS, Temeljni agregati sektorja država, 30. marec 2012; Eurostat.

Opomba: *podatek za evrsko območje za leto 2011 je Jesenska napoved EK (nov. 11).

Ocena uspešnosti napovedi

Na podlagi primerjave ocen uspešnosti napovedi ugotavljamo, da napovedi UMAR ne kažejo sistematičnega precenjevanja ali podcenjevanja. Tudi letos smo po objavi podatkov za gospodarsko aktivnost in inflacijo v letu 2011 pripravili oceno uspešnosti napovedi domačih in tujih institucij, ki se ukvarjajo z napovedmi. Za presojo glede točnosti napovedi je ključno, da je njihova povprečna napaka preko daljšega obdobja čim manjša. Za obdobje od leta 1997 do 2011 povprečje absolutnih napak napovedi UMAR realne gospodarske rasti pri jesenskih napovedih za prihodnje leto znaša 1,70 o. t., pri pomladanskih napovedih za tekoče leto pa 1,02 o. t. Povprečje absolutne napake pomladanske napovedi inflacije za tekoče leto znaša 0,50 o. t., pri jesenskih napovedih za prihodnje leto pa je nekoliko višja, 1,03 o. t. Takšne vrednosti kazalnikov kažejo na nepristranskost napovedi UMAR.

Uspešnost napovedi makroekonomskih kazalnikov pripravljamo na osnovi večjega števila statističnih kriterijev³⁰ kakovosti napovedovanja in za različna časovna obdobja. Za dve instituciji (UMAR in SKEP) ocena temelji za daljše obdobje, in sicer od leta 1997 do 2011. Za obdobje 2002 do 2011 smo analizirali napovedi šestih³¹ institucij in za preteklo leto napoved osmih³² institucij. V analizi je tako zajeto obdobje, v katerem je slovensko gospodarstvo beležilo relativno stabilno visoko konjunkturo, napake napovedi v tem obdobju pa so bile relativno majhne. V času od začetka svetovne gospodarske in finančne krize pa so se kazalniki uspešnosti napovedi poslabšali. Vse napovedi³³ primerjamo s prvo statistično letno oceno, ki za gospodarsko rast temelji na osnovi četrtnih podatkov. Sistematična primerjava odstopanj napovedi od statistične ocene v daljšem časovnem obdobju kaže na točnost napovedi oz. povprečne napake, ki jih institucije naredijo pri napovedovanju posameznega agregata. Če so napake enakomerno porazdeljene, je vrednost te mere blizu nič. Negativne vrednosti pomenijo precenitev, pozitivne vrednosti pa podcenitev dejanskih gibanj.

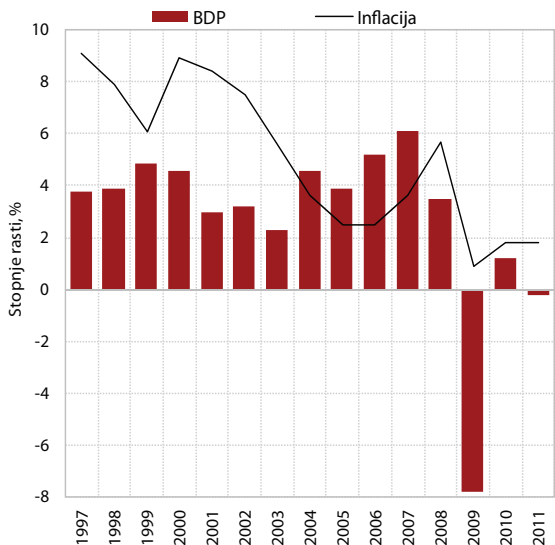
³⁰ Aritmetično povprečje napak, povprečna absolutna napaka, koren povprečne kvadratne napake, standardizirana povprečna absolutna napaka in standardizirani koren povprečne kvadratne napake. Podrobni rezultati so prikazani v statistični prilogi v tabeli 13.

³¹ Poleg napovedi Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) so v analizo vključene še napovedi, ki jih pripravljajo: Banka Slovenije (BS) in Služba za konjunkturo in ekonomsko politiko pri GZS (SKEP), iz tujine pa Evropska komisija (EC), Mednarodni denarni sklad (IMF), in Wiener Institut fuer Internationale Wirtschaftsvergleiche (WIIW).

³² Poleg naštetih šestih še Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in Consensus.

³³ Pomladanske napovedi za prihodnje leto (Pnt+1), jesenske napovedi za prihodnje leto (Jnt+1), pomladanske napovedi za tekoče leto (Pnt) in jesenske napovedi za tekoče leto (Jnt).

Slika 32: Gibanje spremenljivk, vključenih v analizo ocene uspešnosti

Vir: SURS.
Opomba: BDP- realna stopnja rasti bruto domačega proizvoda, Inflacija - povprečna letna stopnja inflacije.

Institucije, ki objavljajo napoved kasneje, imajo določeno informacijsko prednost, ki se lahko kaže v manjših napakah napovedi. Ob napovedovanju gibanja ekonomskih spremenljivk se napovedovalci srečujemo z različnimi omejitvami, kot npr. razpoložljivostjo podatkov ob napovedi, ki se s časom spreminjajo. Pri napovedih je zelo pomembno kdaj so narejene, saj kasnejše napovedi omogočajo vključitev novih informacij, ki lahko bistveno spremenijo gospodarsko sliko. Te nove informacije so lahko nadaljnji podatki o gibanju kazalnika v posameznem mesecu ali četrletju, revizije že objavljenih podatkov, pa tudi spremembe predpostavk o gibanjih v mednarodnem okolju, ki za Slovenijo kot odprto gospodarstvo predstavljajo močan dejavnik negotovosti. Vse institucije vključene v našo analizo svoje napovedi praviloma objavljajo dvakrat letno, večina pa jih svoje napovedi objavi kasneje kot UMAR.

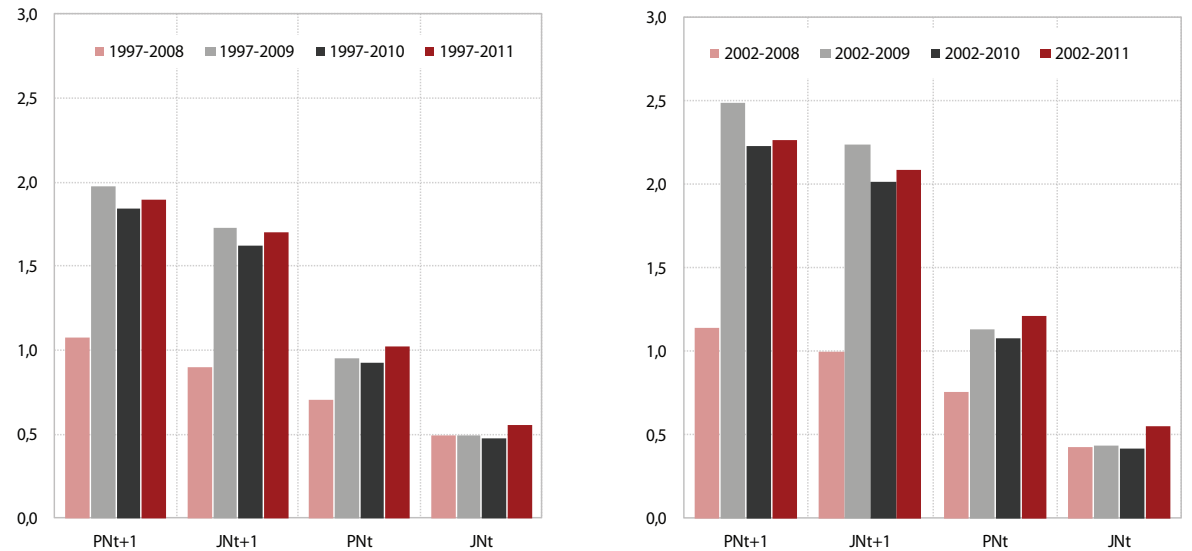
Slika 33: Časovnica objav napovedi posameznih institucij v letu 2011

jan.			
feb.	WIIW		
mar.	UMAR	Consensus Forecasts	
apr.	BS		IMF
maj		EC	
jun.	SKEP	OECD	
jul.	WIIW		
avg.			
sep.	UMAR	Consensus Forecasts	IMF
okt.	BS		
nov.	SKEP	EC	OECD
dec.			

Vir: napovedi institucij, objavljene v letu 2011.

Povečana napaka napovedi za leti 2009 in 2011 je močno vplivala na mere točnosti napovedi za daljše obdobje. Napovedi posameznega makroekonomskega agregata zaradi negotovosti gospodarskih gibanj običajno odstopajo od dejanskega stanja. Da je napovedovanje uspešno, mora biti njihova povprečna napaka preko daljšega obdobja čim manjša. Če je analizirano obdobje relativno kratko, lahko vsaka napaka v pozitivno ali v negativno smer bistveno spremeni ugotovitve predhodnih analiz točnosti napovedi. V napovedih za leto 2009 in 2011 je prišlo do bistveno višje vrednosti napak, ki so zelo vplivale na izračun povprečnih napak v celotnem obdobju (v krajšem obdobju 2002–2011 večja napaka kot za obdobje 1997–2011), kar je razvidno iz spodnjih slik (gl. tudi Tabelo 13 v statistični prilogi).

Slika 34: Povprečna absolutna napaka UMAR pri napovedih realne stopnje rasti BDP za različna obdobja

Vir: preračun UMAR.

Realno gospodarsko rast za leto 2011 so vse institucije v svojih napovedih precenile. Napovedi so bile precenjene v razponu od 1,2 do 2,7 o. t., in sicer so bile bolj precenjene pomladanske in jesenske napovedi za prihodnje leto, kot za tekoče leto. Najbolj so bile precenjene jesenske napovedi za prihodnje leto s strani UMAR in IMF,

najmanjše napake napovedi pa so naredili pri jesenski napovedi za tekoče leto na SKEP in OECD (-1,2 o. t.). Glede na realizacijo 0,2-odstotnega znižanja BDP se je temu podatku v napovedi za prihodnje leto najbolj približala pomladanska napoved BS in EK, pri napovedi za tekoče leto pa jesenska napoved OECD in SKEP.

Tabela 10: Napake v napovedani realni gospodarski rasti posameznih institucij za leto 2011

Realizacija: -0,2 %	Pomladanska napoved za prihodnje leto		Jesenska napoved za prihodnje leto		Pomladanska napoved za tekoče leto		Jesenska napoved za tekoče leto	
	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.
UMAR	2,4	-2,6	2,5	-2,7	2,2	-2,4	1,5	-1,7
BS	1,8	-2,0	1,9	-2,1	1,8	-2,0	1,3	-1,5
SKEP	2,0	-2,2	1,9	-2,1	1,7	-1,9	1,0	-1,2
EC	1,8	-2,0	1,9	-2,1	1,9	-2,1	1,1	-1,3
IMF	2,0	-2,2	2,4	-2,6	2,0	-2,2	1,9	-2,1
WIIW	2,0	-2,2	2,0	-2,2	2,0	-2,2	2,0	-2,2
OECD	2,4	-2,6	2,0	-2,2	1,8	-2,0	1,0	-1,2
Consensus Forecasts	2,4	-2,6	2,1	-2,3	2,1	-2,3	1,7	-1,9

Vir: napovedi posameznih institucij, preračuni UMAR.
Opomba: pri UMAR je pri pomladanski napovedi za tekoče leto upoštevan scenarij gospodarskih gibanj brez dodatnih ukrepov ekonomskih politik.

Napovedi inflacije za leto 2011 so bile prav tako večinoma precenjene, vendar manj kot napovedi gospodarske rasti. Vse institucije so spomladi 2011 pri svojih napovedih inflacijo za leto 2011 precenile (od -0,4 do -1,0 o. t.), in sicer bolj, kot v pomladanskih napovedih eno leto prej, jeseni 2011 pa so se napovedi in s tem napake znižale (interval med +0,2 in -0,7). Glede

na realizacijo 1,8-odstotne povprečne inflacije se je temu podatku tako pri napovedih za prihodnje leto kot tekoče leto približalo večje število institucij kot pri napovedih gospodarske rasti. Pri napovedih za tekoče leto sta bili najbolj točni pomladanski napovedi UMAR in IMF, jeseni pa napovedi IMF in OECD.

Tabela 11: Napake v napovedani stopnji povprečne inflacije posameznih institucij za leto 2011

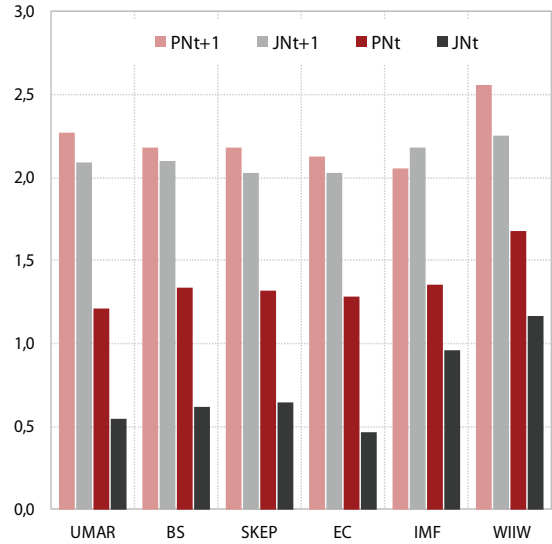
Realizacija: 1,8 %	Pomladanska napoved za prihodnje leto		Jesenska napoved za prihodnje leto		Pomladanska napoved za tekoče leto		Jesenska napoved za tekoče leto	
	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.
UMAR	1,6	0,2	2,7	-0,9	2,2	-0,4	1,6	0,2
BS	1,4	0,4	2,1	-0,3	2,7	-0,9	2,0	-0,2
SKEP	2,0	-0,2	2,3	-0,5	2,6	-0,8	1,6	0,2
EC	2,0	-0,2	2,0	-0,2	2,6	-0,8	1,9	-0,1
IMF	2,3	-0,5	2,3	-0,5	2,2	-0,4	1,8	0,0
WIIW	2,0	-0,2	2,0	-0,2	2,8	-1,0	2,5	-0,7
OECD	1,3	0,5	1,9	-0,1	2,5	-0,7	1,8	0,0
Consensus Forecasts	2,3	-0,5	2,2	-0,4	2,6	-0,8	1,9	-0,1

Vir: napovedi posameznih institucij.
Opomba: * Podatki BS in WIIW za napoved PNt+1 za obdobje 2003–2011.

Med slovenskimi institucijami, ki se ukvarjajo z napovedovanjem gospodarske rasti za Slovenijo, pri napovedovanju v daljšem obdobju v povprečju najmanjše napake naredi UMAR, pri napovedi inflacije za tekoče leto pa so bolj točne napovedi SKEP. Na podlagi primerjave mer uspešnosti napovedi različnih institucij ugotavljamo, da so povprečne absolutne napake pri napovedih realne gospodarske rasti v obdobju

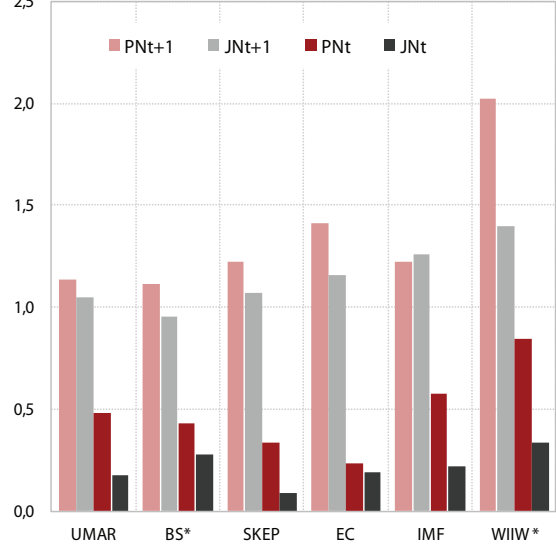
2002–2011 znašale med 0,47 in 2,56. Koreni povprečnih kvadratnih napak, ki večjim napakam pripišejo večjo težo, so bili zaradi napake v letu 2009 in tudi 2011 precej višji (med 0,60 in 4,22). Pri napovedih povprečne inflacije so bile povprečne absolutne napake nižje kot pri napovedih BDP (med 0,10 in 1,84), koreni povprečnih kvadratnih napak pa so znašali med 0,12 in 2,81.

Slika 35: Povprečna absolutna napaka napovedi realne gospodarske rasti za obdobje 2002–2011

Vir: napovedi posameznih institucij.
Opomba: * Podatki WIIW za napoved PNt+1 za obdobje 2003–2011.

Slika 36: Povprečna absolutna napaka napovedi povprečne inflacije za obdobje 2002–2011

Vir: napovedi posameznih institucij.
Opomba: * Podatki WIIW za napoved PNt+1 za obdobje 2003–2011.

statistična priloga

Kazalo tabel

Tabela 1:	Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije
Tabela 2a:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (tekoče cene)
Tabela 2b:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (struktura v %, tekoče cene)
Tabela 3a:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (stalne cene)
Tabela 3b:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (realne stopnje rasti v %)
Tabela 4a:	Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda (tekoče cene)
Tabela 4b:	Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda (struktura v %, tekoče cene)
Tabela 5a:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (tekoče cene)
Tabela 5b:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (struktura v %, tekoče cene)
Tabela 6a:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (stalne cene)
Tabela 6b:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (realne stopnje rasti v %)
Tabela 7a:	Temeljni agregati nacionalnih računov (tekoče cene)
Tabela 7b:	Temeljni agregati nacionalnih računov (struktura v %, tekoče cene)
Tabela 8:	Kazalci trga dela (števila v tisoč, kazalniki in letne stopnje rasti v %)
Tabela 9:	Indikatorji mednarodne konkurenčnosti (letne stopnje rasti v %)
Tabela 10:	Plačilna bilanca (v mio EUR)
Tabela 11a:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, prihodki (tekoče cene)
Tabela 11b:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, prihodki (delež v primerjavi z BDP v %)
Tabela 12a:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, odhodki (tekoče cene)
Tabela 12b:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, odhodki (delež v primerjavi z BDP v %)
Tabela 13:	Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije

Realne stopnje rasti v %, razen kjer ni drugače navedeno													
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	3,8	2,9	4,4	4,0	5,8	6,9	3,6	-8,0	1,4	-0,2	-0,9	1,2	2,2
BDP v mio EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	24.570	25.835	27.253	28.723	31.050								
BDP v mio EUR (tekoče cene in fiksni tečaj EUR 2007)	23.195	25.195	27.165	28.722	31.045	34.562	37.280	35.311	35.416	35.639	35.641	36.589	38.059
BDP na prebivalca v EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	12.316	12.942	13.645	14.355	15.464	17.120	18.437	17.295	17.286	17.364	17.428	17.860	18.551
BDP na prebivalca v USD (tekoče cene in tekoči tečaj)	11.597	14.603	16.942	17.852	19.396	23.463	27.117	24.123	22.916	24.170	23.006	23.612	24.524
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS) ¹	16.900	17.300	18.800	19.600	20.700	22.100	22.700	20.500	20.700				
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS EU27=100) ¹	82	84	87	87	88	88	91	87	85				
ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST													
Zaposlenost po nacionalnih računih	0,0	-0,3	0,4	-0,5	1,5	3,3	2,6	-1,8	-2,5	-1,7	-2,2	-1,2	-0,3
Število registriranih brezposelnih (povprečje leta, v tisoč)	102,8	97,7	92,8	91,9	85,8	71,3	63,2	86,4	100,5	110,7	118,8	123,9	121,6
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	11,3	10,9	10,3	10,2	9,4	7,7	6,7	9,1	10,7	11,8	12,9	13,5	13,3
Stopnja brezposelnosti po anketi o del. sili v %	6,4	6,7	6,3	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9	7,3	8,1	8,8	9,3	9,1
Bruto plače na zaposlenega	2,0	1,8	2,0	2,2	2,2	2,2	2,5	2,5	2,1	0,2	-0,2	0,1	0,9
- zasebni sektor	2,3	2,1	3,1	2,8	2,8	3,2	2,0	1,0	3,2	0,8	0,4	0,8	1,3
- javni sektor	1,1	1,0	-0,8	0,9	1,0	0,5	3,9	5,8	-1,8	-1,8	-2,0	-1,8	0,0
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	3,8	3,2	4,0	4,5	4,2	3,4	1,0	-6,3	4,0	1,6	1,4	2,4	2,5
MENJAVA S TUJINO													
Izvoz proizvodov in storitev	6,8	3,1	12,4	10,6	12,5	13,7	2,9	-17,2	9,5	6,8	1,4	5,4	6,1
Izvoz proizvodov	6,4	4,4	12,8	10,3	13,4	13,9	0,5	-18,1	11,0	7,7	1,3	5,8	6,5
Izvoz storitev	8,2	-2,5	10,9	12,0	8,6	13,2	14,3	-13,7	4,1	3,6	1,7	3,7	4,3
Uvoz proizvodov in storitev	4,9	6,7	13,3	6,7	12,2	16,7	3,7	-19,6	7,2	4,7	-1,6	4,9	5,5
Uvoz proizvodov	4,4	7,3	14,6	6,8	12,7	16,2	3,0	-20,8	8,0	5,7	-2,0	5,0	5,6
Uvoz storitev	8,4	2,8	5,6	5,5	8,8	19,7	8,2	-12,0	2,6	-1,4	0,7	4,3	4,6
TEKOČI RAČUN PLAČILNE BILANCE													
Saldo tekočega računa plačilne bilance v mio EUR	247	-196	-720	-498	-771	-1.646	-2.574	-456	-297	-168	226	423	588
- delež v primerjavi z BDP v %	1,1	-0,8	-2,6	-1,7	-2,5	-4,8	-6,9	-1,3	-0,8	-0,5	0,6	1,2	1,5
Saldo menjave s tujino v mio EUR	355	-3	-322	-106	-158	-619	-1.224	463	103	320	983	1.152	1.411
- delež v primerjavi z BDP v %	1,5	0,0	-1,2	-0,4	-0,5	-1,8	-3,3	1,3	0,3	0,9	2,8	3,1	3,7
DOMAČE POVPRASEVANJE													
Končna potrošnja	2,8	3,1	3,1	2,4	3,1	4,7	4,3	0,6	-0,1	-0,4	-1,8	0,0	1,2
Delež v BDP v % *	74,9	74,8	73,8	73,2	71,6	69,8	71,3	76,1	76,8	77,4	76,9	75,9	75,2
v tem:													
Zasebna potrošnja	2,6	3,4	3,0	2,1	2,8	6,1	3,7	-0,1	-0,7	-0,3	-1,2	0,2	1,5
Delež v BDP v % *	55,8	55,9	55,0	54,3	52,8	52,4	53,2	55,8	56,0	56,8	57,1	56,6	56,2
Državna potrošnja	3,3	2,3	3,3	3,5	4,0	0,6	6,1	2,9	1,5	-0,9	-3,5	-0,7	0,3
Delež v BDP v % *	19,1	19,0	18,8	19,0	18,8	17,3	18,1	20,3	20,8	20,6	19,8	19,3	19,0
Investicije v osnovna sredstva	0,3	7,6	5,0	3,0	10,4	13,3	7,8	-23,3	-8,3	-10,7	-1,5	4,0	3,0
Delež v BDP v % *	23,3	24,1	25,0	25,4	26,5	27,8	28,8	23,4	21,6	19,5	19,4	20,0	20,3
TEČAJ IN CENE													
Tečaj USD (povprečje leta), BS	240,2	207,1	192,4	192,7	191,0	174,8							
Tečaj EUR (povprečje leta), BS	226,2	233,7	238,9	239,6	239,6	239,6							
Razmerje USD za 1 EUR	0,942	1,128	1,242	1,244	1,254	1,371	1,471	1,393	1,327	1,392	1,320	1,322	1,322
Realni efektivni tečaj - deflator CPI ²	2,2	3,3	0,0	-0,7	0,3	1,7	2,5	1,3	-1,8	-1,0	-0,7	0,0	0,0
Inflacija (konec leta) ³	7,2	4,6	3,2	2,3	2,8	5,6	2,1	1,8	1,9	2,0	2,0	1,9	2,0
Inflacija (povprečje leta) ³	7,5	5,6	3,6	2,5	2,5	3,6	5,7	0,9	1,8	1,8	2,0	1,8	1,9
Cena nafte Brent v USD / sodček	25,0	28,9	38,3	54,6	65,2	72,4	96,9	61,7	79,6	111,0	115,0	112,0	110,0

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, Eurostat; preračuni in napoved UMAR.
Opombe: ¹Merjeno v standardih kupne moči (PPS); ²Rast vrednosti pomeni realno apreciacijo nacionalne valute in obratno; ³Merilo inflacije je indeks cen življenjskih potrebščin;
*Deleži v BDP so preračunani na BDP v tekočih cenah in fiksnem tečaju 2007 (EUR=239,64).

Tabela 2a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

tekoče cene, mio EUR (fiksni tečaj 2007)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	659,5	540,1	629,8	666,4	627,0	743,4	798,0	749,8	766,6	774,0	837,5	823,2	780,6
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadkami, saniranje okolja	5.676,6	6.215,2	6.678,1	6.814,2	7.317,2	8.070,1	8.264,8	7.111,4	7.258,8	7.634,4	7.502,4	7.775,1	8.199,9
od tega: C Predelovalne dejavnosti	4.899,4	5.377,4	5.699,7	5.787,6	6.208,6	6.880,6	6.980,7	5.840,0	5.966,8	6.286,8	6.165,9	6.403,1	6.736,5
F Gradbeništvo	1.216,3	1.372,5	1.481,5	1.671,6	1.957,4	2.450,8	2.761,5	2.464,8	1.968,8	1.615,3	1.621,7	1.683,1	1.694,0
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	3.869,7	4.257,6	4.579,6	4.966,6	5.437,3	6.234,1	6.852,0	6.337,9	6.342,4	6.555,4	6.468,9	6.622,6	6.888,7
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	746,2	832,8	915,4	1.011,8	1.099,9	1.216,1	1.293,7	1.209,1	1.258,1	1.214,5	1.256,7	1.320,0	1.389,2
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	900,7	996,8	1.087,6	1.163,8	1.376,1	1.460,3	1.539,2	1.581,6	1.731,2	1.666,3	1.799,9	1.884,3	1.960,0
L Poslovanje z nepremičninami	1.584,9	1.662,9	1.779,4	1.920,2	2.007,6	2.150,6	2.387,1	2.356,9	2.265,3	2.277,1	2.224,4	2.277,6	2.367,1
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1.652,6	1.843,7	2.010,3	2.050,1	2.269,2	2.610,6	2.902,1	2.755,0	2.838,2	2.855,3	2.958,2	3.073,5	3.235,0
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	3.312,1	3.649,6	3.929,6	4.170,6	4.370,7	4.596,9	5.064,3	5.360,9	5.515,2	5.618,5	5.524,4	5.561,5	5.746,9
RST Druge storitvene dejavnosti	593,4	629,9	684,3	742,2	762,6	802,8	853,5	860,6	877,8	886,7	855,4	841,5	875,4
1. DODANA VREDNOST	20.212,2	22.001,1	23.775,7	25.177,4	27.225,0	30.335,6	32.716,1	30.788,1	30.822,4	31.097,4	31.049,5	31.862,5	33.136,9
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	2.982,5	3.194,2	3.389,0	3.544,9	3.820,0	4.226,8	4.563,5	4.522,6	4.593,3	4.541,2	4.591,7	4.726,4	4.922,4
a) Davki na proizvode	3.078,7	3.318,8	3.520,2	3.697,3	3.953,5	4.420,4	4.769,2	4.728,6	4.810,4	4.762,2	4.803,7	4.934,2	5.130,2
b) Subvencije po proizvodih	96,2	124,6	131,2	152,4	133,5	193,7	205,7	206,1	217,1	221,0	212,0	207,8	207,8
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	23.194,7	25.195,3	27.164,7	28.722,3	31.045,0	34.562,3	37.279,5	35.310,6	35.415,8	35.638,6	35.641,2	36.588,9	38.059,3

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 2b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

deleži v % BDP, tekoče cene

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	napoved												
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	2,8	2,1	2,3	2,3	2,0	2,2	2,1	2,1	2,2	2,2	2,3	2,2	2,1
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadkami, saniranje okolja	24,5	24,7	24,6	23,7	23,6	23,3	22,2	20,1	20,5	21,4	21,0	21,2	21,5
od tega: C Predelovalne dejavnosti	21,1	21,3	21,0	20,2	20,0	19,9	18,7	16,5	16,8	17,6	17,3	17,5	17,7
F Gradbeništvo	5,2	5,4	5,5	5,8	6,3	7,1	7,4	7,0	5,6	4,5	4,5	4,6	4,5
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	16,7	16,9	16,9	17,3	17,5	18,0	18,4	17,9	17,9	18,4	18,1	18,1	18,1
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,2	3,3	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4	3,6	3,4	3,5	3,6	3,6
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	3,9	4,0	4,0	4,1	4,4	4,2	4,1	4,5	4,9	4,7	5,0	5,1	5,1
L Poslovanje z nepremičninami	6,8	6,6	6,6	6,7	6,5	6,2	6,4	6,7	6,4	6,4	6,2	6,2	6,2
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	7,1	7,3	7,4	7,1	7,3	7,6	7,8	7,8	8,0	8,0	8,3	8,4	8,5
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	14,3	14,5	14,5	14,5	14,1	13,3	13,6	15,2	15,6	15,8	15,5	15,2	15,1
RST Druge storitvene dejavnosti	2,6	2,5	2,5	2,6	2,5	2,3	2,3	2,4	2,5	2,5	2,4	2,3	2,3
1. DODANA VREDNOST	87,1	87,3	87,5	87,7	87,7	87,8	87,8	87,2	87,0	87,3	87,1	87,1	87,1
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	12,9	12,7	12,5	12,3	12,3	12,2	12,2	12,8	13,0	12,7	12,9	12,9	12,9
a) Davki na proizvode	13,3	13,2	13,0	12,9	12,7	12,8	12,8	13,4	13,6	13,4	13,5	13,5	13,5
b) Subvencije po proizvodih	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tem:													
1. Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo (A)	2,8	2,1	2,3	2,3	2,0	2,2	2,1	2,1	2,2	2,2	2,3	2,2	2,1
2. Industrija in gradbeništvo (B+C+D+E+F)	29,7	30,1	30,0	29,5	29,9	30,4	29,6	27,1	26,1	26,0	25,6	25,8	26,0
3. Storitve (G...T)	54,6	55,1	55,2	55,8	55,8	55,2	56,0	57,9	58,8	59,1	59,2	59,0	59,0
4. Korekcijske postavke	12,9	12,7	12,5	12,3	12,3	12,2	12,2	12,8	13,0	12,7	12,9	12,9	12,9
deleži v dodani vrednosti v %													
SKUPAJ DODANA VREDNOST	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tem:													
1. Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo (A)	3,3	2,5	2,6	2,6	2,3	2,5	2,4	2,4	2,5	2,5	2,7	2,6	2,4
2. Industrija in gradbeništvo (B+C+D+E+F)	34,1	34,5	34,3	33,7	34,1	34,7	33,7	31,1	29,9	29,7	29,4	29,7	29,9
- industrija (B+C+D+E)	28,1	28,2	28,1	27,1	26,9	26,6	25,3	23,1	23,6	24,5	24,2	24,4	24,7
- gradbeništvo F	6,0	6,2	6,2	6,6	7,2	8,1	8,4	8,0	6,4	5,2	5,2	5,3	5,1
3. Storitve (G...T)	62,6	63,1	63,0	63,6	63,6	62,9	63,9	66,5	67,6	67,8	67,9	67,7	67,8

Vir podatkov: SURS, preračuni in napoved UMAR.

Tabela 3a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

mio EUR (fiksni tečaj 2007)

	stalne cene preteklega leta										stalne cene 2010			
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											napoved			
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	635,8	481,5	692,1	604,3	661,2	645,9	740,9	742,4	715,2	749,3	749,3	749,3	753,4	
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadkami, saniranje okolja	5.405,4	5.959,5	6.498,4	6.905,0	7.314,4	7.866,9	8.153,9	6.992,5	7.579,2	7.462,9	7.429,3	7.592,7	7.809,1	
od tega: C Predelovalne dejavnosti	4.715,4	5.164,3	5.613,2	5.897,6	6.216,2	6.731,3	6.895,7	5.793,3	6.273,4	6.140,2	6.109,5	6.262,3	6.450,1	
F Gradbeništvo	1.170,1	1.284,2	1.381,4	1.533,0	1.914,9	2.301,3	2.569,1	2.332,7	1.973,3	1.568,4	1.481,4	1.540,6	1.564,5	
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	3.638,8	3.989,1	4.389,1	4.810,5	5.324,2	5.816,9	6.436,5	6.197,3	6.494,8	6.415,8	6.342,0	6.424,5	6.601,1	
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	720,2	830,0	901,6	1.019,7	1.103,9	1.199,4	1.334,8	1.234,2	1.251,6	1.236,2	1.241,8	1.266,6	1.292,6	
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	878,3	939,2	1.096,5	1.207,4	1.228,6	1.582,2	1.581,5	1.580,9	1.661,0	1.735,6	1.665,3	1.648,6	1.665,9	
L Poslovanje z nepremičninami	1.460,8	1.611,1	1.680,3	1.837,7	1.971,8	2.093,4	2.271,8	2.317,3	2.384,2	2.284,4	2.294,7	2.329,1	2.376,8	
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1.359,0	1.688,5	1.902,4	1.978,7	2.205,3	2.422,4	2.726,8	2.697,5	2.889,5	2.871,2	2.898,5	2.971,0	3.055,6	
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	3.110,4	3.447,1	3.784,2	4.069,1	4.247,2	4.454,2	4.691,0	5.184,2	5.493,5	5.603,4	5.572,6	5.528,0	5.591,6	
RST Druge storitvene dejavnosti	574,8	603,6	646,4	729,9	740,5	760,5	804,9	829,4	867,2	865,9	852,5	852,5	857,2	
1. DODANA VREDNOST	18.953,7	20.833,8	22.972,5	24.695,2	26.712,2	29.142,9	31.311,1	30.108,5	31.309,5	30.793,1	30.527,3	30.903,0	31.568,0	
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	2.605,8	3.040,5	3.331,8	3.558,0	3.690,2	4.035,0	4.491,8	4.185,8	4.488,2	4.560,9	4.517,2	4.564,2	4.662,1	
a) Davki na proizvode	2.710,3	3.138,4	3.454,7	3.688,4	3.842,7	4.171,3	4.678,4	4.376,4	4.700,0	4.786,9	4.734,3	4.776,9	4.874,8	
b) Subvencije po proizvodih	104,5	97,9	122,9	130,4	152,4	136,4	186,6	190,6	211,7	226,1	217,0	212,7	212,7	
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	21.559,5	23.874,4	26.304,3	28.253,2	30.402,4	33.177,8	35.802,9	34.294,2	35.797,7	35.354,0	35.044,6	35.467,2	36.230,1	

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 3b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

realne stopnje rasti v %

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	15,7	-27,0	28,1	-4,1	-0,8	3,0	-0,3	-7,0	-4,6	-2,3	0,0	0,0	0,5
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadkami, saniranje okolja	5,2	5,0	4,6	3,4	7,3	7,5	1,0	-15,4	6,6	2,8	-0,4	2,2	2,8
od tega: C Predelovalne dejavnosti	5,7	5,4	4,4	3,5	7,4	8,4	0,2	-17,0	7,4	2,9	-0,5	2,5	3,0
F Gradbeništvo	2,5	5,6	0,7	3,5	14,6	17,6	4,8	-15,5	-19,9	-20,3	-5,5	4,0	1,5
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	5,2	3,1	3,1	5,0	7,2	7,0	3,2	-9,6	2,5	1,2	-1,1	1,3	2,7
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	-1,1	11,2	8,3	11,4	9,1	9,0	9,8	-4,6	3,5	-1,7	0,5	2,0	2,0
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	9,1	4,3	10,0	11,0	5,6	15,0	8,3	2,7	5,0	0,3	-4,0	-1,0	1,0
L Poslovanje z nepremičninami	1,8	1,7	1,0	3,3	2,7	4,3	5,6	-2,9	1,2	0,8	0,5	1,5	2,0
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	3,2	2,2	3,2	-1,6	7,6	6,7	4,5	-7,0	4,9	1,2	1,0	2,5	2,8
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	2,9	4,1	3,7	3,5	1,8	1,9	2,0	2,4	2,5	1,6	-0,5	-0,8	1,1
RST Druge storitvene dejavnosti	-0,8	1,7	2,6	6,7	-0,2	-0,3	0,3	-2,8	0,8	-1,4	-1,5	0,0	0,5
1. DODANA VREDNOST	4,3	3,1	4,4	3,9	6,1	7,0	3,2	-8,0	1,7	-0,1	-0,9	1,2	2,2
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	0,5	1,9	4,3	5,0	4,1	5,6	6,3	-8,3	-0,8	-0,7	-1,0	1,0	2,1
a) Davki na proizvode	0,5	1,9	4,1	4,8	3,9	5,5	5,8	-8,2	-0,6	-0,5	-1,1	0,9	2,0
b) Subvencije po proizvodih	0,6	1,8	-1,4	-0,6	0,0	2,2	-3,6	-7,3	2,7	4,2	-4,0	-2,0	0,0
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	3,8	2,9	4,4	4,0	5,8	6,9	3,6	-8,0	1,4	-0,2	-0,9	1,2	2,2

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 4a: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda

tekoče cene, mio EUR (fiksni tečaj 2007)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
1. Sredstva za zaposlene	11.816,9	12.759,5	13.815,0	14.615,8	15.649,7	17.211,6	18.956,0	18.791,9	18.989,4	18.955,7	18.832,6	18.973,4	19.475,1
Bruto plače in prejemki	10.223,2	11.000,7	11.857,8	12.538,6	13.420,4	14.781,9	16.302,8	16.130,0	16.308,2	16.273,3	16.167,2	16.289,9	16.723,5
Socialni prispevki delodajalcev	1.593,7	1.758,8	1.957,2	2.077,1	2.229,3	2.429,8	2.653,2	2.661,8	2.681,2	2.682,4	2.665,4	2.683,5	2.751,6
2. Davki na proizvodnjo in uvoz	3.667,8	4.019,0	4.288,7	4.527,2	4.725,2	5.154,3	5.361,6	5.093,4	5.172,4	5.132,7	5.171,4	5.312,4	5.523,6
Davki na proizvode in storitve	3.078,7	3.318,8	3.520,2	3.697,3	3.953,5	4.420,4	4.769,2	4.728,6	4.810,4	4.762,2	4.803,7	4.934,2	5.130,2
Drugi davki na proizvodnjo	589,0	700,2	768,5	829,9	771,7	733,9	592,4	364,7	362,0	370,5	367,7	378,2	393,4
3. Subvencije na proizvodnjo	421,4	503,5	521,6	590,2	669,5	753,6	764,6	915,0	916,2	870,2	772,8	702,6	657,8
Subvencije po proizvodih in storitvah	96,2	124,6	131,2	152,4	133,5	193,7	205,7	206,1	217,1	221,0	212,0	207,8	207,8
Druge subvencije	325,2	378,9	390,5	437,8	536,0	560,0	558,8	708,9	699,1	649,2	560,8	494,8	450,0
4. Bruto poslovni presežek / raznovrstni dohodek	8.131,5	8.920,2	9.582,6	10.169,5	11.339,6	12.950,0	13.726,4	12.340,4	12.170,2	12.420,4	12.410,0	13.005,7	13.718,3
Potrošnja stalnega kapitala	3.768,2	3.884,1	4.159,5	4.405,5	4.627,9	5.039,2	5.514,0	5.706,1	5.768,5	5.868,2	5.863,3	6.144,8	6.481,5
Neto presežek	4.363,3	5.036,1	5.423,1	5.764,0	6.711,7	7.910,8	8.212,4	6.634,3	6.401,7	6.552,1	6.546,7	6.860,9	7.236,8
Bruto poslovni presežek	5.630,0	6.376,6	6.838,7	7.190,9	8.121,1	9.306,2	9.916,7	8.927,0	8.837,3	9.028,9	9.021,4	9.454,4	9.972,5
Potrošnja stalnega kapitala	3.361,6	3.468,3	3.725,1	3.949,2	4.148,2	4.513,8	4.967,6	5.168,0	5.272,2	5.361,7	5.357,2	5.614,3	5.922,0
Neto presežek	2.268,4	2.908,4	3.113,6	3.241,6	3.972,9	4.792,4	4.949,1	3.759,0	3.565,1	3.667,3	3.664,2	3.840,1	4.050,5
Bruto raznovrstni dohodek	2.501,5	2.543,6	2.743,9	2.978,6	3.218,6	3.643,9	3.809,7	3.413,4	3.332,9	3.391,4	3.388,6	3.551,3	3.745,8
Potrošnja stalnega kapitala	406,6	415,9	434,4	456,2	479,7	525,4	546,4	538,1	496,4	506,6	506,1	530,4	559,5
Neto raznovrstni dohodek	2.094,9	2.127,7	2.309,5	2.522,4	2.738,8	3.118,4	3.263,3	2.875,3	2.836,6	2.884,9	2.882,5	3.020,8	3.186,3
5. BDP (5=1+2-3+4)	23.194,7	25.195,3	27.164,7	28.722,3	31.045,0	34.562,3	37.279,5	35.310,6	35.415,8	35.638,6	35.641,2	36.588,9	38.059,3

Vir podatkov: SURS; preračuni in napoved UMAR.

Tabela 4b: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda

struktura v %

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
1. Sredstva za zaposlene	50,9	50,6	50,9	50,9	50,4	49,8	50,8	53,2	53,6	53,2	52,8	51,9	51,2
Bruto plače in prejemki	44,1	43,7	43,7	43,7	43,2	42,8	43,7	45,7	46,0	45,7	45,4	44,5	43,9
Socialni prispevki delodajalcev	6,9	7,0	7,2	7,2	7,2	7,0	7,1	7,5	7,6	7,5	7,5	7,3	7,2
2. Davki na proizvodnjo in uvoz	15,8	16,0	15,8	15,8	15,2	14,9	14,4	14,4	14,6	14,4	14,5	14,5	14,5
Davki na proizvode in storitve	13,3	13,2	13,0	12,9	12,7	12,8	12,8	13,4	13,6	13,4	13,5	13,5	13,5
Drugi davki na proizvodnjo	2,5	2,8	2,8	2,9	2,5	2,1	1,6	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
3. Subvencije na proizvodnjo	1,8	2,0	1,9	2,1	2,2	2,2	2,1	2,6	2,6	2,4	2,2	1,9	1,7
Subvencije po proizvodih in storitvah	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
Druge subvencije	1,4	1,5	1,4	1,5	1,7	1,6	1,5	2,0	2,0	1,8	1,6	1,4	1,2
4. Bruto poslovni presežek / raznovrstni dohodek	35,1	35,4	35,3	35,4	36,5	37,5	36,8	34,9	34,4	34,9	34,8	35,5	36,0
Potrošnja stalnega kapitala	16,2	15,4	15,3	15,3	14,9	14,6	14,8	16,2	16,3	16,5	16,5	16,8	17,0
Neto presežek	18,8	20,0	20,0	20,1	21,6	22,9	22,0	18,8	18,1	18,4	18,4	18,8	19,0
Bruto poslovni presežek	24,3	25,3	25,2	25,0	26,2	26,9	26,6	25,3	25,0	25,3	25,3	25,8	26,2
Potrošnja stalnega kapitala	14,5	13,8	13,7	13,7	13,4	13,1	13,3	14,6	14,9	15,0	15,0	15,3	15,6
Neto presežek	9,8	11,5	11,5	11,3	12,8	13,9	13,3	10,6	10,1	10,3	10,3	10,5	10,6
Bruto raznovrstni dohodek	10,8	10,1	10,1	10,4	10,4	10,5	10,2	9,7	9,4	9,5	9,5	9,7	9,8
Potrošnja stalnega kapitala	1,8	1,7	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5
Neto raznovrstni dohodek	9,0	8,4	8,5	8,8	8,8	9,0	8,8	8,1	8,0	8,1	8,1	8,3	8,4
5. BDP (5=1+2-3+4)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir podatkov: SURS; preračuni in napoved UMAR.

Tabela 5a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

tekoče cene, mio EUR (fiksni tečaj 2007)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	23.194,7	25.195,3	27.164,7	28.722,3	31.045,0	34.562,3	37.279,5	35.310,6	35.415,8	35.638,6	35.641,2	36.588,9	38.059,3
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	12.775,2	13.554,4	15.703,6	17.858,9	20.657,5	24.040,6	25.030,4	20.617,7	23.170,7	25.765,5	26.620,0	28.592,9	30.935,7
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	12.504,2	13.612,2	16.054,3	17.976,2	20.818,1	24.635,9	26.231,0	20.110,6	22.970,7	25.393,1	25.581,3	27.382,4	29.463,1
4 SALDO menjave s tujino (4=2-3)	271,0	-57,8	-350,7	-117,2	-160,6	-595,2	-1.200,6	507,1	200,0	372,4	1.038,6	1.210,6	1.472,6
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	22.923,7	25.253,0	27.515,3	28.839,5	31.205,6	35.157,6	38.480,1	34.803,5	35.215,8	35.266,1	34.602,5	35.378,3	36.586,7
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	17.364,3	18.858,4	20.049,8	21.038,9	22.228,3	24.113,2	26.574,9	26.856,8	27.202,9	27.572,4	27.412,1	27.784,2	28.617,7
7 ZASEBNA POTROŠNJA	12.942,7	14.079,5	14.932,7	15.586,5	16.403,6	18.123,6	19.816,6	19.704,7	19.840,4	20.225,6	20.347,0	20.714,8	21.390,5
- gospodinjstva	12.746,7	13.862,5	14.703,1	15.367,9	16.167,4	17.841,5	19.543,5	19.434,3	19.577,4	19.966,4	20.081,9	20.444,0	21.113,8
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	195,9	217,0	229,6	218,6	236,2	282,1	273,1	270,5	263,0	259,2	265,2	270,8	276,7
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	4.421,7	4.778,9	5.117,2	5.452,3	5.824,7	5.989,6	6.758,3	7.152,0	7.362,5	7.346,8	7.065,1	7.069,4	7.227,2
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	5.559,4	6.394,6	7.465,5	7.800,6	8.977,3	11.044,4	11.905,2	7.946,8	8.012,9	7.693,7	7.190,4	7.594,2	7.969,0
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	5.408,3	6.079,3	6.789,5	7.294,4	8.234,6	9.603,6	10.729,7	8.267,5	7.650,6	6.940,9	6.905,1	7.321,5	7.707,1
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	151,1	315,3	676,0	506,3	742,7	1.440,8	1.175,5	-320,8	362,3	752,9	285,2	272,7	261,9

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 5b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

struktura v %, tekoče cene

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	55,1	53,8	57,8	62,2	66,5	69,6	67,1	58,4	65,4	72,3	74,7	78,1	81,3
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	53,9	54,0	59,1	62,6	67,1	71,3	70,4	57,0	64,9	71,3	71,8	74,8	77,4
4 SALDO menjave s tujino (4=2-3)	1,2	-0,2	-1,3	-0,4	-0,5	-1,7	-3,2	1,4	0,6	1,0	2,9	3,3	3,9
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	98,8	100,2	101,3	100,4	100,5	101,7	103,2	98,6	99,4	99,0	97,1	96,7	96,1
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	74,9	74,8	73,8	73,2	71,6	69,8	71,3	76,1	76,8	77,4	76,9	75,9	75,2
7 ZASEBNA POTROŠNJA	55,8	55,9	55,0	54,3	52,8	52,4	53,2	55,8	56,0	56,8	57,1	56,6	56,2
- gospodinjstva	55,0	55,0	54,1	53,5	52,1	51,6	52,4	55,0	55,3	56,0	56,3	55,9	55,5
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	19,1	19,0	18,8	19,0	18,8	17,3	18,1	20,3	20,8	20,6	19,8	19,3	19,0
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	24,0	25,4	27,5	27,2	28,9	32,0	31,9	22,5	22,6	21,6	20,2	20,8	20,9
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	23,3	24,1	25,0	25,4	26,5	27,8	28,8	23,4	21,6	19,5	19,4	20,0	20,3
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	0,7	1,3	2,5	1,8	2,4	4,2	3,2	-0,9	1,0	2,1	0,8	0,7	0,7

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 6a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

mio EUR (fiksni tečaj 2007)

		stalne cene preteklega leta									stalne cene 2010			
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
												napoved		
1	BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	21.559,5	23.874,4	26.304,3	28.253,2	30.402,4	33.177,8	35.802,9	34.294,2	35.797,7	35.354,0	35.044,6	35.467,2	36.230,1
2	IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	12.232,3	13.174,8	15.241,4	17.363,0	20.097,6	23.494,5	24.739,7	20.727,8	22.584,3	24.748,4	25.089,7	26.441,1	28.046,1
3	UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	12.199,9	13.336,6	15.424,7	17.123,8	20.162,1	24.290,8	25.544,1	21.081,3	21.549,6	24.042,7	23.648,3	24.817,9	26.181,3
4	SALDO menjave s tujino (4=2-3)	32,4	-161,8	-183,2	242,5	-64,6	-796,2	-804,4	-353,4	1.034,7	705,7	1.441,3	1.623,2	1.864,8
5	DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	21.527,1	24.036,1	26.487,6	28.014,0	30.466,8	33.974,1	36.607,3	34.647,7	34.763,0	34.648,3	33.603,2	33.844,0	34.365,3
6	KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	16.172,6	17.907,4	19.440,4	20.540,7	21.692,8	23.270,0	25.151,3	26.739,3	26.828,0	27.080,7	26.592,4	26.579,5	26.901,4
7	ZASEBNA POTROŠNJA	12.034,4	13.384,1	14.502,8	15.242,7	16.023,1	17.407,5	18.795,4	19.787,5	19.571,0	19.787,1	19.554,0	19.593,9	19.894,9
	- gospodinjstva	11.842,9	13.179,3	14.283,1	15.030,4	15.793,9	17.140,7	18.535,5	19.521,6	19.310,8	19.529,7	19.295,3	19.333,9	19.633,6
	- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	191,5	204,8	219,7	212,3	229,2	266,8	260,0	265,9	260,2	257,4	258,7	260,0	261,3
8	DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	4.138,2	4.523,3	4.937,6	5.298,0	5.669,7	5.862,5	6.355,9	6.951,9	7.257,0	7.293,6	7.038,3	6.985,6	7.006,5
9	BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	5.354,4	6.128,8	7.047,1	7.473,3	8.774,1	10.704,1	11.456,0	7.908,3	7.935,0	7.567,5	7.010,9	7.264,5	7.463,9
10	BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	5.212,2	5.817,4	6.381,7	6.992,2	8.053,1	9.328,3	10.349,8	8.227,7	7.580,8	6.834,1	6.731,6	6.997,6	7.207,5
11	SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	142,2	311,4	665,4	481,1	721,0	1.375,8	1.106,2	-319,4	354,2	733,4	279,3	267,0	256,4

Vir podatkov: SURS; preračuni in napoved UMAR.

Tabela 6b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

realne stopnje rasti v %

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	3,8	2,9	4,4	4,0	5,8	6,9	3,6	-8,0	1,4	-0,2	-0,9	1,2	2,2
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	6,8	3,1	12,4	10,6	12,5	13,7	2,9	-17,2	9,5	6,8	1,4	5,4	6,1
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	4,9	6,7	13,3	6,7	12,2	16,7	3,7	-19,6	7,2	4,7	-1,6	4,9	5,5
4 SALDO menjave s tujino ¹	1,0	-1,9	-0,5	2,2	0,2	-2,0	-0,6	2,3	1,5	1,4	2,1	0,5	0,7
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	2,8	4,9	4,9	1,8	5,6	8,9	4,1	-10,0	-0,1	-1,6	-3,0	0,7	1,5
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	2,8	3,1	3,1	2,4	3,1	4,7	4,3	0,6	-0,1	-0,4	-1,8	0,0	1,2
7 ZASEBNA POTROŠNJA	2,6	3,4	3,0	2,1	2,8	6,1	3,7	-0,1	-0,7	-0,3	-1,2	0,2	1,5
- gospodinjstva	2,5	3,4	3,0	2,2	2,8	6,0	3,9	-0,1	-0,6	-0,2	-1,2	0,2	1,5
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	4,8	4,5	1,2	-7,5	4,8	12,9	-7,8	-2,6	-3,8	-2,1	0,5	0,5	0,5
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	3,3	2,3	3,3	3,5	4,0	0,6	6,1	2,9	1,5	-0,9	-3,5	-0,7	0,3
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	3,0	10,2	10,2	0,1	12,5	19,2	3,7	-33,6	-0,1	-5,6	-7,4	3,6	2,7
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	0,3	7,6	5,0	3,0	10,4	13,3	7,8	-23,3	-8,3	-10,7	-1,5	4,0	3,0
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI ¹	0,7	0,7	1,4	-0,7	0,7	2,0	-1,0	-4,0	1,9	1,0	-1,3	0,0	0,0

Vir podatkov: SURS; preračuni in napoved UMAR.
Opomba: ¹ Kot prispevek k realni rasti BDP (v odstotnih točkah).

Tabela 7a: Temeljni agregati nacionalnih računov

tekoče cene, mio EUR (fiksni tečaj 2007)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD	23.194,7	25.195,3	27.164,7	28.722,3	31.045,0	34.562,3	37.279,5	35.310,6	35.415,8	35.638,6	35.641,2	36.588,9	38.059,3
2 Saldo primarnih dohodkov s tujino (a-b)	-128,6	-193,7	-313,1	-243,6	-367,7	-734,5	-1.047,7	-717,3	-522,1	-588,7	-800,5	-814,8	-836,8
a) primarni dohodki iz tujine	450,1	482,0	563,3	765,4	1.032,5	1.333,5	1.373,9	733,8	704,8	1.024,7	1.130,0	1.175,9	1.246,3
b) primarni dohodki v tujino	578,7	675,7	876,3	1.009,0	1.400,3	2.068,0	2.421,6	1.451,2	1.226,9	1.613,4	1.930,5	1.990,8	2.083,2
3 BRUTO NACIONALNI DOHODEK (3=1+2)	23.066,2	25.001,5	26.851,6	28.478,7	30.677,3	33.827,9	36.231,9	34.593,3	34.893,7	35.049,9	34.840,6	35.774,0	37.222,5
4 Saldo tekočih transferjev s tujino (c-d)	63,0	31,6	-43,4	-143,1	-215,3	-227,3	-360,8	-249,3	46,4	115,4	43,5	85,7	13,7
c) tekoči transferji iz tujine	471,4	465,5	546,7	630,9	672,2	818,4	561,7	711,3	960,9	1.080,8	1.307,3	1.378,8	1.344,4
d) tekoči transferji v tujino	408,5	433,9	590,1	774,0	887,4	1.045,6	922,5	960,6	914,5	965,4	1.263,9	1.293,1	1.330,8
5 BRUTO NACIONALNI RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK (5=3+4)	23.129,2	25.033,1	26.808,2	28.335,5	30.462,0	33.600,6	35.871,0	34.344,0	34.940,1	35.165,3	34.884,1	35.859,8	37.236,1
6 Izdatki za končno potrošnjo (e+f)	17.364,3	18.858,4	20.049,8	21.038,9	22.228,3	24.113,2	26.574,9	26.856,8	27.202,9	27.572,4	27.412,1	27.784,2	28.617,7
e) zasebna potrošnja	12.942,7	14.079,5	14.932,7	15.586,5	16.403,6	18.123,6	19.816,6	19.704,7	19.840,4	20.225,6	20.347,0	20.714,8	21.390,5
f) državna potrošnja	4.421,7	4.778,9	5.117,2	5.452,3	5.824,7	5.989,6	6.758,3	7.152,0	7.362,5	7.346,8	7.065,1	7.069,4	7.227,2
7 BRUTO VARČEVANJE (7=5-6)	5.764,8	6.174,7	6.758,3	7.296,7	8.233,7	9.487,4	9.296,1	7.487,2	7.737,2	7.592,8	7.471,9	8.075,6	8.618,4
8 BRUTO INVESTICIJE	5.559,4	6.394,6	7.465,5	7.800,6	8.977,3	11.044,4	11.905,2	7.946,8	8.012,9	7.693,7	7.190,4	7.594,2	7.969,0
-investicije v osnovna sredstva	5.408,3	6.079,3	6.789,5	7.294,4	8.234,6	9.603,6	10.729,7	8.267,5	7.650,6	6.940,9	6.905,1	7.321,5	7.707,1
-spremembe zalog	151,1	315,3	676,0	506,3	742,7	1.440,8	1.175,5	-320,8	362,3	752,9	285,2	272,7	261,9
9 Saldo na računu tekočih transakcij (9=7-8)	205,5	-219,9	-707,1	-504,0	-743,6	-1.557,0	-2.609,1	-459,6	-275,7	-100,9	281,6	481,4	649,5

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 7b: **Temeljni agregati nacionalnih računov**

struktura v %, tekoče cene

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2 Saldo primarnih dohodkov s tujino (a-b)	-0,6	-0,8	-1,2	-0,8	-1,2	-2,1	-2,8	-2,0	-1,5	-1,7	-2,2	-2,2	-2,2
a) primarni dohodki iz tujine	1,9	1,9	2,1	2,7	3,3	3,9	3,7	2,1	2,0	2,9	3,2	3,2	3,3
b) primarni dohodki v tujino	2,5	2,7	3,2	3,5	4,5	6,0	6,5	4,1	3,5	4,5	5,4	5,4	5,5
3 BRUTO NACIONALNI DOHODEK (3=1+2)	99,4	99,2	98,8	99,2	98,8	97,9	97,2	98,0	98,5	98,3	97,8	97,8	97,8
4 Saldo tekočih transferjev s tujino (c-d)	0,3	0,1	-0,2	-0,5	-0,7	-0,7	-1,0	-0,7	0,1	0,3	0,1	0,2	0,0
c) tekoči transferji iz tujine	2,0	1,8	2,0	2,2	2,2	2,4	1,5	2,0	2,7	3,0	3,7	3,8	3,5
d) tekoči transferji v tujino	1,8	1,7	2,2	2,7	2,9	3,0	2,5	2,7	2,6	2,7	3,5	3,5	3,5
5 BRUTO NACIONALNI RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK (5=3+4)	99,7	99,4	98,7	98,7	98,1	97,2	96,2	97,3	98,7	98,7	97,9	98,0	97,8
6 Izdatki za končno potrošnjo (e+f)	74,9	74,8	73,8	73,2	71,6	69,8	71,3	76,1	76,8	77,4	76,9	75,9	75,2
e) zasebna potrošnja	55,8	55,9	55,0	54,3	52,8	52,4	53,2	55,8	56,0	56,8	57,1	56,6	56,2
f) državna potrošnja	19,1	19,0	18,8	19,0	18,8	17,3	18,1	20,3	20,8	20,6	19,8	19,3	19,0
7 BRUTO VARČEVANJE (7=5-6)	24,9	24,5	24,9	25,4	26,5	27,5	24,9	21,2	21,8	21,3	21,0	22,1	22,6
8 BRUTO INVESTICIJE	24,0	25,4	27,5	27,2	28,9	32,0	31,9	22,5	22,6	21,6	20,2	20,8	20,9
-investicije v osnovna sredstva	23,3	24,1	25,0	25,4	26,5	27,8	28,8	23,4	21,6	19,5	19,4	20,0	20,3
-spremembe zalog	0,7	1,3	2,5	1,8	2,4	4,2	3,2	-0,9	1,0	2,1	0,8	0,7	0,7
9 Saldo na računu tekočih transakcij (9=7-8)	0,9	-0,9	-2,6	-1,8	-2,4	-4,5	-7,0	-1,3	-0,8	-0,3	0,8	1,3	1,7

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 8: **Kazalci trga dela**

Števila v tisoč, kazalniki v %

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
napoved													
PONUDBA NA TRGU DELA													
Stopnja aktivnosti (15-64 let)	67,8	67,1	69,8	70,7	70,9	71,3	72,1	71,9	71,5	70,3	69,4	69,5	69,7
- 15-24 let	36,7	35,3	40,6	40,6	40,6	42,0	42,9	41,0	40,0	36,6	35,5	34,9	34,7
- 25-54 let	87,3	87,0	88,2	88,9	89,0	89,0	89,9	89,6	89,7	90,0	88,9	88,7	88,9
- 55-64 let	25,5	23,9	29,4	32,2	33,4	34,6	34,9	36,9	36,5	33,3	34,0	35,2	35,9
Stopnja aktivnosti (65 let in več)	7,4	6,5	8,6	6,8	6,8	8,2	7,7	6,2	7,5	6,7	6,6	5,7	5,3
Aktivno prebivalstvo po anketi	971	962	1007	1016	1022	1036	1042	1042	1042	1020	1004	999	996
- letna rast (v %)	-0,8	-1,0	4,7	0,9	0,6	1,4	0,6	0,0	0,0	-2,1	-1,5	-0,5	-0,3
POVPRAŠEVANJE NA TRGU DELA													
Letne rasti (v %)													
Bruto domači proizvod	3,8	2,9	4,4	4,0	5,8	6,9	3,6	-8,0	1,4	-0,2	-0,9	1,2	2,2
Produktivnost	3,8	3,2	4,0	4,5	4,2	3,5	1,0	-6,3	4,0	1,6	1,4	2,4	2,5
Zaposlenost po nacionalnih računih	0,0	-0,3	0,4	-0,5	1,5	3,3	2,6	-1,8	-2,5	-1,7	-2,2	-1,2	-0,3
Delovno aktivni po anketi	-0,7	-1,4	5,1	0,6	1,3	2,5	1,1	-1,5	-1,5	-3,1	-2,2	-1,0	-0,1
Formalno delovno aktivni *	0,3	-0,9	0,8	0,7	1,4	3,5	3,0	-2,4	-2,7	-1,3	-2,3	-1,1	-0,2
od teh: osebe v delovnem razmerju*	-0,1	0,1	0,3	1,0	1,4	3,3	3,1	-2,8	-2,6	-2,4	-2,4	-1,2	-0,3
Število (v tisoč)													
Zaposlenost po nac.računih (v tisoč)	934,2	931,4	935,1	930,8	945,2	976,7	1001,9	983,7	958,8	942,5	921,4	910,7	907,7
Formalno delovno aktivni	808,7	801,4	807,5	813,1	824,8	854,0	879,3	858,2	835,0	824,0	805,4	796,6	794,9
- osebe v delovnem razmerju*	721,4	722,1	724,4	731,6	741,6	766,0	789,9	767,4	747,2	729,1	711,8	702,9	700,8
- samozaposleni	87,3	79,2	83,1	81,5	83,3	87,9	89,4	90,8	87,8	94,9	93,7	93,7	94,1
Delovno aktivni po anketi	910	897	943	949	961	985	996	981	966	936	915	906	905
- stopnja zaposlenosti (15-64 let, v %)	63,4	62,6	65,3	66,0	66,6	67,8	68,8	67,5	66,2	64,4	63,1	62,9	63,2
Struktura delovno aktivnih po anketi (v %)													
v agrarnem sektorju	9,2	8,4	9,8	9,1	9,6	9,9	8,6	9,1	8,8	8,7	8,8	8,6	8,4
v industriji in gradbeništvu	38,6	37,5	36,5	37,1	35,5	35,2	35,3	33,2	32,6	31,5	31,1	31,0	30,9
v storitvah	52,2	54,1	53,7	53,8	54,9	54,9	56,2	57,7	58,6	59,8	60,2	60,4	60,7
BREZPOSELNOST													
Brezposelni po anketi	61,7	64,4	63,8	66,5	61,0	50,4	46,3	61,0	75,5	83,8	88,8	92,7	91,0
Registrirani brezposelni (povprečje v letu)	102,8	97,7	92,8	91,9	85,8	71,3	63,2	86,4	100,5	110,7	118,8	123,9	121,6
Stopnja brezposelnosti po anketi (v %)	6,4	6,7	6,3	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9	7,3	8,1	8,8	9,3	9,1
Stopnja registrir. brezposelnosti (v %)	11,3	10,9	10,3	10,2	9,4	7,7	6,7	9,1	10,7	11,8	12,9	13,5	13,3

Vir podatkov: SURS, ZRSZ; napoved UMAR in Eurostat (projekcija Europop 2008 od leta 2012 dalje).
Opomba: * po statističnem registru delovno aktivnega prebivalstva, vključno z oceno samostojnih kmetov.

Tabela 9: Indikatorji mednarodne konkurenčnosti

letne stopnje rasti, v %

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved	
Efektivni tečaj ¹												
Nominalno	-3,1	-0,4	-1,3	-1,0	-0,1	0,4	0,7	1,1	-2,1	-0,1	-0,8	0,0
Realno - deflator cene življenjskih potrebščin	2,2	3,3	0,0	-0,7	0,3	1,7	2,5	1,3	-1,8	-1,0	-0,7	0,0
Realno - deflator stroški dela na enoto proizvoda gospodarstvo	0,7	2,1	1,8	-0,9	0,0	1,3	3,0	6,2	-1,2	-0,8	-2,4	-1,6
Komponente stroškov dela na enoto proizvoda												
Nominalni stroški dela na enoto proizvoda	5,8	4,4	3,6	1,5	1,1	2,6	6,2	8,7	0,3	0,4	0,4	-0,5
Sredstva za zaposlene na zaposlenega, nominalno	9,9	7,8	7,7	6,0	5,4	6,2	7,2	1,8	4,3	2,0	1,8	2,0
Produktivnost dela, realno ²	3,9	3,2	4,0	4,5	4,2	3,4	1,0	-6,3	4,0	1,6	1,4	2,4
Realni stroški dela na enoto proizvoda	-1,7	-1,0	0,3	-0,2	-1,0	-1,5	2,0	5,6	1,4	-0,4	-0,5	-1,9
Produktivnost dela, nominalno ³	11,8	9,0	7,4	6,2	6,4	7,7	5,1	-3,5	2,9	2,4	2,3	3,9

Vir podatkov: SURS statistika nacionalnih računov, BS, ECB, OECD, Consensus Forecasts Feb 2012, napoved in preračuni UMAR.
Opombe: ¹ Harmonizirani efektivni tečaj; skupina 20 držav partneric in 17 držav evrskega območja; Rast vrednosti pomeni apreciacijo nacionalne valute in obratno;
² Bruto domači proizvod na zaposlenega, v stalnih cenah; ³ Bruto domači proizvod na zaposlenega, v tekočih cenah.

Tabela 10: **Plačilna bilanca (Plačilno bilančna statistika)**

v mio EUR

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
											napoved		
I. TEKOČI RAČUN	247	-196	-720	-498	-771	-1.646	-2.574	-456	-297	-168	226	423	588
1. BLAGO	-265	-543	-1.009	-1.026	-1.151	-1.666	-2.648	-703	-1.205	-1.297	-729	-638	-484
1.1.Izvoz blaga	11.082	11.417	12.933	14.599	17.028	19.798	20.032	16.167	18.386	20.675	21.341	23.009	24.995
1.2.Uvoz blaga	11.347	11.960	13.942	15.625	18.179	21.464	22.680	16.870	19.591	21.971	22.070	23.647	25.478
2. STORITVE	620	540	688	920	993	1.047	1.424	1.165	1.308	1.617	1.712	1.791	1.895
2.1.Izvoz storitev	2.440	2.465	2.783	3.214	3.572	4.145	4.957	4.347	4.633	4.992	5.176	5.476	5.826
- Transport	635	680	809	923	1.058	1.259	1.436	1.085	1.206	1.308	1.354	1.421	1.508
- Potovanja	1.143	1.186	1.312	1.451	1.555	1.665	1.827	1.804	1.935	2.129	2.192	2.313	2.454
- Ostalo	662	599	662	840	959	1.221	1.694	1.458	1.492	1.556	1.631	1.741	1.864
2.2.Uvoz storitev	1.820	1.925	2.095	2.293	2.580	3.098	3.533	3.182	3.325	3.376	3.465	3.685	3.931
- Transport	385	420	485	525	601	734	875	648	710	722	732	769	803
- Potovanja	635	664	703	707	772	831	922	913	923	827	843	877	930
- Ostalo	800	841	906	1.061	1.206	1.533	1.736	1.621	1.692	1.826	1.889	2.040	2.198
1.,2. BLAGO IN STORITVE	355	-3	-322	-106	-158	-619	-1.224	463	103	320	983	1.152	1.411
Izvoz blaga in storitev	13.521	13.882	15.715	17.813	20.601	23.944	24.989	20.514	23.019	25.667	26.518	28.485	30.821
Uvoz blaga in storitev	13.166	13.885	16.037	17.918	20.759	24.562	26.213	20.052	22.916	25.347	25.535	27.333	29.410
3. DOHODKI	-168	-219	-322	-295	-440	-789	-1.062	-766	-507	-643	-801	-815	-837
3.1.Premij	490	510	530	647	872	1.169	1.262	666	682	900	1.130	1.176	1.246
- Od dela	207	192	201	205	218	229	238	198	233	295	298	310	325
- Od kapitala	282	318	329	442	654	940	1.024	468	449	605	832	866	921
3.2.Izdatki	657	728	852	942	1.312	1.957	2.324	1.432	1.188	1.542	1.930	1.991	2.083
- Od dela	47	57	63	77	110	179	263	128	94	98	95	97	105
- Od kapitala	610	671	789	866	1.202	1.778	2.062	1.303	1.094	1.444	1.835	1.894	1.978
4. TEKOČI TRANSFERJI	60	26	-76	-97	-173	-239	-287	-152	106	154	43	86	14
4.1.Premij	500	474	561	738	785	941	887	966	1.218	1.335	1.307	1.379	1.344
4.2.Izdatki	439	449	638	835	958	1.180	1.174	1.118	1.112	1.181	1.264	1.293	1.331
II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN	3	46	698	970	1.092	1.920	2.605	154	319	-414			
A. KAPITALSKI RAČUN	-164	-165	-96	-114	-131	-52	-25	-9	8	-102			
1.Kapitalski transferji	-163	-164	-96	-109	-126	-51	-26	-4	16	-98			
2.Patenti in licence	-1	-2	0	-5	-5	-1	1	-5	-8	-4			
B. FINANČNI RAČUN	167	211	794	1.084	1.223	1.972	2.631	164	311	-312			
1.Neposredne naložbe	1.556	-151	224	-43	-174	-210	346	-644	334	794			
- Domače v tujini	-166	-421	-441	-516	-687	-1.317	-983	-174	60	8			
- Tuje v Sloveniji	1.722	270	665	473	513	1.106	1.329	-470	274	786			
2.Naložbe v vrednostne papirje	-69	-223	-637	-1.313	-1.442	-2.255	572	4.628	1.947	1.891			
3.Finančni derivativi	0	0	6	-10	-13	-15	46	-2	-117	-137			
4. Ostale naložbe	565	849	945	2.639	1.571	4.313	1.645	-3.985	-1.872	-2.933			
4.1.Terjatve	-538	-730	-1.308	-1.459	-1.939	-4.741	-333	-277	683	-1.734			
4.2.Obveznosti	1.104	1.579	2.252	4.098	3.510	9.054	1.978	-3.708	-2.555	-1.199			
5. Mednarodne denarne rezerve (BS)	-1.885	-264	256	-189	1.281	140	21	167	19	72			
III. STATISTIČNA NAPAKA	-250	150	22	-473	-321	-273	-31	302	-21	582			

Vir podatkov: BS; napoved UMAR.

Tabela 11a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

v mio EUR (fiksni tečaj), tekoče cene

BILANCA PRIHODKOV	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I. SKUPAJ PRIHODKI	8.547	9.082	10.338	11.196	11.976	12.959	14.006	15.339	14.408	14.794
DAVČNI PRIHODKI	7.840	8.355	9.560	10.211	10.884	11.762	12.758	13.937	12.955	12.848
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	1.493	1.648	1.922	2.115	2.242	2.735	2.918	3.442	2.805	2.491
Dohodnina	1.206	1.335	1.474	1.596	1.648	1.793	1.805	2.185	2.092	2.039
Davek od dobička pravnih oseb	287	314	448	519	594	942	1.113	1.257	712	449
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	2.927	3.231	3.502	3.753	3.988	4.231	4.598	5.095	5.161	5.234
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	348	392	448	491	526	473	418	258	28	28
Davek na izplačane plače	330	371	430	472	506	450	392	230	0	0
Posebni davek na določene prejemke	18	20	19	19	20	23	27	28	28	28
DAVKI NA PREMOŽENJE	138	144	144	165	170	189	206	215	207	220
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	2.810	2.807	3.399	3.575	3.915	4.077	4.498	4.805	4.660	4.781
DAVKI NA MEDN. TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	124	131	145	81	39	51	117	120	91	91
DRUGI DAVKI	1	2	1	31	4	5	2	2	3	4
NEDAVČNI PRIHODKI	580	559	623	677	633	633	709	855	684	923
KAPITALSKI PRIHODKI	43	63	66	87	113	167	136	118	107	176
DONACIJE	45	59	56	8	9	5	12	10	11	13
TRANSFERNI PRIHODKI	39	46	33	31	34	43	43	54	54	110
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	0	0	0	183	302	348	348	365	597	723

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 11b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

deleži v primerjavi z BDP v %

BILANCA PRIHODKOV	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I. SKUPAJ PRIHODKI	41,2	39,2	41,0	41,2	41,7	41,7	40,5	41,1	40,8	41,8
DAVČNI PRIHODKI	37,8	36,0	37,9	37,6	37,9	37,9	36,9	37,4	36,7	36,3
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	7,2	7,1	7,6	7,8	7,8	8,8	8,4	9,2	7,9	7,0
Dohodnina	5,8	5,8	5,8	5,9	5,7	5,8	5,2	5,9	5,9	5,8
Davek od dobička pravnih oseb	1,4	1,4	1,8	1,9	2,1	3,0	3,2	3,4	2,0	1,3
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	14,1	13,9	13,9	13,8	13,9	13,6	13,3	13,7	14,6	14,8
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,5	1,2	0,7	0,1	0,1
Davek na izplačane plače	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8	1,4	1,1	0,6	0,0	0,0
Posebni davek na določene prejemke	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
DAVKI NA PREMOŽENJE	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	13,5	12,1	13,5	13,2	13,6	13,1	13,0	12,9	13,2	13,5
DAVKI NA MEDN. TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	0,6	0,6	0,6	0,3	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
DRUGI DAVKI	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NEDAVČNI PRIHODKI	2,8	2,4	2,5	2,5	2,2	2,0	2,1	2,3	1,9	2,6
KAPITALSKI PRIHODKI	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4	0,3	0,3	0,5
DONACIJE	0,2	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TRANSFERNI PRIHODKI	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	0,0	0,0	0,0	0,7	1,1	1,1	1,0	1,0	1,7	2,0

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 12a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

mio EUR (fiksni tečaj), tekoče cene,

BILANCA ODHODKOV	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
II. SKUPAJ ODHODKI	8.811	9.733	10.666	11.552	12.276	13.209	13.915	15.442	16.368	16.693
TEKOČI ODHODKI	4.191	4.668	5.114	5.150	5.354	5.689	5.951	6.557	6.800	6.960
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	1.905	2.149	2.342	2.456	2.521	2.671	2.761	3.037	3.363	3.359
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOC. VARNOST	336	386	424	466	495	509	515	542	549	553
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	1.610	1.743	1.884	1.794	1.911	2.073	2.212	2.527	2.510	2.512
PLAČILA OBRESTI	304	349	387	384	372	376	357	335	336	488
REZERVE	38	41	78	50	55	59	105	116	42	47
TEKOČI TRANSFERI	3.789	4.202	4.579	5.216	5.599	5.926	6.144	6.743	7.340	7.629
SUBVENCIJE	264	252	290	324	381	403	423	477	598	582
TRANSFERI POSAMEZNIKOM	3.427	3.799	4.115	4.396	4.629	4.871	5.093	5.619	6.024	6.278
DRUGI TEKOČI TRANSFERI	98	151	174	496	589	651	628	647	718	769
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	830	863	972	1.017	1.038	1.306	1.464	1.714	1.789	1.707
INVESTICIJSKI ODHODKI	534	537	593	631	654	901	1.130	1.256	1.294	1.311
INVESTICIJSKI TRANSFERI	296	326	379	386	383	405	334	459	495	396
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	0	0	0	170	286	288	356	428	439	397
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-264	-651	-327	-356	-300	-250	91	-103	-1.961	-1.899

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 12b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

deleži v primerjavi z BDP v %

BILANCA ODHODKOV	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
II. SKUPAJ ODHODKI	42,4	42,0	42,3	42,5	42,7	42,5	40,3	41,4	46,4	47,1
TEKOČI ODHODKI	20,2	20,1	20,3	19,0	18,6	18,3	17,2	17,6	19,3	19,7
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	9,2	9,3	9,3	9,0	8,8	8,6	8,0	8,1	9,5	9,5
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOC. VARNOST	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,5	1,6	1,6
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	7,8	7,5	7,5	6,6	6,7	6,7	6,4	6,8	7,1	7,1
PLAČILA OBRESTI	1,5	1,5	1,5	1,4	1,3	1,2	1,0	0,9	1,0	1,4
REZERVE	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	0,1
TEKOČI TRANSFERI	18,2	18,1	18,2	19,2	19,5	19,1	17,8	18,1	20,8	21,5
SUBVENCIJE	1,3	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	1,3	1,7	1,6
TRANSFERI POSAMEZNIKOM	16,5	16,4	16,3	16,2	16,1	15,7	14,7	15,1	17,1	17,7
DRUGI TEKOČI TRANSFERI	0,5	0,7	0,7	1,8	2,0	2,1	1,8	1,7	2,0	2,2
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	4,0	3,7	3,9	3,7	3,6	4,2	4,2	4,6	5,1	4,8
INVESTICIJSKI ODHODKI	2,6	2,3	2,4	2,3	2,3	2,9	3,3	3,4	3,7	3,7
INVESTICIJSKI TRANSFERI	1,4	1,4	1,5	1,4	1,3	1,3	1,0	1,2	1,4	1,1
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	0,0	0,0	0,0	0,6	1,0	0,9	1,0	1,1	1,2	1,1
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-1,3	-2,8	-1,3	-1,3	-1,0	-0,8	0,3	-0,3	-5,6	-5,4

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 13: Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij

		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
Aritmetično povprečje napak,ME									
UMAR	2002 - 2008	-0,03	-0,17	-0,24	0,03	-0,76	-0,36	-0,47	0,11
	2002 - 2009	1,46	1,21	0,26	0,09	-0,38	0,06	-0,48	0,11
	2002 - 2010	1,28	1,04	0,17	0,04	-0,36	0,02	-0,48	0,13
	2002 - 2011	1,41	1,21	0,39	0,21	-0,34	0,11	-0,39	0,10
	1997 - 2008	0,01	-0,19	-0,10	0,09	-0,97	-0,45	-0,28	0,14
	1997 - 2009	1,00	0,73	0,20	-0,04	-0,70	-0,17	-0,29	0,14
	1997 - 2010	0,91	0,65	0,14	-0,06	-0,66	-0,18	-0,31	0,15
	1997 - 2011	1,03	0,80	0,29	0,06	-0,63	-0,10	-0,26	0,13
BS	2002 - 2008	-0,11	-0,43	-0,39	-0,10	-0,88	-0,81	-0,46	-0,03
	2002 - 2009	1,36	1,04	0,39	0,05	-0,39	-0,39	-0,46	0,00
	2002 - 2010	1,29	0,97	0,36	0,03	-0,34	-0,38	-0,43	-0,06
	2002 - 2011	1,36	1,08	0,52	0,18	-0,34	-0,31	-0,30	0,07
SKEP	2002 - 2008	-0,14	-0,24	-0,33	0,04	-0,63	-0,43	-0,24	0,06
	2002 - 2009	1,38	1,19	0,38	0,14	-0,23	-0,04	-0,20	0,04
	2002 - 2010	1,27	1,00	0,28	0,08	-0,20	-0,09	-0,18	0,04
	2002 - 2011	1,36	1,11	0,44	0,19	-0,16	-0,03	-0,08	0,02
	1997 - 2008	-0,18	-0,14	-0,26	0,10	-0,99	-0,71	-0,32	0,09
	1997 - 2009	0,83	0,80	0,17	0,15	-0,69	-0,43	-0,28	0,08
	1997 - 2010	0,80	0,70	0,12	0,11	-0,64	-0,43	-0,26	0,08
	1997 - 2011	0,90	0,80	0,24	0,25	-0,58	-0,36	-0,19	0,06
EC	2002 - 2008	-0,23	-0,34	-0,37	-0,16	-0,36	-0,10	-0,13	0,17
	2002 - 2009	1,25	1,04	0,23	-0,09	-0,01	0,26	-0,14	0,15
	2002 - 2010	1,06	0,93	0,19	-0,09	0,01	0,22	-0,12	0,17
	2002 - 2011	1,15	1,05	0,38	0,05	0,03	0,22	-0,03	0,16
IMF	2002 - 2008	-0,19	-0,39	-0,42	-0,34	-0,66	-0,63	-0,58	0,07
	2002 - 2009	1,25	1,10	0,27	0,09	-0,39	-0,25	-0,56	0,01
	2002 - 2010	1,13	0,91	0,23	0,03	-0,38	-0,26	-0,53	-0,02
	2002 - 2011	1,24	1,08	0,43	0,24	-0,29	-0,18	-0,44	-0,02
WIIW	2002 - 2008	-0,73	-0,29	-0,23	-0,43	-1,53	-0,90	-0,44	-0,01
	2002 - 2009	0,90	1,26	0,78	0,10	-1,01	-0,28	-0,19	0,06
	2002 - 2010	0,89	1,10	0,67	0,01	-0,82	-0,22	-0,20	0,02
	2002 - 2011	1,02	1,21	0,82	0,23	-0,72	-0,18	-0,08	0,09

Tabela 13: Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij - nadaljevanje

		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
Povprečna absolutna napaka, MAE									
UMAR	2002 - 2008	1,14	1,00	0,76	0,43	1,10	0,87	0,47	0,17
	2002 - 2009	2,49	2,24	1,14	0,44	1,25	1,14	0,48	0,16
	2002 - 2010	2,23	2,02	1,08	0,42	1,13	1,04	0,48	0,18
	2002 - 2011	2,27	2,09	1,21	0,55	1,04	1,03	0,47	0,18
	1997 - 2008	1,08	0,90	0,71	0,49	1,34	0,93	0,51	0,19
	1997 - 2009	1,98	1,73	0,95	0,49	1,42	1,10	0,51	0,18
	1997 - 2010	1,84	1,62	0,93	0,48	1,32	1,04	0,51	0,19
	1997 - 2011	1,90	1,70	1,02	0,56	1,24	1,03	0,50	0,19
BS	2002 - 2008	1,06	1,03	0,79	0,50	1,05	0,81	0,46	0,26
	2002 - 2009	2,39	2,31	1,41	0,58	1,27	1,04	0,46	0,25
	2002 - 2010	2,20	2,10	1,27	0,52	1,11	0,96	0,43	0,28
	2002 - 2011	2,18	2,10	1,34	0,62	1,03	0,89	0,48	0,27
SKEP	2002 - 2008	1,03	0,93	0,79	0,59	1,20	0,91	0,41	0,09
	2002 - 2009	2,40	2,21	1,35	0,61	1,38	1,14	0,38	0,09
	2002 - 2010	2,18	2,02	1,26	0,59	1,22	1,07	0,33	0,09
	2002 - 2011	2,18	2,03	1,32	0,65	1,12	1,01	0,38	0,10
	1997 - 2008	0,95	1,00	0,76	0,68	1,61	1,11	0,62	0,19
	1997 - 2009	1,87	1,85	1,11	0,69	1,69	1,24	0,58	0,18
	1997 - 2010	1,75	1,74	1,06	0,67	1,56	1,18	0,54	0,18
	1997 - 2011	1,79	1,77	1,12	0,77	1,46	1,14	0,55	0,18
EC	2002 - 2008	1,03	1,06	0,89	0,41	1,44	1,07	0,27	0,20
	2002 - 2009	2,35	2,26	1,33	0,41	1,56	1,29	0,26	0,18
	2002 - 2010	2,14	2,02	1,19	0,38	1,41	1,16	0,23	0,19
	2002 - 2011	2,13	2,03	1,28	0,47	1,29	1,06	0,29	0,18
IMF	2002 - 2008	0,99	1,01	0,88	0,57	1,31	1,23	0,64	0,19
	2002 - 2009	2,28	2,33	1,41	0,89	1,34	1,38	0,61	0,21
	2002 - 2010	2,04	2,13	1,26	0,83	1,22	1,26	0,57	0,22
	2002 - 2011	2,06	2,18	1,36	0,96	1,15	1,18	0,56	0,20
WIIW	2002 - 2008	1,47	1,14	0,94	0,71	2,13	1,19	0,81	0,30
	2002 - 2009	2,83	2,51	1,80	1,10	2,19	1,55	0,91	0,34
	2002 - 2010	2,60	2,26	1,62	1,06	2,02	1,40	0,84	0,33
	2002 - 2011	2,56	2,25	1,68	1,17	1,84	1,28	0,86	0,37

Tabela 13: Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij - nadaljevanje

		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
Koren povprečne kvadratne napake, RMSE									
UMAR	2002 - 2008	1,31	1,14	0,88	0,60	1,45	1,12	0,64	0,23
	2002 - 2009	4,38	4,00	1,58	0,58	1,58	1,49	0,62	0,22
	2002 - 2010	4,13	3,77	1,50	0,56	1,49	1,41	0,61	0,23
	2002 - 2011	4,00	3,68	1,61	0,76	1,42	1,37	0,59	0,23
	1997 - 2008	1,21	1,03	0,89	0,63	1,78	1,24	0,67	0,28
	1997 - 2009	3,36	3,30	1,35	0,62	1,83	1,47	0,66	0,27
	1997 - 2010	3,48	3,17	1,32	0,60	1,76	1,42	0,65	0,27
	1997 - 2011	3,43	3,14	1,41	0,73	1,69	1,39	0,64	0,27
BS	2002 - 2008	1,19	1,19	0,96	0,59	1,47	1,18	0,53	0,32
	2002 - 2009	4,28	4,15	2,24	0,67	1,68	1,44	0,53	0,31
	2002 - 2010	4,05	3,91	2,11	0,64	1,57	1,36	0,50	0,33
	2002 - 2011	3,89	3,77	2,10	0,77	1,49	1,29	0,55	0,32
SKEP	2002 - 2008	1,17	1,08	0,94	0,70	1,53	1,14	0,53	0,11
	2002 - 2009	4,38	4,09	2,07	0,71	1,70	1,43	0,49	0,11
	2002 - 2010	4,13	3,86	1,96	0,68	1,60	1,36	0,46	0,11
	2002 - 2011	3,98	3,72	1,95	0,75	1,52	1,30	0,51	0,12
	1997 - 2008	1,08	1,19	0,92	0,86	1,98	1,46	0,74	0,31
	1997 - 2009	3,61	3,43	1,71	0,86	2,04	1,60	0,71	0,30
	1997 - 2010	3,47	3,30	1,66	0,83	1,96	1,54	0,68	0,29
	1997 - 2011	3,40	3,23	1,67	0,97	1,89	1,49	0,69	0,28
EC	2002 - 2008	1,19	1,21	1,05	0,50	1,71	1,22	0,43	0,26
	2002 - 2009	4,25	3,95	1,84	0,49	1,81	1,51	0,40	0,24
	2002 - 2010	4,01	3,72	1,74	0,46	1,71	1,42	0,38	0,25
	2002 - 2011	3,86	3,59	1,78	0,60	1,62	1,35	0,44	0,24
IMF	2002 - 2008	1,14	1,19	0,99	0,67	1,58	1,57	0,89	0,22
	2002 - 2009	4,14	4,22	2,03	1,26	1,57	1,69	0,85	0,25
	2002 - 2010	3,90	3,98	1,91	1,20	1,48	1,60	0,81	0,26
	2002 - 2011	3,76	3,86	1,94	1,32	1,42	1,53	0,77	0,24
WIIW	2002 - 2008	1,73	1,31	1,08	0,79	3,20	1,58	1,00	0,43
	2002 - 2009	4,64	4,45	2,94	1,53	3,13	2,07	1,10	0,46
	2002 - 2010	4,38	4,20	2,77	1,46	2,96	1,95	1,04	0,44
	2002 - 2011	4,22	4,04	2,72	1,55	2,81	1,85	1,04	0,47

Tabela 13: **Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij - nadaljevanje**

		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
Standardizirana povprečna absolutna napaka, stdMAE									
UMAR	2002 - 2008	0,89	0,78	0,59	0,33	0,58	0,46	0,25	0,09
	2002 - 2009	0,57	0,51	0,26	0,10	0,58	0,53	0,22	0,08
	2002 - 2010	0,54	0,49	0,26	0,10	0,53	0,49	0,22	0,08
	2002 - 2011	0,57	0,53	0,30	0,14	0,49	0,49	0,22	0,09
	1997 - 2008	1,03	0,86	0,68	0,46	0,55	0,38	0,21	0,08
	1997 - 2009	0,57	0,50	0,28	0,14	0,52	0,40	0,19	0,07
	1997 - 2010	0,55	0,48	0,28	0,14	0,47	0,37	0,18	0,07
	1997 - 2011	0,57	0,51	0,31	0,17	0,44	0,36	0,18	0,07
BS	2002 - 2008	0,82	0,80	0,61	0,39	0,56	0,43	0,24	0,14
	2002 - 2009	0,55	0,53	0,32	0,13	0,59	0,48	0,22	0,12
	2002 - 2010	0,53	0,51	0,31	0,13	0,52	0,45	0,20	0,13
	2002 - 2011	0,55	0,53	0,34	0,16	0,49	0,42	0,23	0,13
SKEP	2002 - 2008	0,80	0,72	0,61	0,46	0,64	0,49	0,22	0,05
	2002 - 2009	0,55	0,51	0,31	0,14	0,64	0,53	0,18	0,04
	2002 - 2010	0,53	0,49	0,30	0,14	0,57	0,50	0,16	0,04
	2002 - 2011	0,55	0,51	0,33	0,16	0,53	0,48	0,18	0,05
	1997 - 2008	0,90	0,95	0,72	0,65	0,66	0,45	0,25	0,08
	1997 - 2009	0,54	0,54	0,32	0,20	0,62	0,45	0,21	0,07
	1997 - 2010	0,52	0,52	0,32	0,20	0,56	0,42	0,19	0,06
	1997 - 2011	0,54	0,53	0,34	0,23	0,51	0,40	0,19	0,06
EC	2002 - 2008	0,80	0,82	0,69	0,32	0,77	0,57	0,14	0,11
	2002 - 2009	0,54	0,52	0,30	0,09	0,73	0,60	0,12	0,08
	2002 - 2010	0,52	0,49	0,29	0,09	0,66	0,54	0,11	0,09
	2002 - 2011	0,54	0,51	0,32	0,12	0,61	0,50	0,14	0,09
IMF	2002 - 2008	0,77	0,79	0,68	0,44	0,70	0,65	0,34	0,10
	2002 - 2009	0,52	0,53	0,32	0,20	0,62	0,64	0,28	0,10
	2002 - 2010	0,50	0,52	0,31	0,20	0,57	0,59	0,27	0,10
	2002 - 2011	0,52	0,55	0,34	0,24	0,55	0,56	0,26	0,10
WIIW	2002 - 2008	1,15	0,89	0,73	0,56	1,13	0,63	0,43	0,16
	2002 - 2009	0,65	0,57	0,41	0,25	1,02	0,72	0,43	0,16
	2002 - 2010	0,63	0,55	0,39	0,26	0,95	0,66	0,40	0,16
	2002 - 2011	0,64	0,57	0,42	0,29	0,88	0,61	0,41	0,18

Tabela 13: Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij - nadaljevanje

		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
Standardiziran koren povprečne kvadratne napake, stdRMSE									
UMAR	2002 - 2008	1,02	0,88	0,69	0,46	0,77	0,60	0,34	0,12
	2002 - 2009	1,00	0,91	0,36	0,13	0,74	0,70	0,29	0,10
	2002 - 2010	1,00	0,91	0,36	0,14	0,70	0,66	0,29	0,11
	2002 - 2011	1,01	0,92	0,41	0,19	0,67	0,65	0,28	0,11
	1997 - 2008	1,15	0,98	0,84	0,60	0,73	0,51	0,27	0,11
	1997 - 2009	1,05	0,96	0,39	0,18	0,67	0,54	0,24	0,10
	1997 - 2010	1,04	0,95	0,39	0,18	0,47	0,37	0,18	0,07
	1997 - 2011	1,03	0,94	0,42	0,22	0,44	0,36	0,18	0,07
BS	2002 - 2008	0,93	0,92	0,75	0,46	0,78	0,63	0,28	0,17
	2002 - 2009	0,98	0,95	0,51	0,15	0,79	0,67	0,25	0,14
	2002 - 2010	0,98	0,95	0,51	0,15	0,74	0,64	0,23	0,16
	2002 - 2011	0,98	0,95	0,53	0,19	0,71	0,62	0,26	0,15
SKEP	2002 - 2008	0,91	0,84	0,74	0,54	0,81	0,61	0,28	0,06
	2002 - 2009	1,00	0,93	0,47	0,16	0,79	0,67	0,23	0,05
	2002 - 2010	1,00	0,94	0,48	0,17	0,75	0,64	0,22	0,05
	2002 - 2011	1,00	0,94	0,49	0,19	0,72	0,62	0,24	0,06
	1997 - 2008	1,03	1,14	0,87	0,82	0,81	0,60	0,30	0,13
	1997 - 2009	1,05	1,00	0,50	0,25	0,75	0,59	0,26	0,11
	1997 - 2010	1,04	0,98	0,49	0,25	0,70	0,55	0,24	0,10
	1997 - 2011	1,02	0,97	0,50	0,29	0,66	0,52	0,24	0,10
EC	2002 - 2008	0,92	0,94	0,82	0,39	0,91	0,65	0,23	0,14
	2002 - 2009	0,97	0,90	0,42	0,11	0,84	0,70	0,19	0,11
	2002 - 2010	0,97	0,90	0,42	0,11	0,80	0,67	0,18	0,12
	2002 - 2011	0,97	0,90	0,45	0,15	0,77	0,64	0,21	0,11
IMF	2002 - 2008	0,89	0,93	0,77	0,52	0,84	0,83	0,48	0,12
	2002 - 2009	0,94	0,96	0,46	0,29	0,73	0,79	0,40	0,12
	2002 - 2010	0,95	0,97	0,46	0,29	0,70	0,75	0,38	0,12
	2002 - 2011	0,95	0,97	0,49	0,33	0,67	0,73	0,37	0,12
WIIW	2002 - 2008	1,35	1,02	0,84	0,62	1,70	0,84	0,53	0,23
	2002 - 2009	1,06	1,02	0,67	0,35	1,46	0,97	0,51	0,21
	2002 - 2010	1,06	1,02	0,67	0,36	1,39	0,92	0,49	0,21
	2002 - 2011	1,06	1,02	0,68	0,39	1,34	0,88	0,49	0,23

Opomba: * Ocene uspešnosti napovedi temeljijo na podatkih, ki so bili razpoložljivi ob pomladanski napovedi 2012.
Negativne vrednosti pomenijo precenitev, pozitivne vrednosti pa podcenitev dejanskih gibanj.
Podatki BS in WIIW za napoved inflacije PNt+1 zajemajo obdobje od leta 2003. Podatki WIIW za napoved BDP PNt+1 zajemajo obdobje od leta 2003.

PNt+1 - Pomladanska napoved za prihodnje leto
JNt+1 - Jesenska napoved za prihodnje leto
PNt - Pomladanska napoved za tekoče leto
JNt - Jesenska napoved za tekoče leto

Vir podatkov:
Pomladanska, Jesenska napoved gospodarskih gibanj (marec, september). Ljubljana, UMAR.
Poročilo o cenovni stabilnosti (april, oktober). Ljubljana, BS.
Konjunkturna gibanja (maj, november). Ljubljana, GZS, SKEP.
Spring Economic Forecast, Autumn Economic Forecast (maj, november). EC.
World Economic Outlook (april, oktober). Washington, IMF.
Current Analyses and Forecasts (februar, junij). WIIW.

Seznam kratic

Kratice uporabljene v besedilu

AJPES – Agencija za javnopravne evidence in storitve, **BDP** – Bruto domači proizvod, **BS** – Banka Slovenije, **CPI** – Index of Consumer Prices, **ECB** – European Central Bank, **EFSSF** – European Financial Stability Facility, **EK** – Evropska komisija, **ESA** – European System of Accounts, **EU** – European union, **EMU** – European monetary union, **IEA** – International Energy Agency, **IMF** – International Monetary Fund, **MF** – Ministrstvo za finance, **MNZ** – Ministrstvo za notranje zadeve, **MZ** – Ministrstvo za zdravje, **MJU** – ministrstvo za javno upravo, **NFI** – Nedenarne finančne institucije, **NPISG** – Neprofitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva, **PMI** – Purchasing Managers Index, **RS** – Republika Slovenija, **RULC** – Real unit labour cost (realni stroški dela na enoto proizvoda), **SKD** – Standardna klasifikacija dejavnosti, **SMTK** – Standardna mednarodna trgovinska klasifikacija, **SRDAP** – Statistični register delovno aktivnega prebivalstva, **SURS** – Statistični urad RS, **TFP** – Total Factor Productivity (skupna faktorska produktivnost), **UJP** – Uprava za javne prihodke, **RULC** – Real Unit Labour Cost (realni stroški dela na enoto proizvoda), **UMAR** – Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, **WIIW** – The Vienna Institute for International Economic Studies, **ZRSZ** – Zavod RS za zaposlovanje, **ZZSZ** – Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Kratice Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD 2008)

A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, **B** – Rudarstvo, **C** – Predelovalne dejavnosti, **10** – Prz. živil, **11** – Prz. pijač, **12** – Prz. tobanih izdelkov, **13** – Prz. tekstilij, **14** – Prz. oblačil, **15** – Prz. usnja, usnjenih in sorodnih izd., **16** – Obd., predel. lesa; izd. iz lesa ipd. rz. poh., **17** – Prz. papirja in izd. iz papirja, **18** – Tisk. in razm. posnetih nosilcev zapisa, **19** – Prz. koksa in naftnih derivatov, **20** – Prz. kemikalij, kemičnih izd., **21** – Prz. farmac. surovin in preparatov, **22** – Prz. izd. iz gume in plastičnih mas, **23** – Prz. nekovinskih mineralnih izd., **24** – Prz. kovin, **25** – Prz. kovinskih izd., rz. strojev in naprav, **26** – Prz. rač., elektronskih, optičnih izd., **27** – Prz. električnih naprav, **28** – Prz. dr. strojev in naprav, **29** – Prz. mot. voz., prikolic in polprikolic, **30** – Prz. dr. vozil in plovil, **31** – Prz. pohištva, **32** – Dr. raznovrstne predelovalne dej., **33** – Popravila in montaža strojev in naprav, **D** – Oskrba z električno energijo, plinom in paro, **E** – Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja, **F** – Gradbeništvo, **G** – Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil, **H** – Promet in skladiščenje, **I** – Gostinstvo, **J** – Informacijske in komunikacijske dejavnosti, **K** – Finančne in zavarovalniške dejavnosti, **L** – Poslovanje z nepremičninami, **M** – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, **N** – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti, **O** – Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti, **P** – Izobraževanje, **Q** – Zdravstvo in socialno varstvo, **R** – Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, **S** – Druge storitvene dejavnosti, **T** – Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo, **U** – Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles

Kratice držav

AT – Avstrija, **BA** – Bosna in Hercegovina, **BE** – Belgija, **BG** – Bolgarija, **BY** – Belorusija, **CH** – Švica, **HR** – Hrvaška, **CZ** – Češka, **CY** – Ciper, **DK** – Danska, **DE** – Nemčija, **ES** – Španija, **EE** – Estonija, **GR** – Grčija, **FR** – Francija, **FI** – Finska, **HU** – Madžarska, **IE** – Irska, **IL** – Izrael, **IT** – Italija, **JP** – Japonska, **LU** – Luksemburg, **LT** – Litva, **LV** – Latvija, **MT** – Malta, **NL** – Nizozemska, **NO** – Norveška, **PL** – Poljska, **PT** – Portugalska, **RO** – Romunija, **RU** – Rusija, **RS** – Srbija, **SE** – Švedska, **SI** – Slovenija, **SK** – Slovaška, **TR** – Turčija, **UA** – Ukrajina, **UK** – Velika Britanija, **USA** – Združene države Amerike.

**pomladanska napoved
gospodarskih gibanj 2012**